Rovaniemi

TALOUSARVIO 2010 JA TALOUSSUUNNITELMA 2011 – 2013

S I S Ä L T Ö

1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS ... 5

2 TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS ... 6

2.1 VÄESTÖN MUUTOSTEKIJÄT 2006 – 2008 ... 6

2.2 VÄESTÖN KEHITYS VUOSINA 2005 – 2008 JA ENNUSTE VUOTEEN 2040 ... 6

2.3 TOTEUTUNUT VÄESTÖNKEHITYS 2005 – 2008 SUURALUEITTAIN ... 7

2.4 VÄESTÖN IKÄRAKENTEEN KEHITYS 2005 – 2008 JA ENNUSTE VUOTEEN 2015 ... 10

2.5 ALUETALOUS: BKT, ELINKEINOT, TYÖLLISYYS ... 12

2.6 YHDYSKUNTARAKENTAMINEN: ASUMINEN, LIIKERAKENTA MINEN, LIIKENNE, ENERGIAHUOLTO ... 14

2.7 ILMASTONMUUTOS ... 18

2.8 JULKINEN TALOUS ... 18

3 KAUPUNKISTRATEGIA 2010-2013 ... 20

4 KAUPUNGIN TOIMINTA JA TALOUS ... 32

4.1 KÄYTTÖTALOUSOSA ... 34
4.1.1 HALLINTO- JA VIRANOMAISTOIMINNOT ... 35
4.1.1.1 ULKOINEN TARKASTUS JA ARVIOINTI ... 35
4.1.1.2 HALLINTO- JA VIRANOMAISPALVELUT ... 36
4.1.1.3 ELINKEINO- JA ALUEKEHITTÄMISPALVELUT ... 38
4.1.2 LAUTAKUNTIEN TOIMINTA JA TALOUS ... 40
4.1.2.1 ALUEELLISET PALVELUT ... 40
4.1.2.2 LAPSIPERHEIDEN PALVELUT ... 41
4.1.2.3 IKÄIHMISTEN PALVELUT ... 42
4.1.2.4 TERVEYDENHUOLTOPALVELUT ... 44
4.1.2.5 ERIKOISSAIRAANHOITOPALVELUT ... 46
4.1.2.6 SOSIAALIPALVELUT ... 47
4.1.2.7 PERUSOPETUSPALVELUT ... 49
4.1.2.8 LUKIOKOULUTUSPALVELUT ... 50
4.1.2.9 MUUT KOULUTUSPALVELUT ... 51
4.1.2.10 LASTEN PÄIVÄHOITOPALVELUT ... 52
4.1.2.11 KULTTUURIPALVELUT ... 54
4.1.2.12 LIIKUNTAPALVELUT ... 56
4.1.2.13 NUORISOPALVELUT ... 58
4.1.2.14 TEKNISET PALVELUT ... 60
4.1.2.15 YMPÄRISTÖVALVONTA- JA PELASTUSPALVELUT ... 61
4.1.3 TUOTANT0-OSASTOJEN TOIMINTA JA TALOUS ... 62
4.1.3.1 HALLINTOPALVELUJEN TUOTANTO-OSASTON TOIMINTA JA TALOUS ... 63
4.1.3.2 SIVISTYSPALVELUJEN JOHTOKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS ... 67
4.1.3.3 SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN JOHTOKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS ... 71
4.1.3.4 TEKNISEN JOHTOKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS ... 75

4.2 TULOSLASKELMAOSA ... 79
4.2.1 TULOSLASKELMAN SELOSTUS ... 79
4.2.2 TUOTTAVUUDEN KEHITTÄMISOHJELMA ... 85
4.2.3 TULOSLASKELMA PERUSKUNTA ... 87

4.3 INVESTOINTIOSA ... 88
4.3.1 KAUPUNGINHALLITUS ... 90
4.3.2 LIIKUNTALAUTAKUNTA ... 91
4.3.3 TEKNINEN LAUTAKUNTA ... 93

4.4 RAHOITUSOSA ... 97
4.4.1 RAHOITUSLASKELMA PERUSKUNTA ... 98

5 LIIKELAITOSTEN TOIMINTA JA TALOUS ... 99

5.1 NAPAPIIRIN VESI ... 99
5.1.1 TULOSLASKELMA – NAPAPIIRIN VESI ... 101
5.1.2 RAHOITUS – NAPAPIIRIN VESI ... 102

5.2 TYÖTERVEYSPALVELUT ... 103
5.2.1 TULOSLASKELMA – TYÖTERVEYSLIIKELAITOS ... 105
5.2.2 RAHOITUS – TYÖTERVEYSLIIKELAITOS ... 106

5.3 TILALIIKELAITOS ... 107
5.3.1 TULOSLASKELMA – TILALIIKELAITOS ... 109
5.3.2 RAHOITUS – TILALIIKELAITOS ... 110

6 KOKO KAUPUNGIN TALOUS ... 111

6.1 KOKO KAUPUNGIN TULOSLASKELMA ... 111

6.2 KOKO KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA ... 112

7 KAUPUNGIN KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMINTA JA TALOUS ... 113

7.1 MERKITTÄVIMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINTA JA TALOUS ... 113
7.1.1 NAPAPIIRIN RESIDUUM OY ... 113
7.1.2 ROVANIEMEN ENERGIA OY ... 115
7.1.3 ROVASEUDUN MARKKINAKIINTEISTÖT OY ... 117
7.1.4 ROVANIEMEN KEHITYS OY ... 118

7.2 MUUT KONSERNIYHTIÖT JA YHTEISÖT ... 120
7.2.1 LAPIN ALUETEATTERIYHDISTYS RY ... 120
7.2.2 ROVANIEMEN KYLIEN KEHITTÄMISSÄÄTIÖ ... 122
7.2.3 ROVANIEMEN MONITOIMIKESKUSSÄÄTIÖ ... 124
7.2.4 MUUT ... 126

LIITE 1: TALOUSARVION 2010 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET ... 127

TALOUSARVIOESITTELY: kaupunginhallitus 26.10.2009/405 §
KÄSITTELY: kaupunginhallitus 2.11.2009/437 §
kaupunginvaltuusto 16.11.2009/153 §

KUVIOT

Kuvio 1 Rovaniemen kaupungin luottamushenkilöorganisaatio....32
Kuvio 2 Rovaniemen kaupungin hallinto-organisaatio. 33
Kuvio 3 Rovaniemen kaupungin palveluorganisaatio....62

TAULUKOT

Taulukko 1 Väestön muutos vuosina 2006 - 2008.... 6
Taulukko 2 Väestönkehitys 2005 – 2008 ja ennuste vuoteen 2030 7
Taulukko 3 Väestö eräissä kaupungeissa 2008 ja ennuste vuoteen 2040 7
Taulukko 4 Väestö ja sen ikärakenne suuralueittain vuosina 2005 ja 2008.... 8
Taulukko 5 Palvelukylien väestö 9
Taulukko 6 Väestö v. 2008 ikäryhmittäin ja ennuste vuoteen 2015....10
Taulukko 7 Työpaikat ja työllisyysasteen kehitys vuosina 2005 – 2006 ja ennuste vuoteen 2013.....12
Taulukko 8 Työllisyyden kehitys vuosina 2006–2008 ja tammi-elokuussa 2009 13
Taulukko 9 Valmistuneet asunnot vuosina 2006–2008 14
Taulukko 10 Asuntokunnat vuosina 2006 ja 2007....15
Taulukko 11 Asuntokysyntään vuosina 2009 - 2015 vaikuttavat tekijät....15
Taulukko 12 Asumisväljyys vuonna 2007 ja ennuste vuodelle 2015 16
Taulukko 13 Asuntokysyntä talotyypin mukaan vuosina 2009- 2015....16
Taulukko 14 Ydinkeskustan väkiluku ja asuntokanta 16
Taulukko 15 Rakennukset vuoden 2007 lopussa (Lähde: Tilastokeskus)....17
Taulukko 16 Yleinen taloudellinen tilanne 19
Taulukko 17 Toimintakate tehtäväalueittain....34
Taulukko 18 Hallintopalvelujen tuotanto-osaston alustava taloussuunnitelma 64
ja henkilöstösuunnitelma 64
Taulukko 19 Sivistyspalvelujen tuotanto-osaston alustava taloussuunnitelma 68
ja henkilöstösuunnitelma 68
Taulukko 20 Sosiaali- ja terveyspalvelujen alustava taloussuunnitelma ja henkilöstö suunnitelma 72
Taulukko 21 Teknisen tuotanto-osaston alustava taloussuunnitelma ja henkilöstösuunnitelma 76
Taulukko 22 Rovaniemen kaupungin investointisuunnitelman yhteenveto 2009–2012 89

1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Rovaniemen kaupunki on kasvava maakunnan ja kalotin keskus. Tilastokeskuksen julkaiseman väestöennusteen mukaan Rovaniemi kasvaa lähes 70 000 asukkaan kaupungiksi vuoteen 2040 mennessä. Myös tulevassa kaupunkistrategiassa väestökasvu on yksi kaupungin tärkeimmistä tavoitteista. Tavoite ei toteudu itsestään. Jotta kaupungin vetovoimaisuus säilyy, tarvitaan johdonmukaista kuntapolitiikkaa. Näin kaupungin perustehtävät talous, palvelut, maankäyttö ja elinkeinojen edellytykset pidetään kunnossa. Kaupunkistrategiassa valtuusto asettaa talouden ja toiminnan tavoitteet juuri niin, että edellä kuvatut perustehtävät ovat tasapainossa.

Lähdemme tulevaan suunnittelukauteen hyvin epävarmassa taloudellisessa tilanteessa. Suomen Pankin ennusteen mukaan BKT:n määrä supistuu 7,2 % vuonna 2009, pysyy ennallaan vuonna 2010 ja kasvaa 1,6 % vuonna 2011. Tämä kansantalouden tilanne tarkoittaa sitä, että suuremmat kuntien verorahoituksen kasvut ovat muutamaksi vuodeksi ohi. Miten ja missä aikataulussa Suomen vientiyritykset pystyvät saavuttamaan entisen vientitason, on kohtalon kysymys myös hyvinvointipalveluista järjestämisvastuuta kantaville kunnille.

Rovaniemen kaupungin taloussuunnitelma perustuu vuonna 2010 verotulojen nollakasvuun ja seuraavina vuosina vain lievään kasvuun. Koska hyvinvointipalvelujen menotaso ei jousta alaspäin, on niiden tason turvaamiseksi jouduttu korottamaan erilaisia veroja, maksuja ja taksoja. Asukkaan maksurasituksen kasvattaminen ei voi kuitenkaan olla tavoiteltava ratkaisu. Tilanne kansantaloudessa vain on se, että näiden päätösten edessä on nyt koko kuntakenttä. Kaupungin talouden tasapainosta huolehtiminen on vastuun kantamista, sillä kunta edustaa vakautta. Jos kunnan talouden tasapainoisuus menetetään, siitä kärsivät eniten hyvinvointipalveluista riippuvaiset kunnan asukkaat. Talousstrategiassa lähdetäänkin siitä, että talouden tasapainoisuus hoidetaan suunnittelukauden loppuun mennessä kuntoon. Kaupunkilaisten elämälle välttämätön infrastruktuuri vaatii investointeja ja kaupungin lainamäärä voi lisääntyä, mutta on muistettava, että lainaa ei saa siirtää tulevien sukupolvien hoidettavaksi, vaan velkataakan takaisin maksuun on varauduttava päätöksenteossa heti.

Mitä on edessä? Rovaniemen kaupungin palveluksesta jää eläkkeelle henkilökuntaa 120 työntekijän vuosivauhdilla kymmenen vuoden ajan. Poistuma on niin suuri, että palveluiden tuottamisessa on otettava käyttöön uusia vaihtoehtoisia tapoja, sillä vaikka kaupunki rekrytoi uutta väkeä, se ei voi palkata työmarkkinoille tulevasta työvoimasta sitä määrää, mitä vuotuinen poistuma on. Rovaniemi ja koko kuntasektori on sen tosiasian edessä. Rovaniemellä on valtuuston päättämä palveluhankintastrategia ja nyt on sen täytäntöönpanon aika. Yritysten ja kolmannen sektorin rooli julkisten palvelujen tuotannossa kasvaa edelleen. Myös kuntien yhteistyön on laajennuttava, kuntien yhteistyöorganisaatiot kuntaasuntojen tai kuntarahoituksen tapaan laajenevat muillekin aloille, etenkin tukipalveluihin. Väestö ja työpaikat keskittyvät ja palveluverkot tulevat uuteen tarkasteluun. Mm. näistä Rovaniemen on oltava valmis päättämään puhtaalta pöydältä.

Valtuusto tulee päättämään myös kaavoitusohjelmasta ja seuraa sen toteutumista kaupunkistrategian seurannan yhteydessä. Suomi on sitoutunut EU:n hiilidioksidipäästöjen vähentämistavoitteeseen. Kunnat kaavoituksellaan ratkaisevat suurelta osin sen, miten tavoite toteutuu. Miten tulevaisuudessa lähes 70 000 asukkaan Rovaniemi järjestää asumisen, liikkumisen ja palvelut, ratkaistaan nyt. Kaavoituksella valetaan pohjat pitkällä tähtäimellä kaupungin kivijaloille, taloudelle, palveluille ja elinkeinoille. Asukkaat tarvitsevat monipuolisia asumisvaihtoehtoja ja kun ikärakenne muuttuu, myös kysynnän painopiste muuttuu.

Kaavoituksella ratkaisemme myös tulevaisuuden energiahuoltoon ja sen tehokkuuteen liittyviä asioita. On kansallisen ja paikallisen edun mukaista jos yhä enemmän voimme saada asumista yhteisen kaukolämmön piiriin. Rovaniemen energian uusi voimalaitossuunnitelma tulee valtuustolle arvioitavaksi. Meidän on investoitava kasvavan väestön energian ja lämmön saannin turvaamiseen tarvittaessa uusiutuvia energialähteitäkin hyödyntäen. Investointiin liittyvä sähkön myynti energiamarkkinoille voi olla tuottavaa, mutta kaikkeen liiketoimintaan liittyy riski ja se on syytä harkita tarkoin.

Saako Rovaniemi taloutensa tasapainoon? Paikalliset mahdollisuudet ovat niin hyvät, että kun päätämme ne mahdollisuudet hyödyntää, niin olisi ihme jos talous ei olisi tasapainossa suunnittelukauden päättyessä 2013.

Kaupunginjohtaja Mauri Gardin

2 TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS

2.1 VÄESTÖN MUUTOSTEKIJÄT 2006 – 2008

Rovaniemen väestön määrälliseen kehitykseen vaikuttavat syntyvyys, kuolleisuus ja muuttoliike. Rovaniemen väkiluvun viime vuosien kasvu on perustunut syntyvyyden kasvuun ja muuttovoittoon. Väestönkasvu on kansallisellakin tasolla arvioituna ollut Rovaniemellä vahvaa.

Taulukko 1 Väestön muutos vuosina 2006 - 2008

	SYNTYI	KUOLI	ENEMMYYS	KUNTIEN VÄL. TULOMUUTTO	KUNTIEN VÄL. LÄHTÖMUUTTO	KUNTIEN VÄL. NETTO MUUTTO	MAAHAN MUUTTO	MAASTA MUUTTO	NETTO MAAHAN MUUTTO	MUUTTOVOITTO	VÄESTÖN LISÄYS
2006	642	442	200	2 858	2 931	-73	262	129	133	60	260
2007	695	480	215	3 234	2 921	313	311	96	215	528	743
2008	769	493	276	2 966	2 957	9	385	140	245	254	530

Rovaniemellä tutkintoa opiskelee 11 000 opiskelijaa, joista on kirjoilla Rovaniemellä n. 4000. Rovaniemellä kirjoilla olevia opiskelee puolestaan muualla noin 2000 nuorta. Opiskelijat nostavat Rovaniemen läsnä olevaa väestöä 5000 henkilöllä.

2.2 VÄESTÖN KEHITYS VUOSINA 2005 – 2008 JA ENNUSTE VUOTEEN 2040

Rovaniemellä oli vuoden 2008 lopussa 59 353 asukasta. Väkiluku on kasvanut kolmen viimeisen vuoden aikana keskimäärin 506 henkilöllä vuodessa. Kahtena viimeisenä vuotena kasvu on ollut jopa 1254 asukasta. Kasvun ennakoidaan jatkuvan edelleen siten, että vuoden 2015 loppuun mennessä väestön määrässä on saavutettu 62 461 asukkaan ja vuonna 2040 69 245 asukkaan taso (tilastokeskus).

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan väestö kasvaa Rovaniemellä myös pidemmällä aikajänteellä tarkasteltuna. Ennusteen mukainen vuosittainen keskimääräinen kasvu olisi kausilla

– 2008 - 2015 n. 440,
– 2015 – 2020 n. 430 ja
– 2020 – 2040 n. 250 asukasta

Taulukko 2 Väestönkehitys 2005 – 2008 ja ennuste vuoteen 2030

2008 tot.	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
59353	60327	62461	64263	65862	67245	68380	69245

Rovaniemi pärjää suhteellisen hyvin myös alueellisessa vertailussa. Rovaniemi asemoituu alueellisessa tarkastelussa väestömäärältään kasvavien keskusten joukkoon.

Taulukko 3 Väestö eräissä kaupungeissa 2008 ja ennuste vuoteen 2040

						MUUTOS %	MUUTOS
	2008	2010	2020	2030	2040	2008–40	2008–40
Hyvinkää	44987	45707	49210	52240	54337	20,78378	9350
Hämeenlinna	66131	67084	71586	75689	78519	18,73252	12388
Joensuu	72433	72758	73613	74128	74026	2,199274	1593
Jyväskylä	128028	130693	141439	149058	154084	20,3518	26056
Kotka	54694	54920	55832	56521	56664	3,601858	1970
Lappeenranta	70313	70635	72031	73010	73287	4,229659	2974
Mikkeli	48676	48626	48365	48079	47494	-2,4283	-1182
Pori	76403	76646	77558	78107	77955	2,031334	1552
Porvoo	48227	49058	53026	56555	58919	22,17015	10692
Rovaniemi	59353	60327	64263	67245	69245	16,66639	9892
Vaasa	58597	59478	63014	65617	67494	15,18337	8897

2.3 TOTEUTUNUT VÄESTÖNKEHITYS 2005 – 2008 SUURALUEITTAIN

Rovaniemen kaupunki on tilastollisesti jaettu kuuteen suuralueeseen, jotka ovat

1. Rovaniemen keskus
2. Sodankyläntie
3. Ounasjoki
4. Alakemijoki
5. Ranuantie
4. Yläkemijoki

Taulukko 4 Väestö suuralueittain Rovaniemen kaupungissa vuosina 2005 ja 2008

IKÄ	31.12	ROVA-NIEMEN KES-KUS	SO-DAN-KY-LÄN-TIE	OU-NAS-JOKI	ALA-KEMI-JOKI	RA-NUAN TIE	YLÄ-KEMI-JOKI	TUN-TEMA-TON	VÄESTÖ YH-TEENSÄ	KES-KUK-SES-SA ASUI %
0-6	2005	3 839	29	157	218	48	99	0	4 390	87,4
	2008	4 107	28	120	254	52	81	20	4 662	88,1
7-12	2005	3 557	50	192	236	75	110	24	4 244	83,8
	2008	3 360	31	167	243	40	100	24	3 965	84,7
13–15	2005	2073	26	87	132	38	66	20	2 442	84,8
	2008	1944	25	95	117	46	61	16	2 304	84,4
16–19	2005	2 772	24	108	165	42	79	30	3 220	86,1
	2008	3 072	23	85	155	35	50	26	3 446	89,1
15–64	2005	33 702	495	1 531	1 815	451	1 027	335	39 356	85,6
	2008	34 975	467	1 430	1 834	439	932	363	40 440	86,5
65–74	2005	3 659	123	304	276	63	254	14	4 693	78,0
	2008	3 896	127	311	268	62	228	8	4 900	79,5
75–84	2005	2 199	57	170	202	32	158	20	2 843	77,3
	2008	2 447	62	178	191	32	154	5	3 096	79,0
85-	2005	522	11	21	52	3	24	20	653	79,9
	2008	659	9	35	55	5	32	4	799	82,5
Yht.	2005	48 866	783	2 435	2 885	697	1 709	460	57 835	84,5
	2008	50 734	740	2 304	2 924	658	1 564	429	59 353	85,5
Muutos	2005 2008	1 868	-43	-131	39	-39	-145	-31	1 518	
Väestön % jakauma alueittain	2005	84,5	1,4	4,2	5	1,2	3	0,8	100	
	2008	85,5	1,2	3,9	4,9	1,1	2,6	0,7	100	

Vuosina 2005 – 2008 väkiluku on kasvanut Rovaniemen keskuksen ja Alakemijoen suuralueilla ja vähentynyt muilla suuralueilla.

Palvelukylittäin väestön määrä on kehittynyt alla olevasta taulukosta ilmenevällä tavalla vuosina 2001 – 2008. Kylistä ainoastaan Sinetässä ja Muurolassa väestömäärä on kasvanut.

Taulukko 5 Palvelukylien väestö

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	MUUTOS 2001–2008
Sinettä	608	625	633	623	608	620	631	629	+ 21
Meltaus	229	230	215	212	198	207	193	191	-38
Muurola	1096	1066	1064	1033	1074	1078	1136	1147	+ 51
Taipale	324	331	334	330	318	311	293	296	-28
Vanttauskoski	265	249	261	254	234	235	245	239	-26
Vikajärvi	230	219	221	211	199	190	192	183	-47

2.4 VÄESTÖN IKÄRAKENTEEN KEHITYS 2005 – 2008 JA ENNUSTE VUOTEEN 2015

Ikäluokittain tarkasteltuna väestön määrässä on tapahtunut mm. seuraavia muutoksia kolmena viimeisenä vuotena:

- alle kouluikäisten määrä on kasvanut 245:llä
- työikäisten eli 15 – 65 -vuotiaiden määrä on kasvanut 1084:llä
- 65-vuotiaiden ja vanhempien määrä on kasvanut 579:llä
- peruskouluikäisten määrä on vähentynyt 417:llä
- 16-19 -vuotiaiden eli ammattikoulu- ja lukioikäisten määrä on kasvanut 226:lla.

Taulukko 6 Väestö v. 2008 ikäryhmittäin ja ennuste vuoteen 2015

	2008 TOT.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Yhteensä	59353	59851	60327	60785	61226	61652	62064	62461
0 – 14	10145	10113	10172	10266	10378	10497	10652	10750
15 - 64	40440	40796	41056	41013	40955	40899	40767	40694
yli 65 -v.	8768	8942	9099	9506	9893	10256	10645	11017
0	779	730	744	757	767	777	784	788
7	632	627	638	642	655	678	693	759
0 - 6	4662	4770	4879	4992	5101	5192	5273	5291
7 - 12	3965	3932	3917	3910	3945	3945	4006	4138
13 - 15	2304	2222	2106	2069	2026	2052	2034	2041
16 - 19	3446	3478	3462	3381	3242	3144	3026	2949
65 - 74	4900	4933	4924	5191	5394	5561	5775	6068
75 - 84	3069	3155	3244	3319	3417	3546	3640	3649
85 -	799	854	931	996	1082	1149	1230	1300

Lapissa 16–19 vuotiaiden määrä 2008-2015 vähenee 10 185:stä 8 029:ään eli 2 156 henkilöä.

Väestöstä oli vuoden 2008 lopussa

17,9 % alle 15 -vuotiaita

68,1 % 15 - 64 –vuotiaita

14,8 % yli 65 -vuotiaita

Väestöstä on vuoden 2015 lopussa

17,2 % alle 15 -vuotiaita

65,2 % 15 – 64 -vuotiaita

17, 6 % yli 65 -vuotiaita

Väestön ikärakenne on muuttumassa siten, että ennusteen mukaan vuonna 2015

- alle kouluikäisiä on 629 enemmän
- 7-12 -vuotiaita (ala-asteikäiset) on 173 vähemmän
- 13–15 -vuotiaita (yläasteikäisiä) on 263 vähemmän
- 16–19 -vuotiaita (lukio- ja ammattikoulutusikäisiä) on 497 vähemmän
- työikäisiä on 254 enemmän ja
- 65 -vuotiaita ja vanhempia on 2249 enemmän kuin v. 2008.

Ikärakenteen muutoksesta kertoo myös se, että jo vuonna 2011 työikäiseen väestöön tulevan 15-vuotiaiden ikäluokan määrä alittaa työikäisestä väestöstä poistuvan ikäluokan eli 65 -vuotiaiden määrän. Vasta vuodesta 2028 alkaen tilastokeskuksen ennusteen mukaan työvoimaan tuleva ikäluokan koko alkaa olla samansuuruinen tai suurempi kuin työvoimasta poistuvan ikäluokan.

2.5 ALUETALOUS: BKT, ELINKEINOT, TYÖLLISYYS

Rovaniemen seudun bruttokansantuote asukasta kohden oli v. 2006 yhteensä 25 543 €. Suomen keskiarvosta bkt/asukas % oli 80,5 %. Julkisten ja yksityisten palveluiden osuus bkt:stä oli 80 %, jalostuksen 8 % ja rakentamisen 7 %. Rovaniemen elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen

Rovaniemen seutukunnan kaikkien toimialojen liikevaihdon kehitys on ollut vahvaa viimeisinä vuosina. Esim. vuoden 2008 tammi-marraskuussa liikevaihto kasvoi 10,7 %. Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli samana ajankohtana 5,9 % edellisvuotta suurempi. Rovaniemen seudun kehitys poikkesi koko Lapin tilanteesta: kun koko talouden liikevaihto aleni v. 2008 Lapissa edellisvuoteen verrattuna tammi – marraskuussa -1,9 %:a niin se kasvoi Rovaniemen seudulla 10,5 %.

Nopeasti muuttunut kansainvälinen suhdannetilanne tulee näkymään myös Lapin ja Rovaniemen talouskehityksessä. Lapin liitto on suhdannekatsauksessaan (1/2009) ennakoinut, että Lapin edelleen supistuva väestö merkitsee pienempää kotimarkkinoiden ostovoimaa, mikä on heikentänyt ja heikentää paikalliskysynnästä riippuvaisten toimialojen, kuten kaupan ja muiden palvelujen toimintaedellytyksiä sekä keskittää palvelu- ja aluerakennetta. Kun samanaikaisesti uutta kaupan kapasiteettia on otettu käyttöön reilusti, on suhdannekatsauksessa nähty perustelluksi arvioida kilpailun kiristyneen. Edellä todetun voidaan arvioida koskevan po. palveluiden kehitysnäkymiä myös Rovaniemellä, jossa kapasiteetti on lisääntynyt viime vuosien aikana oleellisesti.

Vuoden 2006 työpaikkakasvu on Rovaniemellä ollut merkittävän suuri. Arvion mukaan myös vuosina 2007 ja 2008 on työpaikkojen kasvu todennäköisesti ollut pidemmän aikavälin vuosikeskiarvoja suurempaa. Edelleen on oletettavaa, että 2009 taloussuhdanteesta johtuen työpaikkojen määrä ei ole kasvanut edellisvuosien mukaisessa tahdissa.

Taulukko 7 Työpaikat ja työllisyysasteen kehitys vuosina 2005 – 2006 ja ennuste vuoteen 2013

VUOSI	TYÖPAIKAT	TYÖPAIKKOJEN LISÄYS	TYÖLLISYYS-ASTE
2005	23 196	199	58,9
2006	23 869	673	60,6
2007	24 129	260	60,1
2008	24 389	260	60,3
2009	24 389	0	60,0
2010	24 519	130	59,9
2011	24 779	260	60,6
2012	25 039	260	61,3
2013	25 299	260	61,9

Suomen Yrittäjien ja Finnveran maaliskuussa 2009 julkaiseman barometrin mukaan pk-yritykset odottavat suhdanteiden heikkenevän lähimmän vuoden aikana. Lapin pk-yrityksistä 15 prosenttia ennakoi näkymien lähimmän vuoden aikana paranevan ja 35 prosenttia heikkenevän. Lapin pk-yritysten näkymät ovat koko maata heikommat liikevaihdon, investointien arvon ja tuotekehityspanostusten kohdalla. Lapin näkymät ovat keskimääräistä positiivisempia viennin ja tuonnin arvon sekä tuotantokustannusten ja kannattavuuden osalta. Lapin pk-yrityksistä neljännes on jo sopeuttanut toimintaansa suhdannetilanteen vuoksi ja toinen neljäsosa suunnittelee sopeuttamista.

Työ- ja elinkeinoministeriön maaliskuussa 2009 julkaisemassa katsauksessa arvioidaan useita vuosia hyvänä jatkuneen työllisyyskehityksen taittuvan ja työttömyyden nousevan lähes koko Lapissa. Näin on tapahtunutkin.

Taulukko 8 Työttömyyden kehitys vuosina 2006–2008 ja tammi-elokuussa 2009

	2006	2007	2008	1.1.–31.8.2009 keskimäärin/kk
Työttömiä	3 911	3 399	3 410	3 972
Työttömyys - %	14,2	12,4	12,3	14,1
Yli vuoden työttömänä	955	737	630	659
Alle 25 v. työttömät	637	572	557	787

2.6 YHDYSKUNTARAKENTAMINEN: ASUMINEN, LIIKERAKENTAMINEN, LIIKENNE, ENERGIAHUOLTO

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan alueidenkäytön tavoitteena on edistää yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuutta ja riittävän asuntotuotannon edellytyksiä. Valtioneuvoston päätös tarkistetuista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista tuli voimaan 1.3.2009. Tarkistetut tavoitteet korostavat maankäytön suunnittelun merkitystä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa ja ehkäisyssä. Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen on tässä keskeinen keino. Asuin-, työpaikka -, elinkeinoelämän toiminnat tulee sijoittaa olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta hyödyntäen. Kaupunkiseuduilla tulee varmistaa palvelujen saatavuutta edistävä keskusjärjestelmä ja palveluverkko. Maaseudulla asutuksen tulee tukea olemassa olevaa kyläverkostoa.

Kylien ja taajama-alueiden asuntokysyntään sekä talotyyppien muutoksiin vastataan oikeaaikaisella maankäytön suunnittelulla ja riittävällä tonttivarannolla Rovaniemen alueidenkäyttöstrategian, Rovaniemen maakuntakaavan ja -ehdotuksen sekä kaavoitusohjelman mukaisesti. Talousarvioon liittyvä kaavoitusohjelma määrittää maankäytön painopistealueet valtuustokauden loppuun asti.

Rovaniemellä oli asuntoja v. 2007 hieman vajaa 31 100, joista n. 14 000 oli kerrostaloasuntoja ja vajaa 12 000 pientaloja. Asunnoista vajaa 28 000 oli pysyvästi asuttuja (kerrostaloasunnot n. 85 % ja pientalot 95 %). Asuntorakentaminen on ollut viime vuosina huomattavasti suurempaa kuin vuosituhannen alussa. Asuntoja on rakennettu 2000 -luvulla n. 230 asuntoa / vuosi. Vuonna 2007 asuntoja rakennettiin 750. Asuntoja valmistui vuosina 2006 – 2008 yhteensä 1196. Valmistuneista asunnoista oli omakotitalo- tai rivitaloasuntoja 48 %:a.

Taulukko 9 Valmistuneet asunnot vuosina 2006–2008

VALMISTUNEET ASUNNOT 2006–2008	OMAKOTI- JA RIVITALOASUNNOT	KERROSTALOASUNNOT	YHTEENSÄ
Tarkastelujaksolla yhteensä	577	619	1 196
Tarkastelujaksolla keskimäärin vuodessa	192	206	398

Vuonna 2007 Rovaniemellä oli asuntokuntia (samassa huoneistossa vakinaisesti asuvat henkilöt) 27 889 kpl, joista asui erillisissä pientaloissa lähes 11 000 ja asuinkerrostaloissa hieman yli 12 000 kpl. Asuntokunnista Rovaniemen keskuksen suuralueella oli n. 87 %.

Taulukko 10 Asuntokunnat vuosina 2006 ja 2007

Alue		1- hengen asunto-kuntia	%	2-hengen asunto-kuntia	%	3-tai useam-man hengen asuntokuntia	%	Yht.	%
Rova-niemi	2006	11 186	41	8 717	32	7 409	27	27 312	100
	2007	11 505	41	8 993	32	7 391	27	27 889	100
S 1	2006	9 941	42	7 417	31	6 311	27	23 669	100
	2007	10 244	42	7 657	32	6 328	26	24 229	100
I-k	2006	1 672	62	784	29	230	9	2 686	100
	2007	1 695	62	803	30	225	8	2 723	100

S 1 = Suuralue 1 eli Rovaniemen Keskuksen suuralue
I-K = I-kaupunginosa eli Ydinkeskusta

Tulevien vuosien asuntokysynnän määrään ja tasoon vaikuttavat toisaalta asuntokuntien keskikoon pienentyminen, väkiluvun kasvu ja asuntojen poistuma. Taulukossa 8 on eri tekijöiden painoarvot.

Taulukko 11 Asuntokysyntään vuosina 2009 - 2015 vaikuttavat tekijät

ASUNTOKUNTIEN PIENENTYMINEN	59,7 % (+1656 ASUN-TOA)
Väkiluvun kasvu	35,3 % (+979 asuntoa)
Asuntopoistuman korvaaminen (n. 5 % asuntotuotannosta)	5,0 % (+139 asuntoa)
Asuntokysyntä 2009 - 2015	100 % (+2774 asuntoa)

Merkittävin asuntokuntien keskikoon pienentymiseen vaikuttava tekijä on ikärakenteen muutos: v. 2015 yli 55-vuotiaita on runsaat 3000 enemmän kuin v. 2008. On oletettavaa, että yksin ja kaksin asuvien määrä tulee väistämättä lisääntymään jo yksin ikärakenteen muutoksesta johtuen.

Asuntojen kokoon vaikuttaa puolestaan asumisväljyyden lisääntyminen. Rovaniemellä asumisväljyyden ennakoidaan kehittyvän taulukon 12 mukaisesti.

Taulukko 12 Asumisväljyys vuonna 2007 ja ennuste vuodelle 2015

	2007	2015
Rovaniemi	37,5 m2 /asukas	41,0 – 41,8 m2/asukas
Kaupungeissa keskimäärin	37, 5 m2/asukas	ei tietoa

Asuntokysynnän ennakoidaan Rovaniemellä olevan edelleen kaudella 2009 – 2015 keskimäärin 400 asuntoa vuodessa. Taulukossa 13 on arvio asuntojen kysynnästä kaudella 2009 – 2015. Suurin kysyntä tullee kohdistumaan kerrostaloasuntoihin. Asuntokysynnän määrää arvioitaessa yhtenä laskentaperusteena on käytetty väestön ja asuntokannan (=kaikki asunnot) välistä suhdetta, joka osoittaa kuinka monta henkilöä Rovaniemellä on kaikkia asuntoja kohden.

Taulukko 13 Asuntokysyntä talotyypin mukaan vuosina 2009- 2015

ASUNTOKYSYNTÄ V. 2009 - 2015	OMAKOTI- JA RIVITALOASUNNOT	KERROSTALOASUNNOT	YHTEENSÄ
Yhteensä	695	2 079	2 774
Keskimäärin vuodessa	99	297	396

On ennakoitavissa, että asuntokysyntä kasvaa erityisesti ydinkeskustan alueella. Vuodesta 2006 vuoteen 2015 kasvun ennakoidaan olevan km. 110 asuntoa vuodessa. Kysyntä kohdentuu erityisesti tällä alueella kerrostaloasuntoihin. Kuten taulukosta 14 käy ilmi, asuntokysynnän ennakoidaan kasvavan myös pidemmällä aikavälillä arvioituna erityisesti ydinkeskustan alueella. Suurin kysyntä tullee edelleen kohdentumaan kerrostaloasuntoihin. On ennakoitu, että kaudella 2016 – 2020 kerrostaloasuntojen kysyntä on koko kaupungissa arviolta 1 000 asuntoa. Todennäköistä on, että ydinkeskustaan tästä kysynnästä kohdistuu puolet.

Taulukko 14 Ydinkeskustan väkiluku ja asuntokanta

YDINKESKUSTA	2006	2008	2015	2020	MUUTOS 2006–2015	MUUTOS 2006–2020
Väkiluku	4 039	4 140	4 717	5 267	678	1 228
Asuntokanta	3 191	3 248	4 288	4 788	1 097	1 597
Asunto-kunnan keskikoko	1,266	1,274	1,1	1,1	- 0,166	- 0,166

(Asuntokunnan keskikoko= väkiluku/ asuntokanta. Ydinkeskusta = I-kaupunginosa, joka on Nelostien, rautatien ja joen välinen alue.)

Liikerakennuksia oli v. 2007 Rovaniemellä n. 500 kpl. Niiden keskimääräinen kerrosala oli n. 700 m2. 2000 -luvulla rakennettujen liikerakennusten kerrosala on kuitenkin huomattavasti suurempi eli n. 1500 m2/rakennus. Vuosina 2006 - 2008 valmistui liiketilaa 50 476 k-m2 eli 16 825 k-m2/v. On ennakoitu, että toimitilarakentamisen tarve on vuoteen 2013 mennessä n. 10 400 – 13 000 k-m2 (n. 40-50 k-m2/työpaikka x 260 työpaikkaa.).

Taulukko 15 Rakennukset vuoden 2007 lopussa (Lähde: Tilastokeskus)

RAKENNUSTYYPPI	RAKENNUKSET	RAKENNUSTEN KERROSALA (M2)	OSUUS KERROSALASTA
Kaikki rakennukset	15 072	4 236 508	100 %
Erilliset pientalot	11 159	1 560 997	37 %
Rivi- ja ketjutalot	803	335 417	8 %
Asuinkerrostalot	719	984 854	23 %
Liikerakennukset	500	348 957	8 %
Toimistorakennukset	103	171 793	4 %
Liikenteen rakennukset	393	126 284	3 %
Hoitoalan rakennukset	65	104 076	2 %
Kokoontumisrakennukset	76	86 266	2 %
Opetusrakennukset	75	235 967	6 %
Teollisuusrakennukset	216	156 471	4 %
Varastorakennukset	885	87 665	2 %
Muut rakennukset	78	37 761	1 %

Liikenneverkon merkittävimmät yhteyspuutteet ovat Viirinkankaan ja Pöykkölän välillä sekä Saarenkolmion alueen liittämisessä valtatiehen.

Liikenneverkon suurimmat kapasiteettiongelmat liittyvät Suosiolan alueen kehittämiseen. Alueen liikennetuotos ei voi juurikaan kasvaa ennen kuin valtatie 4:ää ja sen liittymiä kehitetään laaditun suunnitelman mukaisesti. Pahin yksittäinen liikenneverkon kapasiteettiongelma on Vapaudentien, Yliopistonkadun ja Valtakadun liittymäalue Ounaskosken sillan länsipäässä.

Energiahuollon näkökulmasta nykyinen kaukolämmön tuotantokapasiteetti ei ole riittävä. Rovaniemen Energia Oy:llä onkin suunnitelmissa uuden puuta ja haketta pääsääntöisesti hyödyntävän voimalaitoksen rakentaminen Mustikkamaalle. Hankkeella on energiahuollon edellytysten kohentumisen lisäksi huomattavat välittömät ja välilliset työllisyysvaikutukset. Hankkeella on vaikutusta myös hiilidioksidipäästöihin.

2.7 ILMASTONMUUTOS

Suomea sitoo EU:n ja YK:n hyväksymä ilmastonmuutoksen hidastamistavoite. Siinä kulmakiviä ovat kasvihuonekaasujen merkittävä vähentäminen, uusiutuvan energiantuotannon lisääminen ja energiatehokkuuden parantaminen.

Rovaniemi tekee ilmastostrategian, jolla vastataan Suomea sitovaan tavoitteeseen. Lapin yliopiston yhteiskuntatutkimuksen laitos valmistelee paikallisten viranhaltioiden, luottamushenkilöiden, elinkeinoelämän ja muiden toimijoiden kanssa Rovaniemen kaupungille sopeutumisstrategiaa, jolla varaudutaan ilmastonmuutoksen mukanaan tuomiin ongelmiin ja mahdollisiin hyötyihin. Strategian pitäisi valmistua vuoden 2009 loppuun mennessä.

Ilmastonmuutos merkitsee tutkijoiden mukaan Rovaniemellä mm. seuraavia asioita keskiarvoskenaarioiden mukaan:

- Tämän vuosisadan lopulla talvet ovat Lapissa 4-5 astetta lämpimämpiä, kesät 2-3 astetta
- Lumisesonki lyhenee noin viikon viidessätoista vuodessa, erityisesti marras-joulukuussa riski lumettomuudesta lisääntyy
- Lunta on keväällä keskimäärin 15-20 senttiä vähemmän jaksolla 2010-2039 kuin 1900-luvun lopun vertailujaksolla
- Rovaniemen talvi on vajaan 80 vuoden päästä samanlainen kuin Tampereen talvet 1900-luvun lopulla
- Talvella sadekuuroja, enemmän jäätä ja liukkautta, keväällä tulvien todennäköisyys Pohjois-Suomessa kasvaa ennen kuin myös pohjoisessa lämpeneminen alkaa vähentää lumipeitettä.

2.8 JULKINEN TALOUS

KANSANTALOUS

Suomen kansantalous on pitkän nousuputken jälkeen pahassa syöksykierteessä kokonaistuotannon supistuessa arviolta 10 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Teollisuustuotanto laskee jopa 15 prosenttia. Suomen Pankin ennusteen mukaan taantuman syvimmäksi vaiheeksi jää vuoden 2009 toinen neljännes. Tämän jälkeen tuotannon määrä ei enää pienene, mutta kasvu jää vaimeaksi vuoden 2010 lopulle saakka. Suomen kokonaistuotannosta on leikkaantunut lyhyessä ajassa yli kolmen vuoden talouskasvu. Ennusteen mukaan talouskriisiä edeltänyttä tuotannon määrää ei saavuteta vielä vuoden 2011 loppuun mennessä.

Julkisen vallan elvytystoimet ovat kohdistuneet sekä rahoitusjärjestelmän toimintaan että investointeja ja kulutusta lisäävään finanssipolitiikkaan. Korkotasoa on alennettu ja kulutusta on pyritty lisäämään verohelpotuksin. Tämä on lisännyt ja lisää edelleen julkisen vallan velkaantumista. Työttömyyden kasvu pitää kulutuskysynnän kuitenkin alhaisena. Kulutuksen kasvu samoin kuin yksityiset investoinnit kääntyvät kasvuun vasta vuonna 2011.

Tämän vuoden bruttokansantuotteen kasvuennuste Suomen Pankin mukaan on negatiivinen 7,2 prosenttia. Ensi vuotta koskevat arviot vaihtelevat -1 ja +2 prosenttia. Ennustaminen on edelleenkin vaikeata. Valtionvarainministeriö arvioi kokonaistuotannon kasvavan Suomessa ensi vuonna 0,3 prosenttia ja Suomen Pankki ennustaa 0-tasoa.

Työllisyysaste alenee tänä vuonna noin 2 prosenttiyksikköä ja sen arvioidaan ensi vuonna olevan 66 prosenttia. Työtön työvoima on tänä vuonna arviolta 240 000 henkeä ja ensi vuonna 280 000 henkeä. Työttömyysaste kohoaa yli 10 prosentin. Työmarkkinoiden taantuma alkaa helpottaa vuoden 2010 jälkeen. Julkinen alijäämä kasvaa ja velka-aste nousee jyrkästi.

Kuluttajahintojen nousu pysähtyi tänä vuonna. Ensi vuonna nousuksi arvioidaan 1,2–1,3 prosenttia. Vuonna 2011 inflaation ennakoidaan olevan 1,6 %.

KUNTATALOUS

Kuntien vuosikate heikkenee vuonna 2009 merkittävästi edellisvuosiin verrattuna. Toimintamenojen kasvu jatkuu suurena vaikka verotulojen kasvu on romahtanut. Suurin prosentuaalinen pudotus on yhteisöveroissa.

Menojen kasvun suurin selittävä tekijä on henkilöstömenojen kasvu palvelujen oston ohella. Palkkasumman arvioidaan kasvavan 3,5 prosenttia tänä vuonna. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset päättyvät pääosin tammikuussa 2010. Laskentateknisenä lukuna ensi vuodelle voidaan käyttää 2,5-3 prosentin kasvua ansiotasoindeksissä.

Merkittävä muutos henkilöstömenoihin on kuntatyönantajan kansaneläkemaksun poistuminen vuoden 2010 alusta lukien.

Kunta-alan kustannustaso kohosi viime vuonna 5,3 prosenttia. Tänä vuonna vastaavaksi kasvuksi arvioidaan 3 prosenttia ja ensi vuonna 2 prosenttia.

Kunnallisveron tilitykset ovat tammi-elokuussa kasvaneet 2,2 %. Työllisyyden heikkeneminen ei vielä luvuissa näy. Tilitysten arvioidaan supistuvan loppuvuonna 6-7 % edellisvuoteen verrattuna eli ne jäävät lähes viime vuoden tasolle. Yhteisöverojen tilitysten arvioidaan laskevan noin 25 - 30 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Kokonaisuutena vuosi 2009 menee miinukselle noin 2,4 prosenttia.

Vuonna 2010 verotulojen arvioidaan kokonaisuudessaan jäävän noin prosentin alle tämän vuoden tason. Kasvua ennustetaan vasta vuodelle 2011. Oletettavaa on, että kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti kasvaa nykyisestä, joka on 18,59. Useat kunnat ovat ilmoittaneet nostavansa sekä kiinteistöveroja että kunnallisveroa vuonna 2010.

Kuntien valtionosuusjärjestelmä uudistuu vuonna 2010. Uudistuksen on kerrottu olevan kustannusneutraali yksittäiselle kunnalle. Valtionosuuksiin sisältyy jälleen verotulokompensaatio, joka aiheutuu veroperusteisiin tehtävien muutosten kuntaveroon syntyvistä menetyksistä. Kompensaatio vaihtelee kuntakohtaisesti ja lisätään yleiseen osaan valtionosuutta. Muutoin arvioidaan valtionosuuksiin tulevan 2,4 – 2,6 prosentin indeksikorotukset.

Vuosi 2010 sekä tuleva suunnittelukausi 2011 - 2013 tulevat olemaan kunnille kohtalon vuosia. Verotulojen kasvu on ennusteiden mukaan koko jakson ajan alle viime vuosien tason. Valtio kamppailee oman taloutensa kanssa, eikä liene halukas rahoittamaan kuntia nykyistä enempää. Kuntien on tehtävä nopeasti painavia tulevaisuuteen vaikuttavia rakenteellisia ratkaisuja, joilla saadaan raskas menorakenne kevennettyä tulojen tasolle. Sopeutumisvaihe tulee olemaan pitkä ja vaikea.

Taulukko 16 Yleinen taloudellinen tilanne
(Lähde: Kuntaliitto 15.9.2009)

Muuttuja	2006	2007	2008	2009	2010
(% muutos)					
Tuotanto (määrä)	4,9	4,2	1,0	-6,0	0,3
Palkkasumma	4,9	5,9	6,8	-2,8	0,9
Ansiotaso	3,0	3,4	5,6	4,2	3,0
Inflaatio	1,6	2,5	4,1	0,1	1,2
Työttömyysaste	7,7	6,9	6,4	9,0	10,5
10 vuoden korko, %	3,8	4,3	4,3	3,8	4,1

3 KAUPUNKISTRATEGIA 2010-2013

VISIO

LUOVASTI LAPPILAINEN, AIDOSTI KANSAINVÄLINEN

ROVANIEMI

ON MONIPUOLISTEN PALVELUJEN JA

RAJATTOMIEN MAHDOLLISUUKSIEN

KASVAVA KESKUS

ARVOT

Rovaniemen kaupungin arvot ovat yhteisöllisyys, luovuus, ympäristötietoisuus ja vastuullisuus. Kaupungin toiminnassa arvot tarkoittavat seuraavaa:

LUOVUUS:	Arvostamme jatkuvaa kehittämistä. Etsimme uusia tapoja toimia tavoitteena tasapainoinen ja kestävä muutos. Toimimme tavalla, joka uudistaa ja voimistaa kuntaamme. Hyödynnämme rohkeasti toimintaympäristön muutosten kehitysvoiman.
VASTUULLISUUS:	Asetamme asukkaiden hyvinvoinnin, alueen elinkeinoelämän menestymisen ja kestävän kehityksen edistämisen kaiken toiminnan lähtökohdaksi. Toimimme pitkäjänteisesti ja johdonmukaisesti. Kannamme yhteisvastuuta, mutta kannustamme myös omavastuisuuteen.
YHTEISÖLLISYYS:	Edistämme yhtäläisiä hyvän elämän mahdollisuuksia. Toimimme luottamusta, turvallisuutta ja tasa-arvoisuutta edistäen. Arvostamme avoimuutta, yhdessä tekemistä ja kansalaiskeskustelua. Rakennamme kumppanuutta ja verkostoidumme. Hyväksymme erilaisuuden.
YMPÄRISTÖTIETOISUUS:	Toimimme ympäristötietoisesti. Turvaamme myös tulevien sukupolvien mahdollisuudet taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti hyvään elämään tasapainoisella ja kestävällä muutoksella. Arvostamme historiaamme ja kulttuuriamme ja ympäristöämme.

PÄÄMÄÄRÄT

Vision toteutumista edistävät päämäärät ovat

ASUKKAIDEN ROVANIEMI

- Rovaniemi järjestää asukkaille riittävät ja laadukkaat peruspalvelut ja luo edellytykset muille hyvinvointipalveluille. Asukkaille tarjotaan viihtyisä elinympäristö ja hyvät kuulluksi tulemisen, osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuudet.

YRITYSTEN ROVANIEMI

- Rovaniemi tarjoaa elinkeinotoiminnalle monimuotoisen ja monialaisen kehitysympäristön sekä hyvät menestymisen ja työllistämisen edellytykset.

KYLIEN ROVANIEMI

- Rovaniemen keskus lähiöineen ja maaseutu kylineen kehittyvät luonnonläheisenä, elinvoimaisena ja vireänä kokonaisuutena.

MAAKUNNAN ROVANIEMI

- Rovaniemi on kehittyvä, yhteistyö- ja muutoskykyinen, kansainvälinen ja omaleimainen maakunta- ja palvelukeskus.

MENESTYSTEKIJÄT

Menestystekijät ovat niitä asioita tai tavoitteita, joissa kaupungin on ehdottomasti onnistuttava, jotta kaupunki kehittyy vision ja strategisten päämäärien suuntaan. Menestystekijät on jaoteltu neljään eri näkökulmaan.

I ASUKKAIDEN JA YRITYSTEN NÄKÖKULMA
1. Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
2. Yritysten ja Rovaniemen alueen kilpailukyvyn ja elinvoiman vahvistaminen

II TALOUDEN NÄKÖKULMA
3. Kaupungin talouden tasapainoisuus
4. Kaupunkikonsernin tuloksellisuus
5. Palvelujärjestelmän tuloksellisuus

III RAKENTEIDEN JA -PROSESSIEN NÄKÖKULMA
6. Asiakas- ja palveluprosessien sujuvuus ja laatu
7. Ohjausjärjestelmän toimivuus

IV HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA
8. Johtamisen, henkilöstöpolitiikan, henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittäminen

I ASUKKAIDEN JA YRITYSTEN NÄKÖKULMA

Rovaniemen kaupungin toiminta ja palvelut perustuvat kuntalaisten, yritysten ja yhteisöjen palvelutarpeisiin, joita selvitetään mm. arviointi- ja ennakointitiedon, tutkimuksen ja asiakaspalautteen avulla.
Palvelutoimintaa ja kaikkia asiakasryhmiä koskevia poikkileikkaavia tavoitteita ovat

- kulttuurisen identiteetin ja kulttuurisesti moniarvoisen ilmapiirin vahvistaminen
- kuulluksi tulemisen ja osallisuuden tukeminen asioiden valmistelussa ja niiden päätöksenteossa
- varhainen ja avoin yhteistyö, ennakoiva ja ennaltaehkäisevä toiminta palveluita järjestettäessä
- terveyden edistämisperiaatteen toteuttaminen
- kestävän kehityksen eri ulottuvuuksien toteutuminen
- kaupunki huomioi kaikessa toiminnassaan erityisryhmät, kuten opiskelijat, maahanmuuttajat ja vammaiset
- erityisryhmien tarpeet huomioidaan palveluiden järjestämisessä ja asuinympäristön suunnittelussa

1. Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen

Rovaniemen kaupunki järjestää lakisääteiset peruspalvelut. Muita hyvinvointia edistäviä palveluja järjestetään eri väestöryhmien tarpeiden ja kaupungin rahoitusmahdollisuuksien puitteissa. Kaupungin palveluhankintaa ohjaa valtuuston hyväksymä palveluhankintastrategia. Ylikunnallista yhteistyötä syvennetään. Asukkaiden hyvinvointi turvataan julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin palvelutuotannolla.

Ennakoivaa maanhankintaa ja kaavoitusta toteutetaan kaavoitusohjelman mukaisesti alueilla, joissa kunnalliset palvelut ovat hyödynnettävissä. Alue- ja yhdyskuntarakennetta eheytetään ja rakennetun infrastruktuurin käyttöastetta nostetaan. Alueiden vetovoimaisuutta vahvistetaan kaavoituksessa osoittamalla kunkin alueen vetovoimatekijät. Rovaniemen keskusta tiivistyy, kaupunkirakenne eheytyy ja kaupunkikuva modernisoituu. Keskustan toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet määritellään keskustan osayleiskaavassa.

Maaseudun elinvoimaisuutta edistetään erityisesti palvelukylissä ja palvelukyläverkostolla palvelualueineen tuetaan myös kyliä ympäröivän maaseudun elinvoimaisuutta. Palvelukylien tonttitarjonnasta huolehditaan siten, että jokaisessa palvelukylässä on kaavoitettuja tontteja tai rakennuspaikkoja tarjolla. Palvelukyläalueiden tonttimarkkinointi toteutetaan osana kaupungin muuta tonttimarkkinointia. Liikennejärjestelmää kehitetään niin, että se tukee aluerakenteen ja elinkeinotoiminnan kehittämistavoitteita ja palvelujen saatavuutta.

Asukkaiden hyvinvoinnin edistämisen tavoitteena on, että

a) Rovaniemi on yli 61 500 asukkaan kaupunki vuonna 2013

b) Kaupungin työllisyysaste on vähintään 62 % vuonna 2013

c) Taloudellinen huoltosuhde on alle 1,4 vuonna 2013

d) Kaupungin järjestämät lakisääteiset palvelut ovat vähintään lain edellyttämällä tasolla

e) Kaupungin tonttitarjonta vastaa asunto-, liike- ja teollisuusrakentamisen kysyntään väestö- ja työpaikkatavoitteiden toteuttamiseksi

Kaupungin työttömyyskehityksen parantamiseksi ja työllisyysasteen nostamiseksi Rovaniemen kaupunki vaikuttaa osaltaan laatimalla työllisyysohjelman. Ohjelmassa kiinnitetään erityinen huomio nuorisotyöttömyyden vähentämiseen.

Asukkaiden hyvinvoinnin seuraamiseksi suoritetaan asukaskyselyjä eri väestöryhmissä. Kyselyjen tulokset esitellään valtuustolle hyvinvoinnin yleisen kehityksen ja palvelutason arvioinnin perustaksi.

Lapset, nuoret ja perheet
Perheille, lapsille ja nuorille turvataan hyvä ja yhdenvertainen asumis-, kasvu-, oppimis- ja työympäristö. Lapsiperheitä tuetaan eri elämäntilanteita vastaavilla palveluilla. Toiminnan vaikuttavuutta lisätään perhekeskeisyyden ja vanhemmuuden tukemisella. Ennalta ehkäisevällä työotteella, varhaisella avoimella ja moniammatillisella yhteistyöllä estetään ongelmien syntymistä ja niiden vaikeutumista. Kaupunki tukee toimenpiteillään opiskelijoiden hakeutumista Rovaniemelle ja viihtymistä täällä.

Työikäinen väestö
Työikäisen väestön hyvinvoinnin perusta on työ ja siitä saatava toimeentulo. Elinkeino- ja yritystoiminnan edistämisellä sekä monipuolisella palvelutarjonnalla lisätään kaupungin vetovoimaa yritysten sijoittumispaikkana. Kaupunki tukee niitä toimenpiteitä, joiden avulla ennakoidaan ja turvataan koulutetun työvoiman saantia yritysten ja yhteisöjen tarpeisiin. Työikäisten hyvinvointia edistetään laadukkailla palveluilla, joissa huomioidaan terveyden edistämisen näkökulma. Kohdennetuilla palveluilla parannetaan asukkaiden työ- ja toimintakykyä sekä elämänhallintaa yleisille työmarkkinoille sijoittumiseksi.

Ikäihmiset

Kaupunki edistää ikäihmisten elämänlaatua, terveyttä, toimintakykyä ja aktiivista omaehtoista toimintaa ja tätä tukevaa esteetöntä ja turvallista elinympäristöä. Toiminnan vaikuttavuuden vahvistamiseksi tavoitteena on lisätä ikäihmisten liikuntaharrastusta ja muita ennaltaehkäiseviä toimintamuotoja, muistisairauksien hoitoa ja kuntoutuksen muotoja. Ikäihmisille kohdennetuissa palvelussa tuetaan ensisijaisesti kotona asumista ja tarvittaessa tarjotaan laadukkaat ympäri-vuorokautisen hoivan palvelut ja akuutin sairauden vaatima hoito.

ASUKKAIDEN JA YRITYSTEN NÄKÖKULMA

1. ASUKKAIDEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Arviointikohde	Tavoitetaso 2010 – 2013	Mittari/tietolähde
Lapset, nuoret ja perheet:		
Lapsiperheiden hyvinvointi	Hyvinvointi lisääntyy verrattuna aikaisempaan ja suhteessa vertailukaupunkeihin	Hyvinvointikatsauksen mittarit
Nuorten hyvinvointi	Terveydentila ja terveystottumukset paranevat	Kouluterveyskyselyn tulokset (v.2010 ja v.2012)
Nuorten työmarkkinatilanne	Nuorisotyöttömien määrä ja osuus ikäluokasta laskee (taso määritellään laadittavassa työllisyysohjelmassa)	Nuorisotyöttömien määrä ja osuus ikäluokasta
Työikäiset:		
Pitkäaikaistyöttömyys	Pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee (taso määritellään laadittavassa työllisyysohjelmassa)	Pitkäaikaistyöttömien määrä
Työikäisten terveydentila	Pitkäaikaissairastavuus vähenee	Kansantautien summaindeksi
Ikäihmiset:		
Ikäihmisten hyvinvointi	Hyvinvointi lisääntyy verrattuna aikaisempaan ja suhteessa vertailukaupunkeihin	Hyvinvointikatsauksen mittarit
Ikäihmisten toimintakyky	90 % asuu kotona	Kotona asuvat yli 75 v. vastaavasta ikäluokasta
Asuminen ja maankäyttö		
Asumisviihtyvyys ja yhdyskuntatekniset palvelut	Asumisviihtyvyys ja yhdyskuntateknisten palvelujen taso on hyvä (vähintään 3, kun asteikko on 1-5)	Asukaskysely kaudella 2010 – 2013
Kaavoitusohjelma	Maankäytön suunnittelu on ennakoivaa	Kaavoitusohjelman toteutuminen/ kaavoituskatsaus

2. Yritysten ja Rovaniemen alueen kilpailukyvyn ja elinvoiman vahvistaminen

Kaupunki vahvistaa omalla toiminnallaan alueen elinvoimaa sekä edistää ja monipuolistaa alueen yritystoimintaa.

Rovaniemi pitää alueellista kilpailukykyään yllä huolehtimalla asuin- ja elinympäristön laadusta, koulutustarjonnan monipuolisuudesta, verkostoihin kuulumisesta, yhteistyön sujuvuudesta sekä laadukkaasta elinkeinoelämää ja muutakin toimintaa palvelevasta infrastruktuurista ja palvelutarjonnasta, kuten esim. kulttuuri- ja liikuntapalveluista. Rovaniemi on vahva osaaja ja suunnannäyttäjä mm. koko maakuntaa palvelevien kulttuuri- ja osaamispalveluiden järjestäjänä.

Rovaniemellä on monia mahdollisuuksia menestyä. Tämä edellyttää aitoa kansainvälistä yhteistyötä eri maiden alueiden, kaupunkien, kehittämisorganisaatioiden ja yritysten välillä. Tämän vuoksi kaupunki osallistuu valtakunnallisiin ja kansainvälisiin kehittämishankkeisiin niin kaupungin omien toimintojen kuin yritysten kansainvälisen toimintaympäristön kehittämiseksi.

Rovaniemen alueen kasvuyritykset laajentavat toimintaansa hallitusti ja lisäävät työpaikkojensa määrää. Alueelle tulee saada sijoittumaan uusia suomalaisia ja kansainvälisiä yrityksiä niin että yritysten lukumäärä kasvaa.

Elinkeinotoimen resurssit kohdistetaan erityisesti painopistealojen kehittämiseen, joita ovat teollisuus, luovat alat, matkailu, ICT turva, kauppa ja palvelut sekä julkiset palvelut. Kehittämiskohteita ovat:
-. Innovaatiojärjestelmän toteuttaminen vuoteen 2012 mennessä.
- Alueen kansainvälistyminen läheisessä yhteistyössä alueen yritysten, yrittäjäjärjestöjen, oppilaitosten ja Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.
Elinkeinojen kehittäminen kytketään yhteen palvelutuotannon sekä osaamisen ja ammatillisen koulutuksen kehittämisen kanssa. ICT-turva-alan klusterin rakentumista tuetaan mm. osallistumalla alan professuurin rahoittamiseen.

Maankäytöllisenä tavoitteena on vastata yritysten tonttitarpeisiin nopeasti ja joustavasti. Yritysten sijoittumista tuetaan myös liikennejärjestelyin. Huolta pidetään siitä, että kaupungilla on tarjota vetovoimainen ja arvonsa säilyttävä toimintaympäristö myös yritysten tarpeisiin.

ASUKKAIDEN JA YRITYSTEN NÄKÖKULMA 2. YRITYSTEN JA ROVANIEMEN ALUEEN KILPAILUKYVYN JA ELINVOIMAN VAHVISTAMINEN		
Arviointikohde	Tavoitetaso 2010 – 2013	Mittari/tietolähde
Yritysten innovaatiotoiminta	Tekesin rahoituksen määrä yrityksille ja organisaatioille kasvaa 10 % vuosittain verrattuna vuoden 2009 tasoon	Teke rahoitus €/ELY-tilastot
Yritysten kansainvälistyminen	Yritysten viennin arvo kasvaa vuoteen 2013 mennessä keskim. 5 % vuosittain (v. 2009 arvio = 140 m €) Kansainväliset yöpymisvuorokaudet lisääntyvät km. 5 % vuosittain (v. 2009 arvio = 211 000 kv-yöpymistä)	Viennin arvo €/ tullin tilastot
Yritystoiminta	Yritysten nettomäärä kasvaa keskimäärin 4 % vuosittain kaikkien toimialojen liikevaihto kasvaa vuosittain nopeammin kuin Suomessa keskimäärin	Yritysten nettomäärä/ Lapin suhdannekatsaus ja Patentti- ja rekisterihallituksen tilastot Liikevaihdon määrän kasvu / Lapin suhdannekatsaus ja tilastokeskus
Teollisuus- ja liiketonttien luovutus	Teollisuus- ja liiketonttien hakemisesta luovuttamiseen kuluva aika on max. 3 kk	Tonttihakemuksen käsittelyaika
Kuntaimago	Rovaniemi sijoittuu imagoltaan 10 parhaan kunnan joukkoon yli 50 000 asukkaan kuntajoukossa	Taloustutkimuksen kuntaimagotutkimus
Työllisyystilanne	Työttömyysaste on enintään 10 %. v.2013 Työllisyysaste on 61,9 %:iin vuoteen 2013 mennessä (v. 2007 = 60,1 %) Työttömien työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen välinen suhdeluku pienenee (lähtötilanne Rovaniemellä heinäkuu 2009 = 7,9)	Työttömyysaste/ ELY tilastot Työllisyysaste/ ELY tilastot ELY tilastot

II TALOUDEN NÄKÖKULMA

3. Kaupungin talouden tasapainoisuus

Kuntalain 65 §:n mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (*toimenpideohjelma*), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (*alijäämän kattamisvelvollisuus*).

Rovaniemen kaupungin taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä. Rovaniemen kaupungin talouden tavoitteena on pitää talous vähintään kuntalain mukaisesti tasapainossa ja sen lisäksi kattaa vuosina 2006 - 2009 syntyneet alijäämät vuoteen 2013 mennessä.

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Vuosikatetta voidaan parantaa esim. toiminta- ja myyntituloja lisäämällä ja toimintamenoja pienentämällä. Tavoitteena on, että suunnittelukauden nettoinvestoinnit eivät merkittävästi ylitä vuosikatetta ja kaupungin lainamäärä ei suunnittelukaudella kasva oleellisesti. Tuottamattomasta ja kaupungille tarpeettomasta omaisuudesta luovutaan tai omaisuutta jalostetaan tuottavaksi.

Kaupungin talouden tavoitteet ovat seuraavat:

a) Tilikausien 2006 - 2013 yhteenlaskettu tulos on positiivinen.
b) Verorahoitteisten uusinvestointien taso suunnittelukaudella ei ylitä vuosikatetta ja vuosikatteen ylittäville investoinneille tulee olla ulkoinen tulorahoitus. Välttämättömät peruskorjausinvestoinnit rahoitetaan vuosikatteen lisäksi tarvittaessa tulo- ja lainarahoituksella.
c) Kaupungin kokonaislainamäärä suunnittelukaudella ei kasva 31.12.2009 tilanteesta merkittävästi.
d) Yhtiöiden, liikelaitosten ja taseyksiköiden tulee kattaa tulorahoituksellaan poistot ja omat investointinsa. Kaupunginhallituksen ja lautakuntien investoinnit voivat olla enintään jäljelle jäävän vuosikatteen suuruiset. Välttämättömät peruskorjausinvestoinnit voidaan toteuttaa tarvittaessa tulo- ja lainarahoituksella.

TALOUDEN NÄKÖKULMA

3. KAUPUNGIN TALOUDEN TASAPAINOISUUS

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari/tietolähde
Toimintamenojen = nettomenot	Suunnittelukaudella euromääräisesti alle verorahoituksen kasvun	Toimintakate
Investointirasitus	Omarahoitus suunnittelukaudella yli 100 %	Vuosikate/nettoinvestoinnit TP 2008 oli 83,3 %
Lainarasitus	Kokonaislainamäärä voi kasvaa enintään taloussuunnitelmassa arvioidun määrän	Kokonaislainamäärä TP 2008 75,5 milj.euroa TA 2009 79,3 milj.euroa

4. Kaupunkikonsernin tuloksellisuus

Kaupunkikonserni on konserniyhteisöjen kokonaisuus, joita ovat kaupunki ja sen tytäryhteisöt. Tytäryhteisö on yhteisö, jossa kaupungilla on määräysvalta. Tässä kaupunkistrategiassa kaupungin valtuusto asettaa talouden tavoitteet koko konsernille ja erikseen merkittäville tytäryhtiöille, joita ovat Rovaniemen Energia Oy, Napapiirin Residuum Oy, Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy ja Rovaniemen Kehitys Oy. Kaupungin tytäryhtiöiden toiminta tulee olla valtuuston asettamien tavoitteiden mukaista ja kannattavaa sekä tukea valtuuston päättämiä taloustavoitteita.

Yhtiöiden toiminnan ja investointien tulee olla kannattavia ja tuottavia siten, että ilman kaupungin sijoituksia investointien käyttö- ja pääomamenot tulevat katetuksi. Kaupunki takaa ensisijaisesti vain niitä tytäryhtiöiden lainoja, jotka on tarkoitettu Rovaniemen kaupungin ja sen asukkaita sekä yrityksiä palveleviin investointeihin.

Yhtiöiden toiminnassa on noudatettava valtuuston hyväksymää konserniohjetta. Kaupunkikonsernin yhteisöjen on asetettava toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä laadittava omat strategiansa siten, että ne toteuttavat kaupunginvaltuuston hyväksymää kaupunkistrategiaa.

TALOUDEN NÄKÖKULMA

4. KAUPUNKIKONSERNIN TULOKSELLISUUS

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 – 2013	Mittari/tietolähde
Tytäryhtiöiden kannattavuus	Tilikauden tulos on vuosittain positiivinen	Tilikauden toiminnallinen tulos
Tytäryhtiöiden riskitaso	Tytäryhtiöiden omavaraisuusaste yli 30 %	Tytäryhtiöiden omavaraisuusaste TP 2008 oli 22,5 % keskimäärin
Konsernin kannattavuus	Konsernitulos on vuosittain positiivinen	Tilikauden toiminnallinen tulos
Konsernin lainataso	Konsernin lainamäärä alenee nykyisestä 31.12.2008 tasosta (2 168 €/asukas)	Konsernin lainamäärä TP 2008 konsernin lainamäärä oli 149 milj. euroa
Konsernin riskitaso	Omavaraisuusaste yli 60 %	Konsernin omavaraisuusaste TP 2008 oli 55 %

5. Palvelujärjestelmän tuloksellisuus

Toiminnan taloudellisuus, tuottavuus ja vaikuttavuus pidetään jatkuvasti optimaalisella tasolla. Tuottavuuden kehitystä mitataan. Palveluita järjestetään ja olevaa tuotantorakennetta muutetaan palveluhankintastrategian linjausten mukaisesti.

TALOUDEN NÄKÖKULMA 5. PALVELUJÄRJESTELMÄN TULOKSELLISUUS		
Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 – 2013	Mittari/tietolähde
Kokonaistuottavuuden kehitys	Lautakuntien määrärahat pysyvät vuosittain valtuuston hyväksymän määrärahakehyksen mukaisina. Lautakuntien tilaamat palvelusuoritemäärät/palvelukokonaisuudet toteutuvat palvelusopimusten mukaisina. Liikelaitosten, taseyksiköiden ja osastojen tulokset ovat vuosittain ylijäämäiset.	Määrärahan käytön toteutuma Lautakuntien tilaamat palvelusuoritteet/ toteutuneet palvelusuoritteet Liikelaitosten, taseyksiköiden, osastojen yhteenlaskettu tulos

III RAKENTEIDEN JA -PROSESSIEN NÄKÖKULMA

Kaupungin palveluiden järjestäminen perustuu elämänkaarimalliin. Elämänkaarimallin mukaisia väestöryhmiä ovat lapset, nuoret ja perheet, työikäinen väestö sekä ikäihmiset. Väestöryhmät pitävät sisällään erityisryhmiä. Palveluiden järjestämisen ja palvelutuotannon tulee perustua väestöryhmien palvelutarpeisiin. Kehittämisen painopiste on jatkossa muuttaa kaupunkiorganisaatiota siten, että se tukee asukaslähtöistä hallinnolliset rajat ylittävää palvelujen järjestämistapaa..

Tärkeä osa sekä tilaaja- että tuottajaorganisaatioiden toimintaa on myös riskienhallinta eli mahdollisten riskien tiedostaminen ja riskien hallinnan systemaattinen järjestäminen.

6. Asiakas- ja palveluprosessien sujuvuus ja laatu

Palvelujärjestelmän eli rakenteiden ja prosessien näkökulmasta kaupungin tavoitteena on koko palvelujärjestelmän tehokkuus, vaikuttavuus sekä ennaltaehkäisevä ja avopalveluihin tukeutuva toiminta. Tavoitteena on,

a) Toiminnan vaikuttavuuden ja tuottavuuden kasvattaminen
b) Palveluiden hyvä saavutettavuus

Näiden tavoitteiden saavuttamista mitataan kaupunkistrategian lisäksi myös tehtäväalueiden tuloskorteissa ja palvelusopimuksissa. Asukastyytyväisyyttä mitataan asukaskyselyillä. Sähköistä asiointia otetaan käyttöön.

RAKENTEIDEN JA -PROSESSIEN NÄKÖKULMA 6. ASIAKAS- JA PALVELUPROSESSIEN SUJUVUUS JA LAATU		
Arviointikohde	Tavoitetaso 2010 – 2013	Mittari/tietolähde
Palvelujärjestelmän toimivuus	Subjektiiviset oikeudet toteutuvat	Selvitys subjektiivisten oikeuksien toteutumisesta eri tehtäväalueilla (mm. avovastaanotto, päivähoito, toimeentulotuki, vammaispalvelut jne.)

7. Ohjausjärjestelmän toimivuus

Suunnittelukauden tavoitteena on, että

a) Lautakuntajärjestelmän kokonaisuudistus toteutetaan vuoteen 2013 mennessä
b) Vuoteen 2011 mennessä laaditaan suunnitelma ja tehdään päätökset johtokuntamallin uudistuksesta.
c) Pilottihankkeena laaditaan väestöperustaiset palvelusopimukset ja tuotteet lasten, nuorten ja perheiden palveluille sekä ikäihmisten palveluille vuoteen 2011 mennessä.

RAKENTEIDEN JA -PROSESSIEN NÄKÖKULMA 7. OHJAUSJÄRJESTELMÄN TOIMIVUUS		
Arviointikohde	Tavoitetaso 2010 – 2013	Mittari/tietolähde
Strategisen ohjauksen ja johtamisen toimivuus	Kaupunkistrategian ja muiden strategioiden ohjausvaikutus paranee	Toimielinten itsearviointi 2 krt valtuustokaudessa

VI HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

8. Johtamisen, henkilöstöpolitiikan, henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittäminen

Kaupungilla on osaava, motivoitunut ja palvelukykyinen henkilöstö, joka järjestää ja tuottaa asetettujen tavoitteiden mukaiset palvelut kaupunkilaisille.

Tavoitteena on, että

a) Palvelutarpeiden mukainen henkilöstörakenne ja henkilöstömäärä on turvattu
b) Kaupungin tehtävät ovat kiinnostavia ja palvelusuhteet ehdoiltaan kilpailukykyisiä.
c) Henkilöstöpolitiikka on kannustavaa ja henkilöstön ammatillista kehitystä tukevaa.

Kaupungin henkilöstöpolitiikassa painotetaan avointa ja säännöllistä yhteistoimintaa, jonka tavoitteena on toisaalta toiminnan tuloksellisuuden parantaminen ja henkilöstön sitouttaminen sekä toisaalta henkilöstön oikeudenmukainen kohtelu ja tasa-arvo.

Kaupunki on hyvä työnantaja, joka huolehtii henkilöstönsä hyvinvoinnista sekä esimiestyön ja alaistaitojen vahvistamisesta. Johtaminen perustuu luottamuksen rakentamiseen, kannustamiseen, yhdessä tekemiseen ja alaisten kuuntelemiseen ja huomioonottamiseen.

Rovaniemen kaupungin palveluksesta poistuu eläköitymisestä johtuen seuraavan kymmenen vuoden aikana vähintään 120 työntekijää vuodessa (kunnallisen eläkelaitoksen tilasto 2009). Rovaniemen kaupunki rekrytoi merkittävästi myös uutta henkilökuntaa ja nykyisen henkilöstön palvelusuhdeturva voi toteutua jatkossakin edellyttäen, että henkilöstö sitoutuu kehittämään toimintaa, omaa osaamista ja ammattitaitoa sekä on valmis siirtymään uusiin tehtäviin.

Muutoksen hallintaa varten laaditaan henkilöstöstrategia ja strategian täytäntöönpanoa ohjaava Rovaniemi-sopimus.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA 8. JOHTAMISEN, HENKILÖSTÖPOLITIIKAN, HENKILÖSTÖN OSAAMISEN JA TYÖHYVINVOINNIN KEHITTÄMINEN		
Arviointikhde	Tavoitetaso 2010- 2013	Mittari/tietolähde
Johtaminen	Esimiestyö ja johtaminen kehittyvät tavoitetasona vähintään 3,1 (arvoasteikolla 1-5)	Työolotiedustelu/Johtamisosio
Henkilöstön osaaminen	Koulutukseen osallistuneiden osuus kasvaa	Koulutukseen osallistuneet/koko henkilöstö
Työhyvinvointi	Työhyvinvointi paranee, tavoitetaso vähintään 3,2 (arvoasteikolla 1-4) Sairauspoissaolot vähenevät, tavoitetaso vähintään yksi poissaolopäivä/työntekijä/vuosi vähemmän	Työolotiedustelu/Koettu työkyky ja työssä jaksaminen Sairauspoissaolopäivät/työntekijä

4 KAUPUNGIN TOIMINTA JA TALOUS

Päätöksentekojärjestelmä perustuu sopimusohjaukseen, jossa kaupungin ylintä päätösvaltaa käyttää kaupunginvaltuusto. Talousarviossa ja -suunnitelmassa valtuusto hyväksyy toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Käyttötalousosassa valtuusto päättää kaupunkistrategiasta ja hyväksyy toimielimille annettavat määrärahat palvelujen järjestämiseksi. Samalla valtuusto asettaa tehtäväalueille arviointikriteerit, tavoitteet ja mittarit, joilla palveluille asetettujen tavoitteiden saavuttamista seurataan. Kaupunginvaltuusto asettaa tytäryhtiöille, liikelaitoksille sekä tuotanto-osastoille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Kaupungin talousarvion rahoittamisesta vastaa ja päättää kaupunginvaltuusto. Kaupunginvaltuuston päätösten täytäntöönpanosta vastaa kaupunginhallitus ja sen alainen viranhaltijaorganisaatio.

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

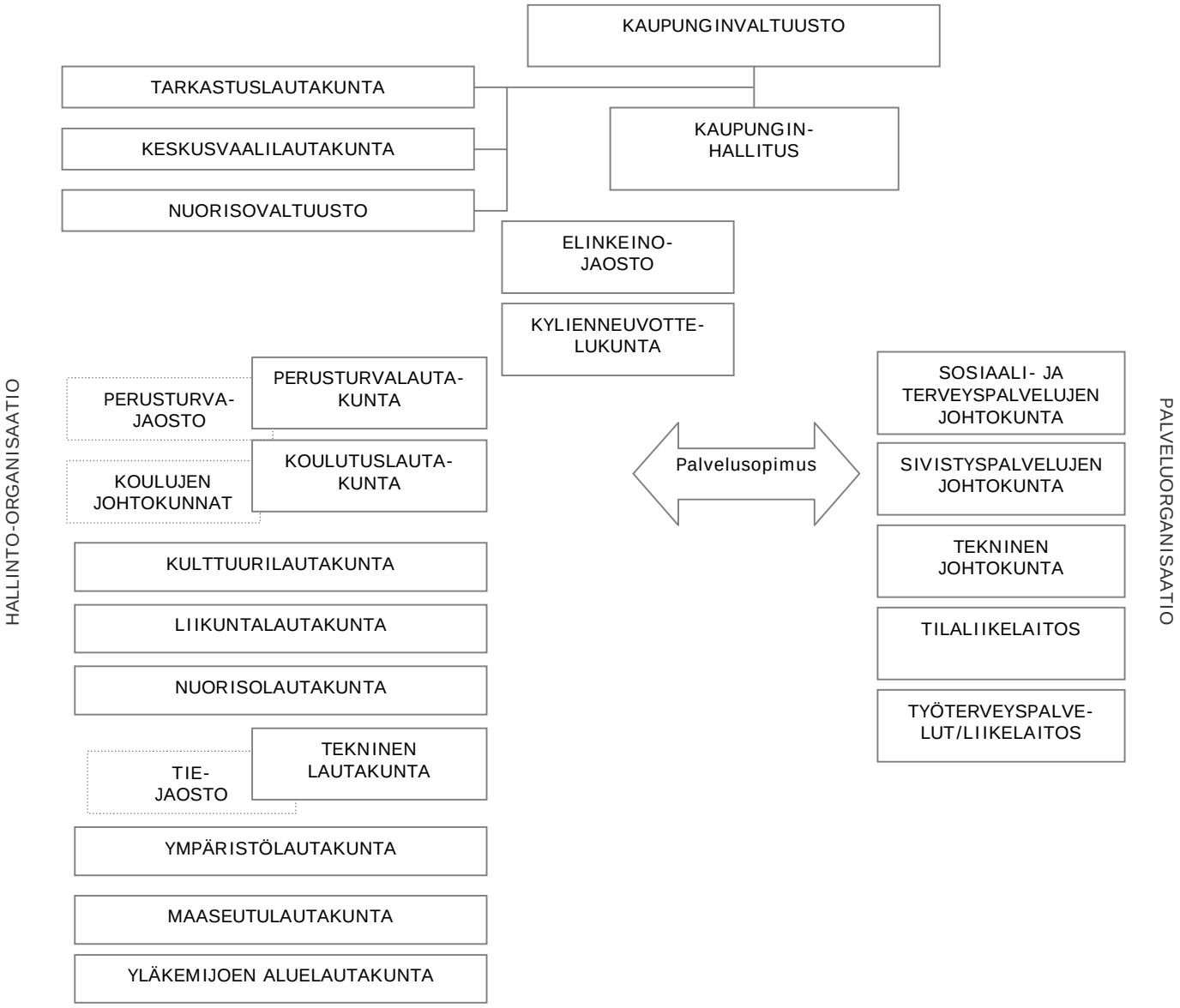

Kuvio 1 Rovaniemen kaupungin luottamushenkilöorganisaatio.

Hallinto-organisaatioon kuuluvat kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, lautakunnat ja jaostot. Hallinto-organisaatioon kuuluvat toimielinten päätöksiä valmistelevat, esittelevät ja täytäntöönpanosta vastaavat viranhaltijat. Viranhaltijaorganisaatio on seuraava:

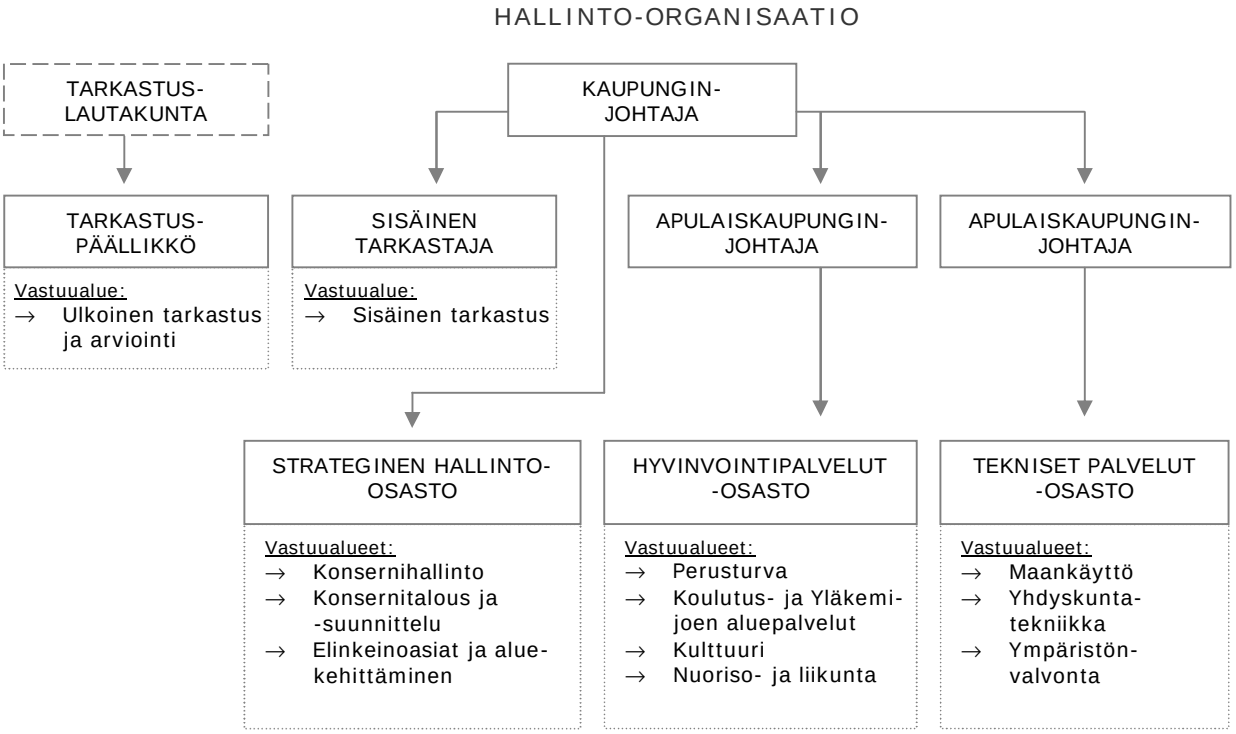

Kuvio 2 Rovaniemen kaupungin hallinto-organisaatio.

Hallinto-organisaatio vastaa demokraattisen päätöksentekojärjestelmän toimivuudesta, kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämisestä, kaupungin tiedottamistehtävistä sekä kaupungin yleishallinnosta. Hallinto-organisaatio vastaa kaupungin strategisesta suunnittelusta ja toimeenpanosta. Hallinto-organisaation keskeinen tavoite suunnittelukaudella on Rovaniemen kaupungin kaupunkistrategian toteuttaminen.

Palveluorganisaatioon kuuluvat sosiaali- ja terveyspalvelujen johtokunta, sivistyspalvelujen johtokunta, tekninen johtokunta, hallintopalvelujen tuotanto-osasto, tilaliikelaitos, työterveyspalvelut/liikelaitos ja Napapiirin Vesi, jotka on esitelty tarkemmin luvuissa 4.1.4 ja 5.

4.1 KÄYTTÖTALOUSOSA

MÄÄRÄRAHOJEN SITOVUUS

Kaupunginhallitusta ja lautakuntia sitoo toimintakatteen loppusumma. Investointien käyttötalousvaikutukset sisältyvät määrärahoihin ja ne on huomioitava palvelusopimuksia tehtäessä. Toimielimet voivat päättää muutoksista tehtäväalueiden välillä. Kaupunginhallitus voi päättää kokonaismäärärahojen puitteissa jo päätetyistä organisaation muutoksista aiheutuvista määrärahasiirroista toimielinten välillä.

Taulukko 17 Toimintakate tehtäväalueittain

Toimielin	**Tehtäväalueen toimintakate (nettomenot)** (=määrärahataso, M€)		TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012	TS 2013
	Hallinto- ja viranomaistoiminnot		M€	M€	M€	M€	M€	M€
Tarkastuslautakunta	1	ULKOINEN TARKASTUS JA ARVIOINTI	0,14	0,17	0,17			
Kaupunginhallitus	100	HALLINTO- JA VIRANOMAISPALVELUT	4,81	5,01	6,21			
	110	ELINKEINO- JA ALUEKEHITTÄMISPALVELUT	2,63	2,45	1,69			
		yht.	7,58	7,63	8,07	8,07	8,07	8,07
	Lautakuntien toiminta- ja talous							
Aluelautakunta	122	ALUEELLISET PALVELUT	1,88	2,01	2,10	2,10	2,10	2,10
Perusturva-lautakunta	124	LAPSIPERHEIDEN PALVELUT	12,06	12,17	11,99			
	126	IKÄIHMISTEN PALVELUT	31,78	34,09	34,64			
	128	TERVEYDENHUOLTOPALVELUT	20,39	22,00	22,89			
	129	ERIKOISSAIRAANHOITOPALVELUT	54,06	57,59	58,84			
	130	SOSIAALIPALVELUT	23,65	24,59	25,52			
		yht.	141,94	150,44	153,88	155,53	157,53	159,43
Koulutuslautakunta	140	PERUSOPETUSPALVELUT	41,67	43,14	44,20			
	141	LUKIOKOULUTUSPALVELUT	7,00	6,93	7,17			
	142	KOULUTUSPALVELUT	2,00	2,27	2,27			
	143	LASTEN PÄIVÄHOITOPALVELUT	30,69	33,19	33,54			
		yht.	81,36	85,53	87,18	87,18	87,18	87,18
Kulttuurilautakunta	150	KULTTUURIPALVELUT	7,29	7,51	7,72	7,72	7,72	7,72
Liikuntalautakunta	160	LIIKUNTAPALVELUT	3,71	3,81	3,88	3,88	3,88	3,88
Nuorisolautakunta	165	NUORISOPALVELUT	0,93	1,03	1,03	1,03	1,03	1,03
Tekninenlautakunta	170	TEKNISET PALVELUT	6,03	6,66	7,00	7,00	7,00	7,00
Ympäristölautakunta	172	YMPÄRISTÖVALVONTA- JA PELASTUS-PALVELUT	3,51	3,76	3,90	3,90	3,90	3,9
Yhteensä määrärahat		**Yht.**	**254,23**	**268,38**	**274,76**	**276,40**	**278,40**	**280,30**

Määrärahojen lisäykset suunnitteluvuosille on kohdennettu väestöperustaisesti.

4.1.1 HALLINTO- JA VIRANOMAISTOIMINNOT

Hallinto- ja viranomaistoiminnot jakautuvat kolmeen tehtäväalueeseen, jotka ovat ulkoinen tarkastus ja arviointi, hallinto- ja viranomaispalvelut sekä elinkeino- ja aluekehittämispalvelut.

4.1.1.1 ULKOINEN TARKASTUS JA ARVIOINTI

Vastuuhenkilö: tarkastuspäällikkö T. Saarelainen

Lautakunta	Tehtäväalue
Tarkastuslautakunta	Ulkoinen tarkastus ja arviointi

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tehtäväalueen yleistavoite

Ulkoisen tarkastuksen ja arvioinnin tavoite on edistää kaupunkikonsernin ja kaupungin toimintakulttuurin muutosjohtamista arvioinnin ja palautteen avulla. Arvioinnin lähtökohtana ovat valtuuston hyväksymät strategiat sekä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Arviointikertomus ja erillisraportit	Vuosittaisen arviointikertomuksen kehittämisehdotukset ovat toteutuneet	Toteuma / vuosi kh:n vastauksen arviointi ja palaute
Palvelurakenteet ja -prosessit	Arviointistrategian ja –suunnitelman toteuttaminen	Arviointi toteutuu strategian ja suunnitelman työohjelman mukaisesti	Toteutuminen / työohjelma (tuloskeskustelu)
Henkilöstö	Tuloksellisuus ja työhyvinvointi	Yhteisöllisen osaamisen paraneminen vahvistaa tuloksellisuutta ja työhyvinvointia	Kehittämiskeskustelu talousarviosuunnittelun yhteydessä
Talous	Ulkoiseen tarkastukseen ja arviointiin käytettävissä oleva euromäärä	Talousarvion 2010 sitova toimintakate on 0,17 M€	Toteuma kuukausittain (tuloslaskelma)

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet

Jatketaan ulkoisen arvioinnin yhteistyötarpeiden ja arvioinnin yhteensovittamiseksi tarvittavien toimenpiteiden selvittämistä.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS	€	€	€	€	€	€
TOIMINTATUOTOT	-258					
TOIMINTAKULUT	-138 517	-167 863	-166 835	-170 000	-170 000	-170 000
TOIMINTAKATE	-138 776	-167 863	-166 835	-170 000	-170 000	-170 000

4.1.1.2 HALLINTO- JA VIRANOMAISPALVELUT

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja M. Gardin

Toimielin	Tehtäväalue
Kaupunginhallitus	Hallinto- ja viranomaispalvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Hallinto- ja viranomaispalvelujen tehtäväalue muodostuu strategisesta hallinto-osastosta , hyvinvointipalvelut ja tekniset palvelut osastoista. Tehtäväalue vastaa kunnallisen demokratian käytännön toteutuksesta sekä ohjaus- ja johtamisjärjestelmän kehittämisestä. Tehtäväalue vastaa konserni- ja omistajaohjauksen edellyttämistä valmistelutehtävistä. Hallinto- ja viranomaispalveluissa vastataan kunnallisten palvelujen hankinta- ja järjestämistehtävästä valmistelemalla palvelusopimukset kunkin lautakunnan päätettäväksi. Tehtäväalue vastaa myös palvelusopimusten toteutumisen seurannasta, valvonnasta ja raportoinnista. Lisäksi järjestetään hallinto- ja viranomaispalveluina kunnan sisäiset yleishallinnon, taloushallinnon, henkilöstöhallinnon ja tietohallinnon palvelut.

Tehtäväalue valmistelee myös kaupungin eri toimintojen tarvitsemat maankäyttöratkaisut. Maankäyttöpolitiikan keskeinen tavoite on tiivis ja eheä kaupunkirakenne. Maankäyttöpolitiikan tehtävänä on tukea palvelujen, elinkeinoelämän ja talouden tavoitteiden toteuttamista niin, että sillä edistetään asukkaiden hyvinvointia ja luodaan edellytyksiä toimivan, turvallisen ja viihtyisän kaupunkirakenteen ja ympäristön kehittymiselle. Tavoitteissa otetaan huomioon elinkeinopolitiikkaa ja kasvua tukeva kaavoittaminen ja tonttitarjonta.

Tehtäväalueen yleistavoite

Tavoitteena on palvelujen järjestäminen sekä kaupungin toiminnan ja talouden ohjaus kaupunkistrategiassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Toimielinpäätösten valmistelu ja täytäntöönpano	Hallinto-organisaation toimielinten päätösten lainvoimaisuusaste on 100 %	Valitusten alaisten päätösten lukumäärä lainvoiman saaneista päätöksistä.
Palvelurakenteet ja -prosessit	Sähköisten palvelujen ja menetelmien käyttöönotto hallinto- ja viranomaispalveluissa	Hallinnon prosessit tehostuvat siten, että käytetty kokonaisresurssi pienenee vuoden 2009 tasosta	Toteutuneet hallinnon sähköistämishankkeet/ tehtäväalueen toimintakatteen kehitys
Henkilöstö	Henkilöstön osaamisen riittävyys	Osaamisen turvaaminen ilman tehtäväalueen kokonaishenkilöstömäärän kasvua	Henkilöstöpoistuma/uudet rekrytoinnit 2006 – 2013/tehtäväalueen htv:n kehitys
Talous	Hallinnon- ja viranomaispalvelujen tuottavuus	Tehtäväalueen toimintakate ei kasva vuoden 2009 tasosta.	Tehtäväalueen toimintakate

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet suunnittelukaudella

Muutoksina on lautakuntajärjestelmän uudistaminen ja hallinnon kehittäminen kaupunkistrategian linjausten mukaisesti.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009 MUUTETTU	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
100, HALLINTO JA VIRANOMAISPALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT	9 221 332	9 906 901	9 395 727			
TOIMINTAKULUT	-14 573 491	-14 926 950	-15 609 109			
TOIMINTAKATE	-5 352 159	-5 020 049	-6 213 382	-6,21	-6.21	-6,21

- Kaupungin omistajaohjauksessa noudatetaan seuraavia periaatteita:

  - Valtuusto päättää kaupungin liikelaitosten ja tytäryhteisöjen perustamisesta. Perustamisen yhteydessä arvioidaan liikelaitoksen ja tytäryhteisön liiketoiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.
  - Kaupungin tytäryhtiöiden tulee toiminnassaan ottaa huomioon samat tuottavuustavoitteet, jotka valtuusto on asettanut kaupungin omalle toiminnalle. Valtuusto päättää tytäryhtiöiden toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista kaupungin talousarvion yhteydessä.
  - Valtuusto päättää merkittävästä kaupungin omaisuuden siirtämisestä tytäryhtiön omistukseen. Omaisuuden siirron tulee olla kaupunkistrategian tavoitteita tukeva ja siirtoehdot käyvän arvon mukaiset.
  - Valtuusto päättää kaupungin takauksien ja vakuuksien antamisesta. Takauksen antamisen ehtona on se, että sillä tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita. Takauksen antamisen yhteydessä arvioidaan riski ja se, onko tarkoituksenmukaista, että riskiä siirretään kaupungille. Takauksesta peritään takausprovisio.
  - Kaupunginhallitus antaa ohjeet liikelaitosten ja tytäryhteisöjen taloudellisesti merkittävissä ja yhtiön toiminnan kannalta laajakantoisissa asioissa. Kaupunginhallitus nimeää kaupungin tytäryhteisön puhe- ja äänivaltaa käyttävän edustajan ja antaa tarvittavat toimiohjeet.
  - Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin liikelaitosten ja tytäryhteisöjen toiminnan ohjauksen, valvonnan ja raportoinnin järjestämisestä.
  - Kaupungin tonttipolitiikassa noudatetaan keskustan kaava-alueilla ensisijaisesti tonttien vuokrausta.

4.1.1.3 ELINKEINO- JA ALUEKEHITTÄMISPALVELUT

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja M. Gardin

Lautakunta	Tehtäväalue
Elinkeinojaosto, maaseutulautakunta	Elinkeino- ja aluekehittämispalvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Elinkeino- ja aluekehittämispalvelujen tehtävänä on järjestää palvelut olemassa oleville, perustettaville ja alueelle siirtyville yrityksille. Tehtävänä on toteuttaa toimiva yhteistyö alueen yritysten, oppilaitosten ja kehittämisorganisaatioiden välillä. Maaseutupalvelu toteuttaa viljelijäväestön palvelut sekä tulee maaseudun EU-hanketoimintaa ja toimintaryhmätyötä.

Tehtäväalueen yleistavoite

Elinkeino- ja aluekehityspalvelujen tavoitteena on yritystoiminnan vahvistaminen ja synnyttäminen alueelle sekä saada alueelle sijoittumaan uusia suomalaisia ja kansainvälisiä yrityksiä. Tavoitteena on parantaa kehittää alueelle toimiva innovaatiojärjestelmä sidosryhmien kanssa.
Tavoitteena on parantaa yritysten kansainvälisiä valmiuksia sekä saada alueelle siirtymään kansainvälisiä yrityksiä luomalla yhteistyössä Lapin muiden seutukuntien ja sidosryhmien kanssa Invest in Lapland toimintakonsepti.
Maaseutupalveluiden tavoitteena on maaseudun toimintaedellytysten turvaaminen ja hyvinvoinnin edistäminen riittävillä, toimivilla ja laadukkailla viranomaispalveluilla sekä alkutuotannon elinkeinojen kehittäminen.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Innovaatiotoiminta	Tekesin rahoituksen määrä yrityksille ja organisaatioille kasvaa 10 % vuosittain verrattuna vuoden 2009 tasoon.	Rahoituksen määrä/ ELY:n tilastot
	Yritystoiminnan aktiivisuus	Yritysten nettomäärä kasvaa keskimäärin 4 % vuosittain.	Yritysten määrä/ Lapin suhdannekatsaus ja Patentti- ja rekisterihallituksen tilastot
	Matkailun kehittyminen	Kansainväliset yöpymisvuorokaudet lisääntyvät km. 5 % vuosittain (v. 2009 arvio = 211 000 kv-yöpymistä)	Yöpymisvuorokaudet/ majoitustilastot
Palvelurakenteet ja -prosessit	Alueellinen yhteistyö	Innovaatiojärjestelmä on prosessoituna ja toiminnassa 2012	Valmis konsepti käytössä
Henkilöstö	Kansainvälisyys	Verkostoyhteistyön ja kansainvälisten hankkeiden määrä kasvaa	Toimivat verkostot ja yhteistyöhankkeet
Talous	Palvelujen kustannukset	Kustannukset pienenevät tuottavuusvaatimuksen mukaisesti	Toimintakate

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet

Vuoden 2009 aikana taloudellinen tilanne on vaikuttanut negatiivisesti myös Rovaniemen alueen yrityksiin. Esimerkiksi matkailun kasvu on kääntynyt laskuun. Tämä on vaikuttanut erityisesti ulkomaalaisten matkailijoiden majoitusvuorokausien määrään.

Suunnittelukaudella aloitetaan työ- ja elinkeinoministeriön hallinnoiman koheesio- ja kilpailukykyohjelman toteutus vuosina 2010 – 2013. Kaupungin elinkeinotoiminnan toimenpiteitä kohdennetaan kaupunkistrategiassa päätetyille painopistealoille ja niiden välisen yrityslähtöisen yhteistyön kehittämiseen.
Innovaatiotoimintaan kohdistuvan alueen yhteisen konseptin luonti suunnittelukaudella on tärkeää. Yhteinen konsepti tullaan luomaan yhteistyössä yritysten, kehittäjäorganisaatioiden, oppilaitosten ja Rovaniemen kaupungin kesken.
Rovaniemen alueen yritysten kansainvälistyminen ja kansainvälisten yritysten saamiseksi Lappiin tehdään yhteistyötä Lapin seutukuntien, yritysten ja kehittämisorganisaatioiden kanssa. Tavoitteena on luoda Invest in Lapland -toiminta, jossa ollaan yhteistyössä Invest in Finland organisaation kanssa ja hyödynnetään kansainvälisiä verkostoja, kuten esimerkiksi Finpron verkostoa, tehokkaasti.
Maaseutualueiden yritystoiminnan kehittämisessä kootaan yhteen eri toimijoiden toimenpiteet.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
ELINKEINO- JA ALUE-KEHITTÄMISPALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT	436 609	179 053	1 136 567			
TOIMINTAKULUT	-3 067 442	-2 628 071	-2 827 356			
TOIMINTAKATE	-2 630 833	- 2 449 018	-1 690 789	-1.69	-1,69	-1,69

4.1.2 LAUTAKUNTIEN TOIMINTA JA TALOUS

Lautakuntien toiminta jakautuu 14 tehtäväalueeseen, joita ovat alueelliset palvelut, lapsiperheiden palvelut, ikäihmisten palvelut, terveydenhuoltopalvelut, erikoissairaanhoitopalvelut, sosiaalipalvelut, perusopetuspalvelut, lukiokoulutuspalvelut, muut koulutuspalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut, tekniset palvelut ja ympäristövalvonta- ja pelastuspalvelut.

4.1.2.1 ALUEELLISET PALVELUT

Vastuuhenkilö: koulutusjohtaja L. Alaraudanjoki

Lautakunta	Tehtäväalue
Yläkemijoen aluelautakunta	Alueelliset palvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Yläkemijoen alueen perusopetus-, kulttuuri-, liikunta-, nuoriso-, terveysneuvonta-, päivähoito- ja kotihoidon palvelut sekä alueen kehittämistoiminta.

Tehtäväalueen yleistavoite

Alueelliset palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti kunkin tehtäväalueen tavoitteiden mukaisesti ottaen huomioon muuttuvat palvelutarpeet. Alueen elinkeinojen ja työllisyyden kehittämistä ja työllisyyden parantamista jatketaan.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Perusopetus-, kulttuuri-, liikunta-, nuoriso-, terveysneuvonta-, päivähoito- ja kotihoitopalvelujen vaikuttavuutta arvioidaan samoilla kriteereillä kuin koko muun kaupungin vastaavilla tehtäväalueilla		
Palvelurakenteet ja -prosessit	Alueellisten palvelujen palvelurakenteita ja –prosesseja arvioidaan osana em. tehtäväalueen arviointia		
Henkilöstö	Henkilöstön osaamista ja määrää arvioidaan osana em. tehtäväalueen arviointia		
Talous	Tuottavuustavoite suunnittelukaudella	Kustannukset pienenevät tuottavuusvaatimusten mukaisesti	Aluepalvelujen kustannukset, €/asukas

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet suunnittelukaudella

Päivähoito sijoitetaan Yläkemijoen koulun tiloihin kesällä 2010.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
ALUEELLISET PALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT	6 101	3 830	3 830			
TOIMINTAKULUT	-1 884 835	-2 015 380	-2 103 830			
TOIMINTAKATE	-1 878 733	-2 011 560	-2 100 000	2,10	2,10	2,10

4.1.2.2 LAPSIPERHEIDEN PALVELUT

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja terveysjohtaja A. Kilpeläinen

Lautakunta	Tehtäväalue
Perusturvalautakunta	Lapsiperheiden palvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Lapsiperheiden palvelut sisältävät lastensuojelun, ennaltaehkäisevän perhetyön, perhesosiaalityön, terveysneuvonnan, perheneuvolan, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palvelut.

Tehtäväalueen yleistavoite

Lapsiperheiden palvelujen tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille heidän hyvinvointiaan ylläpitävää tai parantavaa palvelua. Kaikkia palveluja läpäisevänä periaatteena on ennaltaehkäisevän ja varhaisen puuttumisen työmenetelmien kehittäminen ja käyttöön ottaminen. Tavoitteiden mukaisia palveluja järjestettäessä painotetaan eri ammattilaisten yhteistyötä ja moniammatillisia työmuotoja.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihin	Asiakkaat kokevat saavansa tarpeittensa mukaista palvelua ja hyvää asiakaskohtelua	Asiakaskyselyt
Palvelu-rakenteet ja -prosessit	Palveluketjujen toimivuus	Perhepalvelukeskus – mallin mukaiset toimintamallit eri ammattiryhmien yhteisinä työvälineinä	Asiakaslähtöisten palveluketjujen kuvaus. Avoimien ryhmätoimintojen määrä
Henkilöstö	Henkilöstön riittävyys ja saatavuus Varhaisen avoimen yhteistyön työmuotojen kehittäminen	Asetuksen mukainen henkilöstö Lapsiperheiden palvelujen henkilökunnasta 90 % saanut koulutusta varpumenetelmiin	Henkilöstömäärä ja -rakenne Koulutussuunnitelmat Raportit menetelmien käytöstä
Talous	Palvelujen kokonaiskustannukset	Enintään keskisuurten kaupunkien keskiarvo	Ikävakioidut kustannukset, €/as

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet suunnittelukaudella

Lastensuojelun kodin ulkopuolisten sijoitusten painopisteen siirtäminen laitoshoidosta sijaisperhesijoituksiin; tavoitteena sijaisperhesijoitusten osuuden nostaminen 50 %:iin vuoteen 2012 mennessä. Koulutusresurssien lisääminen sijaisperheille.

Tehtäväalueen toiminta-kate	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
LAPSIPERHEIDEN PALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT	66 482					
TOIMINTAKULUT	-12 125 778	-12 170 735	-11 990 000			
TOIMINTAKATE	-12 059 296	-12 170 735	-11 990 000			

4.1.2.3 IKÄIHMISTEN PALVELUT

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja terveysjohtaja A. Kilpeläinen

Lautakunta	Tehtäväalue
Perusturvalautakunta	Ikäihmisten palvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Ikäihmisten palvelut sisältävät kotihoidon, omaishoidontuen, palveluasumisen ja terveyskeskussairaalan palvelut ja ikäihmisten omaehtoista toiminnan tukea.

Tehtäväalueen yleistavoite

Ikäihmisten palveluilla edistetään turvallista vanhenemista, sairauksien ennaltaehkäisyä ja hoitoa sekä tuetaan ikäihmisten omatoimista selviytymistä kotona. Tavoitteena on ikäihmisten toimintakyvyn edistäminen sekä kotona että laitoshoidossa. Ikäihmisille järjestetään oikeaan aikaan kohdennetut tarpeen mukaiset palvelut, jotka järjestetään ottamalla huomioon toiminnallinen ja taloudellinen tehokkuus. Ikäihmisten palveluja kehitetään valtuuston hyväksymän ikäohjelman mukaisesti.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Ikäihmisten toimintakyvyn kehitys	90 % asuu kotona	Kotona asuvat yli 75 v. vastaavasta ikäryhmästä
	Palvelujen piirissä olevat	11- 13 % säännöllisen kotihoidon piirissä	Yli 75 v. asiakkaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä
		Enintään 10 % ympärivuorokautisen hoivan piirissä	Yli 75 v. asiakkaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä
Palvelurakenteet ja -prosessit	Hoitoketjujen ja kotiutuksen toimivuus	Alle 20 vrk/kk	Odotuspäivät esh:sta terveyskeskukseen
		1 vrk:n kuluessa	Odotusaika esh:ta ja terveyskeskuksesta kotihoitoon
Henkilöstö	Henkilöstön osaaminen ja työkykyisyys	Henkilöstömäärän kehitys suhteessa palvelujen määrän kehitykseen	Henkilöstö suhteessa sovittuun palvelujen määrään ja laatuun
	Henkilöstön sairauspoissaolot	Määrä laskee	Sairauspoissaolot vrk/ henkilö
Talous	Palvelujen kokonaiskustannukset		Tehtäväalueen kokonaiskustannukset, €/asukas , €/ yli 65 v
		Sopimuksen kokonaishinta ei ylity arvioidusta	Palvelusopimuksen toteutuminen
		Keskisuurten kuntien keskiarvo	Ikävakioidut kustannukset €/asukas

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet suunnittelukaudella

Palvelurakennetta vahvistetaan edelleen avopalvelujen ja ennakoivan toiminnan suuntaan. Edistetään ikäihmisten terveysliikuntaharrastuksia yhdessä liikuntapalvelujen kanssa.

Ikäohjelman mukaisesti omaishoidontuessa varaudutaan nykyisten myöntämiskriteereiden puitteissa omaishoitajien määrän lisäykseen ja tuen täysimääräiseen indeksikorotukseen.

Palvelusetelin käytön mahdollisuuksia tulee laajentaa.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
IKÄIHMISTEN PALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT	1 332 095	1 250 000				
TOIMINTAKULUT	-33 114 710	-35 342 009	-34 639 003			
TOIMINTAKATE	-31 782 615	-34 092 009	-34 639 003			

4.1.2.4 TERVEYDENHUOLTOPALVELUT

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja terveysjohtaja A. Kilpeläinen

Lautakunta	Tehtäväalue
Perusturvalautakunta	Terveydenhuolto

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Terveydenhuoltopalveluihin sisältyvät vastaanotot, hammashuolto, kuntoutus, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä ympäristöterveydenhuolto ja ensihoito.

Tehtäväalueen yleistavoite

Terveydenhuoltopalveluilla ennaltaehkäistään sairauksien syntyä, edistetään ja ylläpidetään terveyttä ja hyvinvointia, turvataan lakisääteinen hoitoon pääsy ja palvelujen käyttäjien tasa-arvoisuus. Tavoitteiden saavuttamiseksi tehdään yhteistyötä yksityisen sektorin, työterveyshuoltopalvelujen ja järjestöjen kanssa.
Erityisesti väestöperusteinen ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen sekä terveyserojen kaventaminen sekä turvallisuus ovat suunnitelmakaudella keskeisinä painopisteinä.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Koettu terveys	Paranee 5 % suunnitelmakaudella	Aikuisväestön terveystapatutkimus 2 vuoden välein
	Väestön tupakointi	Vähenee 5 % suunnitelmakaudella	Aikuis- ja eläkeläisväestön terveystapatutkimus
Palvelurakenteet ja -prosessit	Pitkäaikais-sairauksien hoidon toteutuminen	Vuosikontrollin toteutuminen 100 %	Käyntitilasto
	Hoitoon pääsy	100 %	Toteutuminen lain määräaikojen puitteissa
	Päivystyskäyntien osuus	18 %	Päivystyskäynnit/kaikki käynnit
Henkilöstö	Sairauspoissaolot	Alle 15 vrk/hlö	Tilastoseuranta
	Henkilöstön työturvallisuus	Työtapaturmien määrä alenee 1 %/v vuoden 2008 tasosta.	tilasto
Talous	Palvelujen kokonaiskustannukset, €/asukas	Enintään Keskisuurten kaupunkien keskitasoa	Ikävakioidut kustannukset €/as

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet suunnittelukaudella

Elintarvikelaboratorion tulevaisuuden selvittäminen valmis v. 2010.
Ydinkeskustan hammashoitotilojen yhdistämisselvitys.
Omalääkäripalvelujen kehittäminen vastaamaan paremmin hoidon saatavuuteen.
Päihde- ja mielenterveysstrategia laadittuna 2010.
Mielenterveyspalvelujen tukiasumispaikkojen lisäys 3 paikkaa.
Selvitystyö sairaanhoitopiirin kanssa toimitilojen ja toimintojen järjestämisestä pitkällä aikavälillä.
Kaste-ohjelman mukaisella hankkeella kehitetään perusterveydenhuollon ja terveyden edistämisen toimintoja.
Kuntoutuspalvelujen selvitystyö 2010. Selvitystyön yhteydessä selvitetään mahdollisuus ikäihmisten kuntoutuspalvelujen keskittämiseksi. Tehdään vertailu oman ja ulkoistettujen toimintojen tehokkuudesta.
Kansantautien hoidon seurantatiedon kerääminen systemaattiseksi käytännöksi.
Väestöperusteisen tiedon kerääminen ja prosessien määrittely v. 2010.
Ympäristöterveydenhuollon hallinnollinen selvitys
Käynnistetään selvitystyö terveyskeskuksen peruskorjauksesta ja toimintojen järjestelyistä pitkällä aikavälillä.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
TERVEYDENHUOLTOPALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT	1 977 557	613 000				
TOIMINTAKULUT	-22 494 266	-22 662 217	-22 889 359			
TOIMINTAKATE	-20 516 709	-22 049 217	-22 889 359			

4.1.2.5 ERIKOISSAIRAANHOITOPALVELUT

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja terveysjohtaja A. Kilpeläinen

Lautakunta	Tehtäväalue
Perusturvalautakunta	Erikoissairaanhoito

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Erikoissairaanhoito sisältää eri sairaaloilta hankittavat erikoislääkäripalvelut.

Tehtäväalueen yleistavoite

Erikoissairaanhoidon palveluilla edistetään ja ylläpidetään terveyttä ja hyvinvointia. Turvataan lakisääteinen hoitoon pääsy ja palvelujen käyttäjien tasa-arvoisuus. Väestöperusteinen ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen sekä terveyserojen kaventaminen ovat keskeisinä painopisteinä.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Palvelujen saatavuus	Toteutuu lain määräaikojen puitteissa	Jonoseurantatiedot
Palvelurakenteet ja -prosessit	Sydän- ja verisuonisairauksien ja diabeteksen sekundaari- ja tertiaaripreventio toteutetaan kaikilla erikoisaloilla	Prosessit mallinnettu eri erikoisalojen osalta	Dokumentointi 2x/v
Henkilöstö	Riittävä, ammattitaitoinen henkilöstö	Toteutuu taloussuunnitelman mukaisesti	Henkilöstötilinpäätös
Talous	Erikoissairaanhoidon kustannukset/asukas	Enintään keskisuurten kaupunkien keskitasoa	Ikävakioidut kustannukset €/as

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet suunnittelukaudella

Käynnistetään kaupungin ja sairaanhoitopiirin välinen selvitystyö toimintojen uudelleen järjestelyistä tulevaisuuteen varautuen. Tukipalveluiden yhdistämisen selvitys. Drg-pohjaisen hinnoittelun ja sopimusohjauksen käyttöönotto.
Suunnitelmakaudella kannanotto terveydenhuoltolain uudistukseen liittyvästä toimintamallista.
Päihdeklinikan kunnallistamisen selvittäminen. Selvitetään Psykiatrisen päiväsairaalatoiminnan kunnallistaminen.
Sakkopäiväkäytännön poistaminen. Yhteispäivystyksen kehittäminen. Jatketaan Kolpeneen palvelukeskuksen ja Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymien yhdistymisen selvitystä.
Käynnistetään selvitystyö terveyskeskuksen peruskorjauksesta ja toimintojen järjestelyistä pitkällä aikavälillä.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
ERIKOISSAIRAANHOITOPALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-54 059 993	-57 437 300	-58 840 000			
TOIMINTAKATE	-54 059 993	-57 437 300	-58 840 000			

4.1.2.6 SOSIAALIPALVELUT

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja terveysjohtaja A. Kilpeläinen

Lautakunta	Tehtäväalue
Perusturvalautakunta	Sosiaalipalvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Sosiaalipalvelujen tehtäväalueelle kuuluvat, aikuissosiaalityö, toimeentulotukityö, maahanmuuttajatyö, kehitysvammahuolto, vammaispalvelut sekä työvoiman palvelukeskus.

Tehtäväalueen yleistavoite

Sosiaalipalveluilla turvataan kuntalaisten viimesijainen toimeentuloturva. Sosiaalityöllä ja erityispalveluilla edistetään ja tuetaan kuntalaisten toimintakykyä ja itsenäistä selviytymistä. Sosiaalipalvelujen tehtävänä on myös edistää kuntalaisten tasavertaista hyvinvointia (tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin turvaaminen ja toimintaedellytysten edistäminen järjestämällä tarpeen mukaisesti oikein kohdennettuja palveluja, huomioonottaen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet).

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihin	Asiakkaat kokevat saavansa tarpeittensa mukaista palvelua ja hyvää asiakaskohtelua	Asiakaskyselyt
Palvelurakenteet ja -prosessit	Asiakaslähtöisten palveluketjujen toimivuus. Ydinprosessien tuotteistaminen ja mallintaminen. Toimeentulotukipäätökset	Ylisektoriset palveluketjut mallinnettu ja otettu käyttöön. Kaikki ydinprosessit tuotteistettu ja hinnoiteltu. Lakisääteinen määräaika	Mallinnettujen palveluketjujen toteutumisen seuranta. Tuotteistetut palvelut palvelusopimuksessa - Nuorten ja aikuisten palvelut vuonna 2011 - Vammaispalvelut , maahanmuuttajatyö vuonna 2012 Päätösten vaatima aika: kiireelliset 2. arkipäivänä, ei-kiireelliset 7. arkipäivänä hakemuksen jättämisestä
Henkilöstö	Henkilöstön osaaminen Työkykyisyys	Palvelutarpeita vastaava henkilöstö Henkilöstön sairastavuus laskee	Palvelupäällikön selvitys Henkilöstötilipäätös, Sairauspoissaolot vrk/ henkilö
Talous	Palvelujen kokonaiskustannukset	Enintään keskisuurten kaupunkien keskiarvo	Ikävakioidut kustannukset €/as

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet

Käynnistynyt asuntopoliittinen ohjelma 2009 keskeisten toimijoiden kanssa, valmis 2010.
Suunnitelmakaudella käynnistynyt vammaispoliittinen ohjelma, valmis 2010 ja laaditaan kehitysvammaisten asumisen strategia.
Vammaispalveluiden omaishoidon tuessa varaudutaan tuen täysimääräiseen indeksikorotukseen.
Vuoden 2009 aikana kasvaneesta työttömyydestä johtuen kaupungille laaditaan työllisyysohjelma yhteistyössä työllisyysasioiden hoitamisesta alueella vastaavien eri toimijoiden kanssa. Erityinen huomio kiinnitetään nuorisotyöttömyyden vähentämiseen. Tavoitteena on suunnata muutoin työmarkkinatuen kuntaosuuteen käytettäviä kaupungin varoja laajan rakennetyöttömyyden hoidon tehostamiseen.
Käynnistynyt maahanmuutto-ohjelma 2009, valmis 2010.
Romanityöryhmä on aloittanut toimintansa vuonna 2009. Moniammatillisen työryhmän tavoitteena on kehittää romaniväestön lasten ja nuorten palveluita.
Kaupunki aloittaa sosiaalisen luototuksen kokeilun, jonka tarkoituksena on taloudellisen syrjäytymisen ja ylivelkaantumisen ehkäisy sekä kuntalaisten itsenäisen suoriutumisen edistäminen. Sosiaaliseen luototukseen varaudutaan antolainoihin merkittävällä 100 000 euron määrärahalla.
Vuonna 2010 tehdään selvitys opintososiaalisen luototuksen käyttöönottamisesta.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
SOSIAALIPALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT	68 733	156 300				
TOIMINTAKULUT	-23 718 505	-24 840 211	-25 524 160			
TOIMINTAKATE	-23 649 772	-24 683 911	-25 524 160			

4.1.2.7 PERUSOPETUSPALVELUT

Vastuuhenkilö: koulutusjohtaja L. Alaraudanjoki

Lautakunta	Tehtäväalue
Koulutuslautakunta	Perusopetuspalvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Perusopetuspalveluihin kuuluvat perusopetuksen luokat 1-9 ja lisäluokka (10 lk.), erityisopetus, sairaalaopetus, maahanmuuttajaopetus sekä iltapäivätoiminta.

Tehtäväalueen yleistavoite

Perusopetuspalveluiden tavoitteena ovat laadukkaat koulutuspalvelut ja hyvät oppimistulokset sekä jatko-opintokelpoisuus.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Oppimistulosten seuranta Jatko-opintoihin siirtyminen	Tulos vähintään valtakunnallinen keskiarvo Kaikki peruskoulunsa päättävät siirtyvät jatko-opintoihin	Valtakunnalliset kokeet 6lk ja 9lk Jatko-opinnoissa aloittavien osuus peruskoulunsa päättävistä oppilaista
Palvelurakenteet ja -prosessit	Palveluverkko	Toiminnallisesti ja taloudellisesti tehokas	Kouluverkko suhteessa oppilaiden määrään, muun toiminnan määrä kouluilla
Henkilöstö	Henkilöstön kelpoisuus	Kaikki opettajat ovat muodollisesti kelpoisia	Kelpoisten opettajien osuus koko opetushenkilöstöstä
Talous	Palvelujen kokonaiskustannukset	Vähintään valtakunnallista keskiarvoa	Perusopetuspalveluiden hinta €/oppilas

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet

Kouluverkon sopeuttaminen muuttuviin oppilasmääriin, tilojen monipuolinen ja joustava käyttö. Ennaltaehkäisevän ja varhaisen avoimen yhteistyön edistäminen. Koulu-, päivähoito- ja nuorisopalveluiden yhteistyön lisääntyminen.
Perusopetuksen järjestämisen periaatteet otetaan käyttöön vuoden 2010 aikana.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
PERUSOPETUSPALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT	37 026					
TOIMINTAKULUT	-41 701 788	-43 134 339	-44 200 000			
TOIMINTAKATE	-41 664 762	-43 134 339	-44 200 000			

4.1.2.8 LUKIOKOULUTUSPALVELUT

Vastuuhenkilö: koulutusjohtaja L. Alaraudanjoki

Lautakunta	Tehtäväalue
Koulutuslautakunta	Lukiokoulutuspalvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Lukiokoulutuspalveluihin kuuluvat päivälukiot ja aikuislukio.

Tehtäväalueen yleistavoite

Lukiokoulutuspalvelujen tavoitteena ovat korkeatasoiset koulutuspalvelut ja hyvät oppimistulokset sekä jatko-opintokelpoisuus.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Menestyminen yo-kokeissa	Vähintään valtakunnallista keskiarvoa	EN, AI, M ja N syksyn ja kevään kokeen keskiarvo
	Tutkinnon suorittamiseen menevä aika	Kolme vuotta	Opiskeluajan keskiarvo
Palvelurakenteet ja -prosessit	Opiskelijoiden opintomahdollisuudet	Kurssitarjonta ja opinto-ohjaus tukevat opintojen edistymistä	Opinto-ohjaajan työaika/opiskelija
Henkilöstö	Opettajien kelpoisuus	Kaikki opettajat ovat kelpoisia	Kelpoisten opettajien osuus suhteessa koko opetushenkilöstöstä
Talous	Palvelujen kokonaiskustannukset	Vähintään valtakunnallista keskiarvoa	Lukiokoulutuksen hinta €/oppilas

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet

Lukioverkon tarkastelu palvelutarpeen mukaisesti ja lukiokoulutuksen järjestämisvaihtoehtojen selvittäminen. Tarvittavat päätökset tehdään vuoden 2010 aikana.

Tehtäväalueen toimintakate LUKIOKOULUTUSPALVELUT	TP2008 €	TA2009 €	TAE2010 €	TS2011 M€	TS2012 M€	TS2013 M€
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-7 002 152	- 6 931 804	-7 170 000			
TOIMINTAKATE	-7 002 152	-6 931 804	- 7 170 000			

4.1.2.9 MUUT KOULUTUSPALVELUT

Vastuuhenkilö: koulutusjohtaja L. Alaraudanjoki

Lautakunta	Tehtäväalue
Koulutuslautakunta	Muut koulutuspalvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Muiden koulutuspalveluiden tehtäväalueeseen kuuluvat musiikkiopisto-, kuvataidekoulu- ja kansalaisopistopalvelut sekä kansanopistopalvelut.

Tehtäväalueen yleistavoite

Muiden koulutuspalvelujen yleistavoitteena on musiikin ja kuvataiteen laajan ja yleisen oppimäärän mukaisen opetuksen antaminen, kansanopistopalvelujen järjestäminen sekä monipuolisten kansalaisopistopalvelujen järjestäminen koko kaupungin alueella.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Kansalaisopiston asiakasmäärät ja opetustunnit	Vähintään vuoden 2009 tasoa	Asiakasmäärät ja pidetyt tunnit
Palveluraken-teet ja -prosessit	Eri toimijoiden välinen yhteistyö	Yhteistyön vakiinnuttaminen eri toimijoiden välillä	Rehtoreiden antama selvitys yhteistyöstä
Henkilöstö	Opettajien kelpoisuus Kansalaisopiston opettajien osaaminen	Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston opettajat ovat kelpoisia Opettajat ovat oman alansa asiantuntijoita	Kelpoisten opettajien osuus koko opetushenkilöstöstä Rehtorin selvitys
Talous	Tuottavuus	Tuottavuuden tehostaminen	Muiden koulutuspalveluiden hinta €/tuote

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet

Kansalaisopistopalvelujen eri toimijoiden välisen yhteistyön lisääminen ja palveluiden alueellisen kohdentumisen tarkastelu.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
MUUT KOULUTUSPALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-2 002 551	-2 276 928	-2 270 000			
TOIMINTAKATE	-2 002 551	-2 276 928	-2 270 000			

4.1.2.10 LASTEN PÄIVÄHOITOPALVELUT

Vastuuhenkilö: koulutusjohtaja L. Alaraudanjoki

Lautakunta	Tehtäväalue
Koulutuslautakunta	Lasten päivähoito

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Lasten päivähoitopalvelut sisältävät alle kouluikäisille suunnatut koko- ja osapäivähoidon, vuorohoidon, erityispäivähoidon, esiopetuksen ja avoimen päiväkodin palvelut.

Tehtäväalueen yleistavoite

Lasten päivähoidon tavoitteena on tarjota kaikille lapsille turvallinen, monipuolinen, lapsen kehitystason huomioon ottava hoiva, kasvatus ja oppimisympäristö. Lasten päivähoidon perustana on ammattitaitoinen, verkostoitumisen ja moniammatillisten työmuotojen omaava henkilöstö, joka yhdessä vanhempien kanssa turvaa lapsen hyvinvoinnin ja hyvän elämän edellytykset.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Lapsen hyvinvointi	Lapsikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat ja esiopetuksen oppimissuunnitelmat tehty ja arvioinnit suoritettu	Vanhemmista 100 % osallistuu kasvatuskeskusteluihin yksikön henkilökunnan kanssa
Palvelurakenteet ja -prosessit	Palvelurakenne	Lisääntyvän palvelutarpeen hankkiminen ostopalveluna, osuus kasvaa nykyisestä (n. 18 %) Asiakkaiden omaehtoinen lasten päivähoidon järjestäminen lisääntyy.	Ostopalvelusopimukset Tukimuotoihin käytetty osuus talousarviosta
Henkilöstö	Henkilöstön kelpoisuus, riittävyys ja saatavuus Uusien moniammatillisten työmuotojen kehittäminen	Vähintään asetuksen mukainen henkilöstö Henkilöstölle järjestetty koulutusta varhaisen avoimen yhteistyön työmuotojen vahvistamiseksi	Henkilöstömäärä vastaa palvelutarvetta Koulutussuunnitelmat
Talous	Palvelujen kokonaiskustannukset €/tuote	Keskisuurten kaupunkien keskiarvo	Ikävakioidut kustannukset €/asukas

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet

Kivalonpuiston päiväkoti saa uudet toimitilat 2010–2011.
Vaihtoehtoisten päivähoitopalveluiden kehittäminen aloittamalla kotihoidontuen kuntalisäkokeilu rajauksin, jolla vähennetään kaupungin järjestämän lasten päivähoidon kysyntää (80–100 paikkaa).
Avoimen päiväkodin toiminta palvelusopimuksen tuotteeksi 1.1.2010 alkaen.
Vuoden 2010 aikana laaditaan yhteinen Rovaniemen kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma.
Kasvavien kaupunkialueiden päivähoitotarpeen selvittäminen ja palveluiden kehittäminen talous-suunnitelmakauden aikana.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
LASTEN PÄIVÄHOITO	€	€	€	M €	M €	M €
TOIMINTATUOTOT	580 424	596 900				
TOIMINTAKULUT	-31 270 083	-33 783 789	-33 541 555			
TOIMINTAKATE	-30 689 659	-33 186 889	-33 541 555			

4.1.2.11 KULTTUURIPALVELUT

Vastuuhenkilö: kulttuurijohtaja M. Widenius

Lautakunta	Tehtäväalue
Kulttuurilautakunta	Kulttuuripalvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Kulttuurilautakunnan tehtävänä on kulttuuripalvelujen järjestäminen. Lautakunnan vastuualueelle kuuluvat kirjasto-, museo, orkesteri- ja yleiset kulttuuripalvelut, teatteri ja tanssi sekä omaehtoinen kulttuuri.

Tehtäväalueen yleistavoite

Kulttuuripalveluiden tehtäväalueen yleistavoitteena on ylläpitää moniarvoista ja monipuolista kulttuuri- ja taidetoimintaa sekä tukea omaehtoista kulttuurityötä. Kulttuurin ja taiteen tavoitteena on tuottaa kaupunkilaisille hyvinvointia, lisätä elämänhallintaa ja ennaltaehkäistä syrjäytymistä. . Elävällä ja moniarvoisella kulttuuritoiminnalla Rovaniemi pysyy houkuttelevana ja viihtyisänä.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Kulttuuritarjonta on monipuolista, moniarvoista ja laadukasta	Rovaniemeläisten asumisviihtyisyys lisääntyy ja asiakkaat ovat tyytyväisiä kulttuuripalveluihin	Kulttuuritilastot; Asiakaskyselyt; Efekokysely joka 4. vuosi
	Kulttuuripalveluja tuotetaan eri väestöryhmille profiloidusti: lapset, nuoret ja perheet; työikäiset; seniori-ikäiset	Kulttuuritoimen palvelukehikko on tehty väestöperustaisesti	Kulttuurin tuotteet väestöperusteisia; Tilinpäätös
	Rovaniemen vetovoimaisuus lisääntyy	Rovaniemen ”näkyvyys ja kuuluvuus ”lisääntyvät myönteisesti valtakunnallisesti	Näkyvyys mediassa; Asiakaskyselyt
Palvelurakenteet ja -prosessit	Kulttuuritilat ovat monikäyttöisiä	Yhteisten tilojen lisääntynyt määrä	Kulttuuritilastot; Sopimusten raportointi
	Kulttuuripalvelujen käyttö ja saavutettavuus	Käyttö ja saavutettavuus lisääntyvät	Kulttuuritilastot; Sopimusten raportointi
	Sektoreiden välisten rajaaitoja ylittävien palveluprosessien kehittyminen	Yhteisten palveluprosessien lisääntyminen (ml vapaa sektori)	Itsearvioinnit; Uudet palveluprosessit
	Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuudet	Asukaslähtöisen ja vuorovaikutteisen toiminnan lisääntyminen	Sopimusten raportointi; Asiakaskyselyt

Henkilöstö	Työyhteisön toimivuuden kehittäminen Tunnistetaan osaaminen ja kohotetaan henkilökunnan koulutustasoa	Kehittämistoimet kasvavat Koulutustaso kohoaa	Tilinpäätös; Henkilöstötilinpäätös Työhyvinvointiraportit; Henkilöstötilinpäätös; Sopimusten raportoinnit
Talous	Turvattu kulttuurin rahoituspohja Uusien liiketoimintakonseptien kehittäminen ja käyttöönotto	Rovaniemi käyttää kulttuuriin vähintään valtakunnallisen keskiarvon Lisääntynyt tulorahoitus	Kulttuuripalveluihin käytetyt kustannukset / asukas Tulorahoituksen lisääntyminen; Tilinpäätös
Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet Korundin (Taiteiden talo) käyttökustannukset lisääntyvät 1.10.2010 alkaen. Vuonna 2011 Korundin käyttökustannusvaikutus kokovuotinen.; 820 000 €/ vuosi. Korundin liiketoimintakonseptin omaksuminen ja käyttöönotto			

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
KULTTUURIPALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-7 290 000	-7 514 100	-7 719 999			
TOIMINTAKATE	-7 290 000	-7 514 100	-7 719 999	-7,72	-7,72	-7,72

4.1.2.12 LIIKUNTAPALVELUT

Vastuuhenkilö: liikunta- ja nuorisojohtaja R. Yli-Paavalniemi

Lautakunta	Tehtäväalue
Liikuntalautakunta	Liikuntapalvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Liikuntapalveluiden tehtävänä on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä tarjoamalla tasapuoliset liikuntamahdollisuudet.

Tehtäväalueen yleistavoite

Liikuntapalveluiden tavoitteena on terve Rovaniemi sekä liikuntapalveluihin tyytyväiset kaupunkilaiset, joilla on tasapuoliset ja ajanmukaiset liikunnan harrastamismahdollisuudet. Liikunnassa painotetaan terveyttä edistävää liikunnan harrastamista niin eri-ikäisten kaupunkilaisten keskuudessa kuin liikuntajärjestöjen toiminnassa.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Liikuntajärjestöjen, kaupungin järjestämä ja kuntalaisten omatoiminen liikunta	Kuntalaisten säännöllinen liikunta vähintään 1 liikuntasuoritus / viikko / asukas	Asiakaskyselyt ja – palautteet
	Terveysliikunnan tavoittamat kuntalaiset	Osallistujat löytävät säännöllisen liikuntaharrastuksen	Osallistujamäärä ja käyntikerrat
	Järjestetyt liikuntaryhmät / soveltava liikunta	Ryhmäkohtainen, tavoitteellinen ohjelma tehty	Osallistujamäärä ja toteutuneiden ryhmien määrä
	Uimakoulutoiminta	Uimakoulun käyneet ovat uimataitoisia	Uimataitoisten osuus uimakoulun käyneistä.
Palvelurakenteet ja -prosessit	Eri toimijoiden välinen yhteistyö	Yhteistyön laajentaminen useampien toimijoiden kanssa	Yhteistyö liikuntajärjestöjen, oppilaitosten sekä muiden liikuntatoimintajärjestöjen kanssa.
	Liikuntatilojen ja –palveluiden taso	Turvalliset ja toimivat liikuntatilat ja -palvelut	Asiakaskyselyt
Henkilöstö	Henkilöstön työkyky ja koulutus	Koulutussuunnitelman laatiminen	Koulutussuunnitelman käyttöönotto
	Henkilöstön kelpoisuus ja osaaminen	Kaikki työntekijät ovat vähintään liikunta-alan peruskoulutuksen omaavia	Koulutettujen työntekijöiden määrä koko henkilöstöstä
Talous	Kokonaistuottavuuden kehitys	Kustannukset pienenevät tuottavuusvaatimuksen mukaisesti	Rovaniemen kaupungin liikuntapalveluihin käytetyt kustannukset/asukas

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet

Liikuntapaikkojen laatu- ja hoitoluokitusten sekä turvallisuuden seurantajärjestelmien kehittäminen. Ikääntyvän väestön liikuntapalveluiden korostaminen kunto-, terveys- ja erityisryhmien liikunnassa. Nuorten kuntoliikuntatoiminnan kehittäminen. Lapsi- ja nuorisoliikunnan resurssien lisääminen. Liikuntapaikkojen tilanvarausjärjestelmän käyttöönotto.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
LIIKUNTAPALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT	-205					
TOIMINTAKULUT	-3 708 057	-3 805 000	-3 876 000			
TOIMINTAKATE	-3 708 262	-3 805 000	- 3 876 000	-3,88	-3,88	-3,88

4.1.2.13 NUORISOPALVELUT

Vastuuhenkilö: liikunta- ja nuorisojohtaja R. Yli-Paavalniemi

Lautakunta	Tehtäväalue
Nuorisolautakunta	Nuorisopalvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Nuorisopalvelut edistävät lasten ja nuorten yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia, tarjoavat tietoa, toimintaa ja pedagogista ohjausta osallisuutta ja kasvua tukevin keinoin sekä luovat toimintaedellytyksiä, kehittävät ja ennakoivat tulevaa.

Tehtäväalueen yleistavoite

Nuorisopalveluiden tavoitteet:
1. lasten ja nuorten yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistäminen ennalta ehkäisevällä työotteella, varhaisella avoimella ja moniammatillisella yhteistyöllä.
2. Varmistaa nuorten monipuoliset osallistumis- ja vaikuttamis- ja toimintamahdollisuudet.
3. Vahvistaa moniarvoista ilmapiiriä ja kulttuurista identiteettiä omissa toiminnoissaan.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Nuorten yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistäminen.	Nuorisopalveluiden toimintaa kehitetään niin, että nuoret kokevat saavansa tarpeittensa mukaista palvelua Tavoitetaan toiminnoilla 20 % 13–20-vuotiaista nuoristа.	Asiakaskyselyt nuorisotiloilla sekä toiminnan kehittämiskyselyt kouluissa ja oppilaitoksissa. Eri nuorten määrä ikäryhmässä 13-20v.
	Nuorisotyön arviointimalli osakokonaisuuksissa: Avoimet nuorten illat	Itsearvioinnin avulla työntekijät kehittävät omaa työtään	Itsearvioinnit nuorisotiloilla työvälineenä kaikilla työntekijöillä
	Moniammatillisen ja varhaisen avoimen yhteistyön edistäminen.	Moniammatillinen ja varhainen avoin yhteistyö tulee työvälineeksi	Moniammatillisen yhteistyön toteuttamisen todentaminen verkostokart-
Palvelurakenteet ja -prosessit	Prosessimallin mukaiset palvelukokonaisuudet.	Prosessimallin mukaiset palvelukokonaisuudet käytössä.	Prosessimallin mukainen työ on aloitettu v. 2010 ja tehty v. 2013 mennessä.
	Nuorisotilaverkosto	Nuorisotilaverkosto kattaa kaupungin eri alueet tasapuolisesti.	Nuorisotilojen määrä ja sijainti alueilla.
Henkilöstö	Henkilöstön kelpoisuus ja osaaminen	Kaikki työntekijät ovat vähintään nuorisoalan peruskoulutuksen omaavia.	Koulutettujen työntekijöiden määrä koko henkilöstöstä. Henkilöstötilinpäätös ja palaute.
	Ohjaajien määrä kaikissa toiminnoissa	Kanuunakuntien keskiarvo	Ohjaajien määrä suhteutettuna tavoitettujen nuorten määrään.

Talous	Palvelujen kokonaiskustannukset €/tuote	Palvelusopimuksen tuotekohtainen hinta kattaa tuottamiskustannukset	Toteutuma Palveluihin käytetty €/ alle 29-vuotias

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet

Toimintojen painopiste on 13–20-vuotiaissa nuorissa.
Nuorisotoimintaa kehitetään entistä monipuolisemmaksi ja tasa-arvoisemmaksi. Palvelun saatavuuden painopiste on nuorten loma- ja vapaa-aikoina.
Palvelukokonaisuuksien muuttaminen prosessimallin mukaiseksi. Prosessimallissa on lähdetty selkeyttämään nuorisopalveluiden eri kokonaisuuksia ja näin ollen muutostyö tuo esille nuorisopalveluiden työnkuvan paremmin ja samalla tuo laatua työhön. Prosessimallin mukaisesti nuorisopalvelut jaetaan alueellisiin nuorisopalveluihin (nuorisotilat), keskitettyihin nuorisopalveluihin (nuorisopalvelukeskuksesta toteutettava ryhmätoiminta, tapahtumatoiminta ja leiritoiminta) sekä mahdollisuuksien tarjoamiseen nuorille ja nuorten parissa toimiville (nuorisotiedotus ja neuvonta, osallisuustoiminta ja järjestötoiminta).
Laadun mittariston kehittäminen yhteistyössä Kanuunakuntien kanssa.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
NUORISOPALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-930 465	-1 025 999	-1 031 066			
TOIMINTAKATE	-930 465	-1 025 999	-1 031 066	-1,03	-1,03	-1,03

4.1.2.14 TEKNISET PALVELUT

Vastuuhenkilö: apulaiskaupunginjohtaja M. Anttila

Lautakunta	Tehtäväalue
Tekninen lautakunta	Tekniset palvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Tehtävänä on teknisen toimen palvelujen järjestäminen. Tekniset palvelut vastaavat maankäytöstä ja yleisten alueiden omistajahallinnasta, kehittämisestä ja suunnittelusta sekä kaavoituksesta

Tehtäväalueen yleistavoite

Tavoitteena on edistää asukkaiden ja elinkeinoelämän hyvinvointia ja toimintaedellytyksiä ja luoda määrälliset ja laadulliset edellytykset toimivan ja turvallisen sekä viihtyisän kaupunkirakenteen kehittymiselle.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Liikenne- ja palvelujärjestelmien toimivuuden kehittäminen Asumisviihtyvyys	Joukkoliikenteen käyttäjämäärät ja palvelutaso Onnettomuuksien suhteellinen osuus ei kasva Asiakastyytyväisyys säilyy aiemmalla tasolla	Myydyt lipputuotteet ja ajetut vuorot. Henkilöonnettomuustilastot Asiakaspalaute ja palvelutyytyväisyystutkimus 2 v:n välein.
Palvelurakenteet ja -prosessit	Budjetointi- ja ohjausjärjestelmän vahvistaminen Palveluhankintastrategia	Toimivat palvelusopimukset Ostopalvelujen lisääminen	Sopimusten ja tarjousten pitävyys Oman tuotannon osuus/ ostopalvelujen osuus
Henkilöstö	Ydinosaamisen turvaaminen, henkilöstön riittävyys, koulutus	Osaava henkilöstö, tehtävistä selviytyminen	Henkilöstötilinpäätös, poissaolot
Talous	Kiinteän omaisuuden arvon säilyttäminen Kustannustietoisuuden parantaminen ja tuottavuus	Korvausinvestointien osuus vähintään poistojen suuruinen kolmen vuoden tasausjaksolla ja katuomaisuuden osalta jälkeenjääneisyyden korjaaminen Suunnitelmallisuuden ja tehokkuuden lisääminen. Toimivat prosessit.	Korvausinvestoinnit= poistot. Toteutuma Tavoitearviot/ toteutuneet kustannukset. Toimintakate

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet

Ikärakenteen ja väestömuutoksen huomioiminen kaavoituksessa ja maankäytön suunnittelussa sekä muutoksen vaikutukset joukkoliikenteen ja liikkumisympäristön muuttuviin vaateisiin.
Vesihuollon kehittämissuunnitelman ja toimenpideohjelman tarkistaminen sekä eri rahoitusvaihtoehtojen selvittäminen vuoden 2010 aikana.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
TEKNISET PALVELUT	€	€	€	M€	M€	M€
TOIMINTATUOTOT	1 514 186	598 933	578 567			
TOIMINTAKULUT	-7 544 350	-7 025 933	-7 575 565			
TOIMINTAKATE	-6 030 164	-6 660 000	-6 996 998	-7,0	-7,0	-7,0

4.1.2.15 YMPÄRISTÖVALVONTA- JA PELASTUSPALVELUT

Vastuuhenkilö: ympäristövalvonnan päällikkö E. Lehtoniemi

Lautakunta	Tehtäväalue
Ympäristölautakunta	Ympäristövalvonta ja pelastuspalvelut

Yleiskuvaus tehtäväalueen palveluista ja tarkoituksesta

Ympäristönvalvonta järjestää kaupungille kuuluvat ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaisen sekä asuntotoimen palvelut. Pelastustoimen palvelut ostetaan Lapin liitolta.

Tehtäväalueen yleistavoite

Tavoitteena on neuvonta-, valvonta- ja lupaprosesseissa haitallisten ympäristövaikutusten ehkäiseminen ja laillisuusvalvonta, erilaisten väestöryhmien huomioiminen asuntotuotannossa ja pelastuslaitoksen palvelutason säilyttäminen Rovaniemellä vähintään nykyisellä tasolla niin, että kustannusten kasvu jää alle yleisen kustannustason nousun. Tavoitteena on myös vaikuttaa lupakäsittelyä laajemmin hallinnon kehittämisprosesseihin.

Näkökulma	Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2010 - 2013	Mittari
Vaikuttavuus	Päätösten laatu	Huolellinen ja perusteellinen lupaharkinta (oikeusturva)	Valitusteitse tapahtuneet oikaisut ja muutokset/lupamäärä
Palvelurakenteet ja -prosessit	Lupaprosessien kehittäminen	Joustava lupakäsittely ja selkeät toimenkuvat/delegointi	Käsittelyaika
Henkilöstö	Henkilöstön osaaminen ja ammattitaito	Muutoksenhaun mahdollisimman vähäinen määrä	Oikaisuvaatimukset/lupapäätökset Koulutustapahtumat
	Henkilöstön riittävyys	Lainsäädännön edellyttämä lupamenettely	Henkilöstö/ lupamäärä
Talous	Budjettikehys	Kv:n asettama talouden tavoitetaso	Toteutuma
	Ulkoisista tuloista huolehtiminen	Yleistä kustannuskehitystä vastaava tulojen kasvu	Toteutuma

Tehtäväalueen keskeiset muutokset ja toimenpiteet

Ympäristönvalvonnan prosessien kehittäminen osana teknistä palvelukokonaisuutta.
Ympäristönsuojelun yhteistyön jatkaminen Ranuan kunnan kanssa isäntäkuntamallilla.

Tehtäväalueen toimintakate	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
YMPÄRISTÖVALVONTA- JA PELASTUSPALVELUT	€	€	€	M €	M €	M €
TOIMINTATUOTOT	334 165	300 000	300 000			
TOIMINTAKULUT	-3 846 596	-4 057 000	-4 200 000			
TOIMINTAKATE	-3 512 431	-3 757 000	-3 900 000	-3,9	-3,9	-3,9

4.1.3 TUOTANT0-OSASTOJEN TOIMINTA JA TALOUS

Palveluorganisaatio tuottaa tai hankkii hallinto-organisaation kanssa hyväksymänsä palvelusopimuksen mukaiset palvelut. Palveluorganisaatioon kuuluvat ne osastot, jotka kattavat pääsääntöisesti palvelutoiminnasta saadulla sisäisellä tulorahoituksella toiminnastaan aiheutuvat kulut.

Palveluorganisaation muodostavat sosiaali- ja terveyspalvelujen johtokunta, sivistyspalvelujen johtokunta ja tekninen johtokunta. Lisäksi palveluorganisaatioon kuuluu tilaliikelaitos, työterveyspalvelut/liikelaitos ja kaupunginhallituksen alaisuudessa toimiva hallintopalvelujen tuotanto-osasto. Palveluorganisaation viranhaltijaorganisaatio on seuraava:

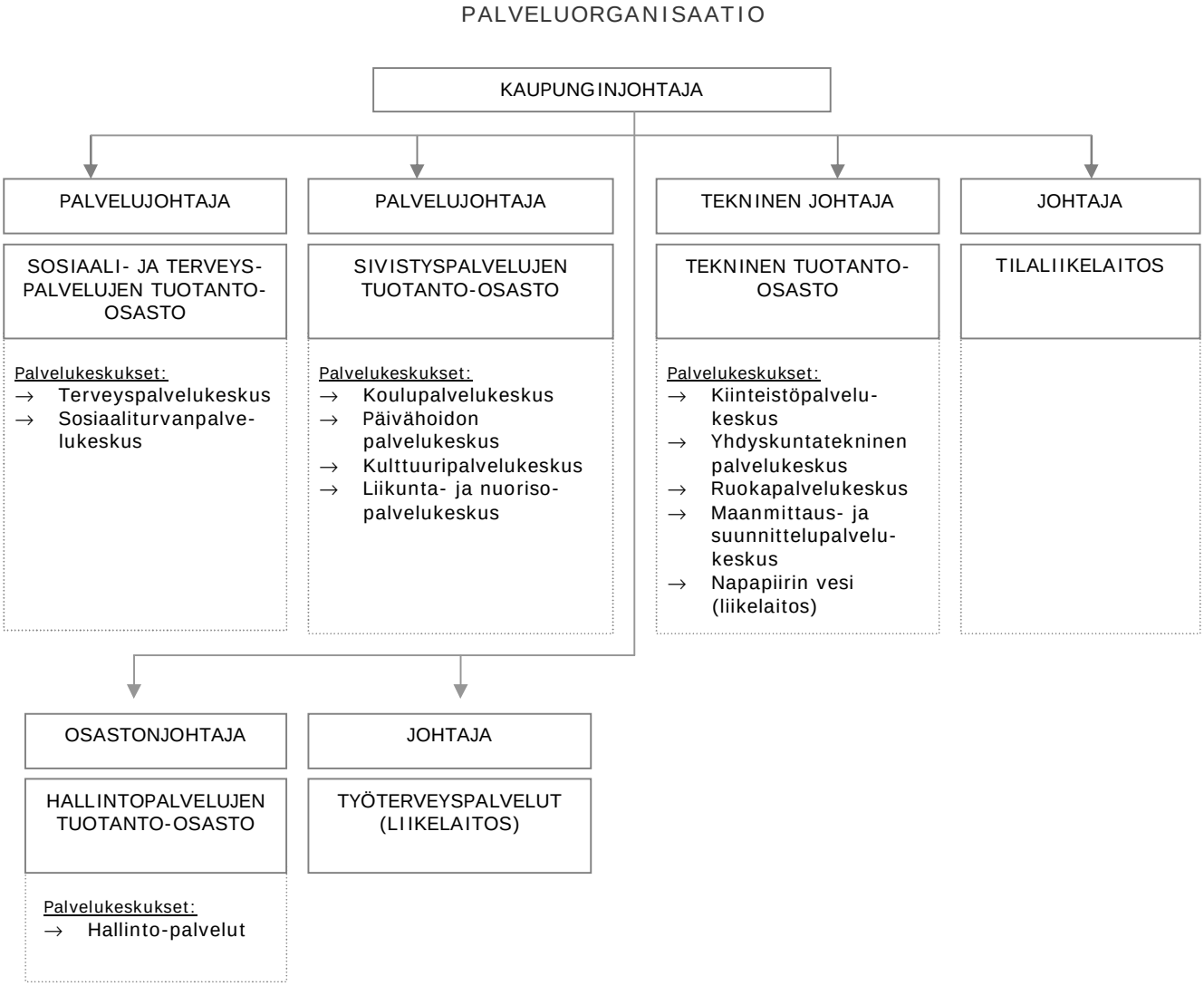

Kuvio 3 Rovaniemen kaupungin palveluorganisaatio.

4.1.3.1 HALLINTOPALVELUJEN TUOTANTO-OSASTON TOIMINTA JA TALOUS

Toimielin: kaupunginhallitus vastuuhenkilö: osaston johtaja Sirpa Salminen

Johtokunnan ja osaston nimi Kaupunginhallitus / Hallintopalvelujen tuotanto-osasto / Hallintopalvelukeskus
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus Hallintopalvelukeskus tuottaa Rovaniemen kaupunkikonsernin eri yksiköiden tarvitsemat henkilöstö- ja taloushallinnon palvelut sekä Osviitta- neuvonta-, puhelin-, lähetti- ja matkapalvelukeskuspalvelut. Osasto voi tuottaa palveluita kaupunkikonsernin ulkopuolisille asiakkaille erillisiin sopimuksiin perustuen.
Yleistavoitteet (Kaupunkistrategian mukaiset) Hallintopalvelukeskuksen tavoitteena on tarjota kaupungin konserniyksiköiden tarpeita vastaavat laadukkaat ja hinnaltaan kilpailukykyiset toimialaansa kuuluvat hallinnon tukipalvelut.
Tuottavuus Tavoitteena on, että tuotettujen palvelujen hintataso ei reaaliarvoltaan suunnittelukaudella nouse ja omalta osaltaan noudattaa valtuuston asettamia palvelujärjestelmälle asetettuja tuottavuustavoitteita.
Tulostavoite Hallintopalvelukeskuksen tulostavoite on tehdä tilikausittain positiivinen tulos siten, että osasto pystyy tulorahoituksellaan kattamaan toiminnasta aiheutuvat kaikki kulut mukaan lukien pääomakulut.
Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010 – 2013 Puhelinkeskuksen toiminta uudistuu, otettaessa uusi välitysjärjestelmäpalvelu käyttöön. Puhelinpalvelu painottuu mobiilipalvelun käyttöön ja vähentää kahden puhelinlaitteen käyttöä kaupungin yksiköissä. Uusi taloushallinnon järjestelmä otetaan käyttöön, mutta uuden järjestämän rinnalla joudutaan pitämään vanhaa järjestelmää.
Riskit Puhelinjärjestelmän käyttöönottoprosessi ja taloushallintojärjestelmän käyttöönotto viivästyy. Asiakastarpeiden ennakoimattomat muutokset.

Taulukko 18 Hallintopalvelujen tuotanto-osaston alustava taloussuunnitelma ja henkilöstösuunnitelma

ROVANIEMI

TUOTANTO-OSASTO: HALLINTOPALVELUIDEN TUOTANTO-OSASTO

(1000 €)	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto	3842	3819	3609	3600	3600	3600
Tilikauden ylijäämä	0	29	0	0	0	0
Bruttoinvestoinnit						
Nettoinvestoinnit						
Henkilöstömäärä (htv)						

TULOSLASKELMA Hallintopalvelujen tuotanto-osasto	TP 2008 1 000 €	TA 2009 1 000 €	TA 2010 1 000 €	TS 2011 1 000 €	TS 2012 1 000 €	TS 2013 1 000 €
Liikevaihto	3 842	3 819	3 609	3600	3600	3600
Liiketoiminnan muut tuotot	330	86	82			
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	62	42	42			
Palvelujen ostot	1 208	1 261	1 166			
Materiaalit ja palvelut yhteensä	1 270	1 303	1 208			
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	1 598	1 761	1 690			
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	467	475	456			
Muut henkilösivukulut	120	131	102			
Henkilöstökulut yhteensä	2 185	2 367	2 248			
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	24	8	24			
Liiketoiminnan muut kulut	237	196	208			
Liikeylijäämä (-alijäämä)	456	31	3	3	3	3
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot/rahaston korko						
Muut rahoitustuotot						
Muille maksetut korkokulut						
Muut rahoituskulut	3	2	3	3	3	3
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	453	29	0			
Satunnaiset tuotot ja -kulut						
Satunnaiset kulut						
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	453	29	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähenn.(+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	453	29	0	0	0	0

RAHOITUSLASKELMA Hallintopalvelujen tuotanto-osasto	TA 2009 1 000 €	TA 2010 1 000 €	TS 2011 1 000 €	TS 2012 1 000 €	TS 2013 1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikeylijäämä	31	3	3	3	3
Poistot ja arvonalentumiset	8	24	24	24	24
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Rahoitustuotot ja kulut	2	3	3	3	3
Toiminnan rahavirta	37	24	24	24	24
Investointien rahavirta					
Investointimenot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0				
Investoinnit yht.	0	0	0	0	0
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	37	24	24	24	24
Rahoitustoiminnan kassavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0			
Lainakannan muutokset yht.	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Korottomien velkojen muutos					
Rahoitustoiminta yht.	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	37	24	24	24	24

4.1.3.2 SIVISTYSPALVELUJEN JOHTOKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

Toimielin: sivistyspalvelujen johtokunta vastuuhenkilö: palvelujohtaja H. Ervast

Johtokunnan ja osaston nimi Sivistyspalvelujen johtokunta / Sivistyspalvelujen tuotanto-osasto
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus Sivistyspalvelujen johtokunta vastaa lautakuntien tilaamien palveluiden tuottamisesta. Palvelutuotannon lisäksi johtokunta vastaa alaisensa toiminnan rakenteen, laadun ja tehokkuuden kehittämisestä kaupunkistrategian, palveluhankintastrategian, palvelusopimusten sekä hallinto- ja johtosäännön mukaisesti. Sivistyspalvelujen tuotanto-osasto jakaantuu toiminnallisesti Koulupalvelukeskukseen, Päivähoidon palvelukeskukseen, Kulttuuripalvelukeskukseen sekä Liikunta- ja nuorisopalvelukeskukseen.
Yleistavoitteet (Kaupunkistrategian mukaiset) Johtokunnan tuottamien palvelujen määrälliset ja laadulliset tavoitteet on määritelty lautakuntien kanssa tehtävissä palvelusopimuksissa. Tavoitteille on määritelty mittarit, joita seurataan sopimuksessa sovitulla tavalla. Myös palvelujen yksikköhinnat on kirjattu palvelusopimukseen. Palvelujen hintojen tulee kattaa tuotannosta aiheutuvat kaikki välittömät, välilliset sekä pääomakustannukset, ja tilaaja rahoittaa tilaamansa palvelut. Johtokunnan toiminta on tulorahoitteista. Tulot koostuvat sisäisistä myyntituloista (lautakunnilta tuleva tulo) ja ulkoisista myyntituloista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista, ulkoisista vuokratuloista ja muista satunnaisista toimintatuotoista. Johtokunnan toiminnallisena ja taloudellisena tavoitteena on tuottaa palvelut palvelusopimusten mukaisesti ja saavuttaa asetetut taloudelliset tavoitteet. Johtokunta on taseyksikkö ja sen toiminnan on oltava kannattavaa. Palvelujen hinnoissa ei tavoitella ylijäämää. Taseyksikön ylijäämä voi tulla esim. toiminnan tehostamisen seurauksena ja tällöin ylijäämä kirjataan taseyksikön taseeseen. Vastaavasti kirjataan mahdollinen alijäämä.
Tuottavuus Tavoitteena on, että tuotettujen palvelujen hintataso ei reaaliarvoltaan suunnittelukaudella nouse ja omalta osaltaan noudattaa valtuuston asettamia palvelujärjestelmän tuottavuustavoitteita. Tuottavuutta parannetaan muuttamalla palvelurakenteet vastaamaan tulorahoitusta talouden tasapainotusohjelman ja tuotanto-osaston oman tuottavuusohjelman avulla.
Tulostavoite Tuloksen tulee olla vähintään 250 000 euroa.
Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010 - 2013 Varhaisen avoimen yhteistyön periaatteet palvelukeskusten toiminnassa muuttavat toimintatapoja ennaltaehkäisevään ja moniääniseen työotteeseen. Sie ja mie – hyvän työkulttuurin toteuttaminen toiminnassa vaikuttaa positiivisesti henkilöstön työhyvinvointiin ja henkilöstöjohtamiseen. Koulupalvelukeskuksessa koulukuljetusten kilpailuttaminen ja kytkeminen osittain muuhun asiointiliikenteeseen luo haasteita. Lukiokapasiteetti suhteessa tarpeeseen voi aiheuttaa muutoksia palveluverkkoon. Päivähoidon palvelukeskuksen henkilöstön mitoitus, organisaatio ja johtamisjärjestelmä on saatettava vastaamaan toimintaympäristön vaatimuksia. Kulttuuripalvelukeskuksessa muutoksia toimintaan ja hallintoon aiheuttaa Korundi –talon valmistuminen. Nuorisopalvelustrategia uudistaa liikunta- ja nuorisopalvelukeskuksen palvelutuotantoa.

Riskit

- palvelurakenteiden ja –verkon mitoitus suhteessa tulorahoitukseen ja palvelutarpeisiin
- taloudellisten suhdanteiden vaikutukset palvelutarpeisiin
- indeksikorotusten huomioiminen budjetoinnissa
- peruskorjattujen kiinteistöjen vuokrien korotukset
- kiinteistöjen peruskorjausten aiheuttamat toiminnalliset ja taloudelliset haasteet
- toimitilojen kuntoon liittyvät yllätykset
- maahanmuuttajien palveluiden saavutettavuus ja kohdennus

Taulukko 19 Sivistyspalvelujen tuotanto-osaston alustava taloussuunnitelma ja henkilöstösuunnitelma

ROVANIEMI
TUOTANTO-OSASTO: SIVISTYSPALVELUJEN TUOTANTO-OSASTO

(1000 €)	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2011	TS2013
Liikevaihto	91 859	95 713	97 672	96 361	96 461	96 461
Tilikauden ylijäämä	483	1 005	250	250	250	250
Bruttoinvestoinnit	633	866	1284	1112	904	850
Nettoinvestoinnit	633	816	1284	937	904	850
Henkilöstömäärä (htv)						

TULOSLASKELMA Sivistyspalvelujen tuotanto-osasto	TP 2008 1 000 €	TA 2009 1 000 €	TA 2010 1 000 €	TS 2011 1 000 €	TS 2012 1 000 €	TS 2013 1 000 €
Liikevaihto	91 859	95 713	97 672	96 361	96 461	96 461
Liiketoiminnan muut tuotot	1 426	1 393	831			
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	2 096	1 723	1 827			
Palvelujen ostot	15 061	15 099	15 233			
Materiaalit ja palvelut yhteensä	17 156	16 822	17 060			
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	47 644	49 287	50 564			
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	11 910	12 505	12 790			
Muut henkilösivukulut	3 650	3 721	3 117			
Henkilöstökulut yhteensä	63 205	65 513	66 471			
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	1 128	1 131	1 134			
Liiketoiminnan muut kulut	11 036	12 338	13 256			
Liikeylijäämä (-alijäämä)	760	1 302	582	587	587	585
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot/rahaston korko						
Muut rahoitustuotot						
Muille maksetut korkokulut						
Muut rahoituskulut	277	297	332			
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	483	1 005	250			
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	483	1 005	250			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	483	1 006	250	250	250	250

RAHOITUSLASKELMA Sivistyspalvelujen tuotanto-osasto	TA 2009 1 000 €	TA 2010 1 000 €	TS 2011 1 000 €	TS 2012 1 000 €	TS 2013 1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikeylijäämä	1 302	582	587	587	585
Poistot ja arvonalentumiset	1 131	1 134	1 236	1236	1223
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Rahoitustuotot ja kulut	297	332	337	337	335
Toiminnan rahavirta	2 136	1 384	1 486	1 486	1 473
Investointien rahavirta					
Investointimenot	866	1 122	1 256	931	850
Rahoitusosuudet investointimenoihin			175		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	50				
Investoinnit yht.	816	1 122	1 081	931	850
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	1 320	262	405	555	623
Rahoitustoiminnan kassavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0			
Lainakannan muutokset yht.	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Korottomien velkojen muutos					
Rahoitustoiminta yht.	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 320	262	405	555	623

4.1.3.3 SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN JOHTOKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

Toimielimet: johtokunta vastuuhenkilö: palvelujohtaja P. Hemminki

Johtokunnan ja osaston nimi Sosiaali- ja terveyspalvelujen johtokunta / Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotanto-osasto
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus Sosiaali- ja terveyspalvelujen johtokunta vastaa lautakuntien tilaamien palvelujen tuottamisesta. Oman tuotannon ohella palveluita voidaan hankkia muilta toimijoilta. Palvelutuotannon lisäksi johtokunta vastaa alaisensa toiminnan rakenteen, laadun ja tehokkuuden kehittämisestä kaupunkistrategian, palveluhankintastrategian, palvelusopimusten sekä hallinto- ja johtosäännön mukaisesti. Tuotanto-osasto jakaantuu toiminnallisesti terveyspalvelukeskukseen ja sosiaalipalvelukeskukseen.
Yleistavoitteet (Kaupunkistrategian mukaiset) Johtokunnan tuottamien palvelujen määrälliset ja laadulliset tavoitteet on määritelty lautakuntien kanssa tehtävissä palvelusopimuksissa. Tavoitteille on määritelty mittarit, joita seurataan sopimuksessa sovitulla tavalla. Myös palvelujen yksikköhinnat on kirjattu palvelusopimukseen. Palvelujen hintojen tulee kattaa tuotannosta aiheutuvat kaikki välittömät, välilliset ja pääomakustannukset. Johtokunnan toiminta on tulorahoitteista. Tulot koostuvat sisäisistä myyntituloista (lautakunnilta tuleva tulo) ja ulkoisista myyntituloista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista, ulkoisista vuokratuloista ja muista satunnaisista toimintatuotoista. Johtokunnan toiminnallisena ja taloudellisena tavoitteena on tuottaa palvelut palvelusopimusten mukaisesti ja saavuttaa asetetut taloudelliset tavoitteet. Johtokunta on taseyksikkö ja sen toiminnan on oltava kannattavaa. Palvelujen hinnoissa ei tavoitella ylijäämää. Taseyksikön ylijäämä voi tulla esim. toiminnan tehostamisen seurauksena ja tällöin ylijäämä kirjataan taseyksikön taseeseen. Vastaavasti kirjataan mahdollinen alijäämä.
Tuottavuus Tavoitteena on, että tuotettujen palvelujen hintataso ei reaaliarvoltaan suunnittelukaudella nouse ja omalta osaltaan noudattaa valtuuston asettamia palvelujärjestelmälle asetettuja tuottavuustavoitteita.
Tulostavoite Tuloksen tulee olla vähintään 250 000 euroa.
Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010 - 2013 • Sähköisten palvelujen lisääminen • Toimitilojen käytön edelleen tehostaminen Mahdolliset muutokset lainsäädännöstä tai omasta päätöksenteosta johtuen: • Terveydenhuoltolain muutos, mahdollinen terveyspiiri • Perustoimeentulotuen mahdollinen siirtyminen Kelalle • Neuvolatoimintaa koskevat asetusmuutokset

Riskit

- Palvelujen kysynnän hallitsematon kasvu
- Erityisosaajien rekrytointiongelmat
- Muutostilanteissa mahdolliset omaan toimintaan jäävät kustannustekijät

Taulukko 20 Sosiaali- ja terveyspalvelujen alustava taloussuunnitelma ja henkilöstö suunnitelma

ROVANIEMI
TUOTANTO-OSASTO: SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN TUOTANTO-OSASTO

(1000 €)	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto	83 493	86 628	85 185	88 500	88 500	88 500
Tilikauden ylijäämä	-19	923	250	250	250	250
Bruttoinvestoinnit	172	300	405	350	350	350
Nettoinvestoinnit	172	300	405	350	350	350
Henkilöstömäärä (htv)						

TULOSLASKELMA	TP 2008	TA 2009	TA 2010	TS 2011	TS 2012	TS 2013
Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotanto-osasto	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Liikevaihto	83 493	86 628	85 186	88 500	88 500	88 500
Liiketoiminnan muut tuotot	9 809	8 406	10 522			
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	3 564	3 452	3 399			
Palvelujen ostot	19 302	19 365	21 727			
Materiaalit ja palvelut yhteensä	22 867	22 817	25 126			
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	35 520	35 923	36 095			
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	9 966	9 885	10 068			
Muut henkilösivukulut	2 693	2 703	2 210			
Henkilöstökulut yhteensä	48 179	48 511	48 374			
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	455	482	382			
Liiketoiminnan muut kulut	21 775	22 250	21 522			
Liikeylijäämä (-alijäämä)	26	974	286	288	288	288
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot/rahaston korko						
Muut rahoitustuotot	0					
Muille maksetut korkokulut						
Muut rahoituskulut	45	50	36			
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-19	923	250			
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-19	923	250			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-19	923	250	250	250	250

RAHOITUSLASKELMA Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotanto-osasto	TA 2009 1 000 €	TA 2010 1 000 €	TS 2011 1 000 €	TS 2012 1 000 €	TS 2013 1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikeylijäämä	974	286	288	288	288
Poistot ja arvonalentumiset	482	382	400	400	400
Rahoitustuotot ja kulut	50	36	38	38	38
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Toiminnan rahavirta	1 406	632	662	662	662
Investointien rahavirta					
Investointimenot	300	350	350	350	350
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0			
Investoinnit yht.	300	350	350	350	350
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	1 106	282	312	312	312
Rahoitustoiminnan kassavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0			
Lainakannan muutokset yht.	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Korottomien velkojen muutos					
Rahoitustoiminta yht.	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 106	282	312	312	312

4.1.3.4 TEKNISEN JOHTOKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

Toimielin: tekninen johtokunta vastuuhenkilö: tekninen johtaja J. Törmänen

Johtokunnan ja osaston nimi
Tekninen johtokunta / Tekninen tuotanto-osasto
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus
Tekninen tuotanto-osasto on kaupunkistrategian tavoitteisiin sitoutuva, kilpailukykyinen, henkilöstöä motivoiva, asiakaslähtöinen ja ydinosaamiseen keskittyvä organisaatio. Tekninen johtokunta on toimielin, joka johtaa Rovaniemen kaupungin teknistä tuotanto-osastoa. Teknisen johtokunnan tehtävänä on tuottaa palvelut tekniselle lautakunnalle, johtokunnille sekä kaupungin liikelaitoksille ja konserniyhtiöille. Palvelut tuotetaan yhteisesti sovittujen ja molempien osapuolten hyväksymien sopimusten mukaisesti. Tekninen tuotanto-osasto muodostuu neljästä alla luetellusta palvelukeskuksesta sekä liike-laitoksena toimivasta Napapiirin Vedestä • Kiinteistöpalvelukeskus • Yhdyskuntatekninen palvelukeskus • Maanmittaus ja suunnittelupalvelukeskus • Ruokapalvelukeskus • Napapiirin Vesi
Yleistavoitteet (Kaupunkistrategian mukaiset)
Teknisen johtokunnan tuottamien palvelujen määrälliset ja laadulliset tavoitteet sekä yksikköhinnat määritellään palvelu- ja urakkasopimuksissa. Tavoitteille on määritelty mittarit, joita seurataan ja joista raportoidaan sopimuksissa sovitulla tavalla. Tekninen tuotanto-osasto kattaa kaikki toiminnastaan aiheutuvat menot palvelusopimusten ja ulkopuolisille tahoille tarjottavien palvelujen tuotoilla. Liiketoimintaosaamisen kehittäminen on keskeinen avainalue.
Tuottavuus
Teknisen johtokunnan alaisten palvelukeskusten tuottavuutta kehitetään edelleen mm. toiminnallisten kehittämishankkeiden, laatujärjestelmän laatimisen sekä esimieskoulutusohjelman avulla. Keskittyminen ydinosaamiseen oman toiminnan osalta, verkottumiseen ulkopuolisten tahojen kanssa sekä alihankinnan osaamisen hallinta ovat keskeisiä toiminnallisia tavoitteita tuottavuuden lisäämiseksi. Henkilöstön tietotaidon ylläpito ja parantaminen sekä oikean työmotivaation ja työkulttuurin luominen ovat edellytys menestymiselle. Työhyvinvoinnin edistämiseksi jatketaan vuonna 2009 käynnistettyä lähiesimiesten koulutus ja kuntoutushanketta. Tuotantokalusto on pidetään kilpailukykyisenä, jotta kustannukset hallitaan ja laatu sekä tuottavuus paranevat. Tuottavuuden kehitystä seurataan mm. yksikkökustannusten muutosten avulla sekä oman ja ulkopuolisten toimijoiden kesken tehtävillä kustannusvertailuilla.

Tulostavoite Teknisen johtokunnan tuloksen tulee vähintään olla 100 000 €.
Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010 – 2013 Toimintaorganisaation rakennetta kehitetään tuottavuuden parantamiseksi ja tulostavoitteen saavuttamisen varmentamiseksi.
Riskit Henkilöstön ikääntyminen myötä poistuma lisääntyy nopeasti. Koulutetun, ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön saatavuus on teknisen tuotannon toimialoilla heikentynyt, joten organisaation ammattiosaamisen ylläpito ja kehittäminen vaikeutuu. Taloudellisten resurssien niukkeneminen ja yleinen kustannustason kohoaminen vaikeuttaa toiminnan suunnittelua, aiheuttaa rakennetun infrastruktuurin rapautumista ja laskee tuotannon palvelutasoa.

Taulukko 21 Teknisen tuotanto-osaston alustava taloussuunnitelma ja henkilöstösuunnitelma

ROVANIEMI
TUOTANTO-OSASTO: TEKNINEN TUOTANTO-OSASTO

(1000 €)	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto	30 691	29 106	28 207	28 800	28 850	28 900
Tilikauden ylijäämä	58	311	100	100	100	100
Bruttoinvestoinnit	77	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	77	0	0	0	0	0
Henkilöstömäärä (htv)						

TULOSLASKELMA Tekninen tuotanto-osasto	TP 2008 1 000 €	TA 2009 1 000 €	TA 2010 1 000 €	TS 2011 1 000 €	TS 2012 1 000 €	TS 2013 1 000 €
Liikevaihto	30 691	29 106	28 207	28 800	28 850	28 900
Liiketoiminnan muut tuotot	1 024	939	943			
Materiaalit ja palvelut						
Aineet tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	6 817	5 891	5 709			
Palveluiden ostot	9 270	7 681	8 502			
Materiaalit ja palvelut yhteensä			14 211			
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	10 923	11 266	10 200			
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	2 760	2 929	2 754			
Muut henkilöstösivukulut	760	808	619			
Henkilöstökulut yhteensä			13 573			
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	90	61	87			
Liiketoiminnan muut kulut	994	1 084	1 137			
Liikeylijäämä	102	326	142	100	100	100
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot/rahaston korko	0	0	0			
Muut rahoitustuotot	0	0	0			
Muille maksetut korkokulut	0	0	0			
Muut rahoituskulut	0	0	0			
Korvaus peruspääomasta kunnalle	0	0	0			
Muut rahoituskulut	44	15	42			
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	58	311	100	100	100	100
Poistoeron lisäys tai vähennys						
Vapaaehtoisten varausten lisäys tai vähennys						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä	58	311	100	100	100	100

RAHOITUSLASKELMA Tekninen tuotanto-osasto	TA 2009 1 000 €	TA 2010 1 000 €	TS 2011 1 000 €	TS 2012 1 000 €	TS 2013 1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikeylijäämä	326	142	120	120	120
Poistot ja arvonalentumiset	61	87	80	70	70
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Rahoitustuotot ja kulut	15	42	39	34	34
Toiminnan rahavirta	372	187	161	156	156
Investointien rahavirta					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0	0			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0			
Käyttöomaisuuden myyntitulot	0	0			
Investointien rahavirta	0	0	0	0	0
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	372	187	161	156	156
Rahoitustoiminnan kassavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Lainakannan muutokset yht.	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Korottomien velkojen muutos					
Rahoitustoiminta yht.	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	372	187	161	156	156

4.2 TULOSLASKELMAOSA

4.2.1 TULOSLASKELMAN SELOSTUS

Tuloslaskelma osoittaa, miten kaupungin tulorahoitus riittää kaupungin palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoituskuluihin sekä käyttöomaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä ja talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä enintään neljän vuoden suunnittelukaudella katetaan.

Kaupunkistrategian mukaan tilikausien 2006 - 2013 kumulatiivisen tuloksen tulee olla positiivinen. Lisäksi tavoitteena on, että nettoinvestointien yhteenlaskettu määrä suunnittelukaudella on enintään kertyneen vuosikatteen suuruinen. Tällöin kaupungin lainamäärä ei kasva. Lainaa voidaan kuitenkin ottaa vuosikatteen ylittäviin peruskorjaushankkeisiin edellyttäen, että lainamäärä ei kasva merkittävästi suunnittelukauden aikana. Mikäli kaupungin talous talousarviovuoden aikana kehittyy talousarviossa päätettyä huonommin, suunnittelukauden veroprosentteja on korotettava.

TULOKSEN SITOVUUS

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin taloudenhoidosta ja talousarvion täytäntöönpanosta ja on velvoitettu ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta tilikauden tulostavoite toteutuu vähintään talousarviossa hyväksytyn mukaisena ja investointiohjelmaa toteutetaan sovitun lainamäärän kasvun puitteissa.

TOIMINTATUOTOT JA -KULUT

Toimintatuotot ja toimintakulut ovat käyttötalousosan hallinto- ja viranomaistoimintojen, lautakuntien sekä johtokuntien toimintatulojen ja -menojen yhteissummat. Menoissa ja tuloissa ovat mukana toimielinten ja johtokuntien väliset sisäiset erät. Johtokuntien ja liikelaitosten tuloslaskelmat esitetään erillisinä laskelmina.

Maksujen yleiset perusteet

Maksujen määräytymisessä noudatetaan seuraavia yleisiä periaatteita:

- maksujen tulee kattaa kustannukset ja omaisuuden kohtuullinen tuottovaatimus, ellei maksun kohtuullisuusnäkökohdista muuta johdu;
- maksuja korotetaan vuosittain vähintään kustannustason nousua vastaavalla määrällä;
- maksuilla tulee olla palveluiden kysyntää ja optimaalista käyttöä ohjaava vaikutus;
- maksut, joista säädetään lailla tai asetuksilla, määrätään niiden mukaan.

TOIMINTAKATE

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka kunnallisen toimintaluonteensa johdosta on alijäämäinen ja rahoitetaan verorahoituksella. Toimintakatteessa sisäiset erät eliminoituvat.

Talousarviovuonna 2010 tehtäväalueiden yhteenlaskettu toimintakate (=määrärahat) voi kasvaa enintään 2,5 % vuoden 2009 talousarvioon verrattuna. Suunnittelukaudella 2011- 2013 toimintakate voi kasvaa alle prosentin vuodessa. Suurempi kasvu edellyttää uusia päätöksiä veroprosenttien korotuksista.

VEROTULOT

Verotulot sisältävät ansiotuloista maksettavan kunnallisen tuloveron, yhteisövero-osuuden ja kiinteistöveron.

Kunnallisvero

Kunnallinen tulovero määräytyy valtuuston päättämän tuloveroprosentin ja verovelvollisten verovähennysten jälkeisten verotettavien tulojen mukaan.

Koska verotulot kirjataan tuloksi kassaperusteisesti, tuloksi kirjattavaan verokertymään vaikuttavat tilitysten ja niiden oikaisujen vuosittaiset vaihtelut.

Taloussuunnitelmaesityksessä verokertymä on laskettu suoriteperusteisesti käyttäen lähtökohtana ennakkotietoa vuoden 2008 maksuunpanoista ja Kuntaliiton arvioita verotulojen kasvuarvioista vuosina 2009 ja 2010. Verotulo vuonna 2010 on laskettu 20,0 prosentin perusteella. Kunnallisveron Rovaniemellä on laskettu vuonna 2010 vähenevän ilman korotusta 1,5-2 %. Syynä ovat veroperusteisiin tulleet muutokset, jotka kompensoidaan valtionosuuksissa.

Vuosi	vero-%	verotulo	Muutos	
2006	19,0 %	133,3 M€ (tp)	3,6 %	
2007	19,0 %	145,0 M€ (tp)	8,8 %	
2008	19,5 %	158,6 M€ (tp)	9,4 %	Tuloveroprosentin nosto 0,5 %.
2009	19,5 %	161,0 M€ (ta09)	1,5 %	
2010	20,0 %	161,1 M€ (arvio)	0 %	Tuloveroprosentin nosto 0,5 %.

Yhteisövero

Yhteisövero romahti vuonna 2009. Vuodelle 2010 arvioidaan yhteisöveron kääntyvän loivaan nousuun.

Vuosi	milj. €	muutos
2006	6,9 (tp)	27,0 %
2007	8,1 (tp)	18,1 %
2008	7,6 (tp)	-6,2 %
2009	5,7 (ta09)	-25,0 %
2010	6,0 (arvio)	5,3 %

Kiinteistövero

Vuosi	milj. €	Muutos	
2006	16,5 (tp)		
2007	17,1 (tp)	3,6 %	
2008	18,1 (tp)	5,8 %	
2009	18,6 (ta09)	2,8 %	
2010	23,2 (arvio)	24,7 %	Sisältää kiinteistöveroprosenttien noston. Vrt. alla.

Kiinteistöveron maksuunpanon määrä ja veroprosentit vuonna 2009:

	%	milj. €
- yleinen	1,00	7,0
- vakituinen asunto	0,40	4,5
- muu asunto	1,00	0,4
- voimalaitokset	2,50	6,8
- yleishyödylliset (ei määrätty)		0,1
- rakentamaton rakennuspaikka	3,00	0,1
Yhteensä		18,9

Kiinteistöveron maksuunpanon määrä ja veroprosentit vuonna 2010:

	%	milj. €
- yleinen (korotus)	1,35	9,4
- vakituinen asunto	0,40	4,5
- muu asunto	1,00	0,4
- voimalaitokset (korotus)	2,85	7,8
- yleishyödylliset (ei määrätty)		0,1
- rakentamaton rakennuspaikka	3,00	0,1
Yhteensä		22,3

Lisätään kasvua 4 %. Vero yhteensä 23,2 milj. €.

Vuoden 2010 kokonaisverotuloksi muodostuu edellä olevilla arvioilla 190,3 milj. €

VALTIONOSUUDET

Valtionosuusjärjestelmä uudistuu vuoden 2010 alussa. Kuntakohtaiset valtionosuuskertymät saadaan tietää vasta vuoden 2009 lopulla. Uuteen järjestelmään sisältyy myös kotikuntakorvausvelvollisuus. Kotikuntakorvaukset maksetaan toimintamenoista ja kate niihin tulee valtionosuuksista. Valtionosuusarvio on tehty ottamalla mukaan ylläpidettävät toiminnot sekä arvioimalla suoritteet ja käyttämällä valtion vuoden 2010 talousarvioehdotukseen sisältyvää 2,7 %:n kustannustason nousua. Kotikuntakorvausten määrää ei ole talousarvioon vielä arvioitu. Nämä muutokset talousarvioon voidaan tehdä vasta lopullisten perusteiden selvittyä.

Vuoden 2010 uudistuksessa ns. yhden putken valtionosuuksiin kuuluvat verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, yleinen valtionosuus, sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoitus, esi- ja perusopetuksen sekä kulttuuripalvelujen rahoitus. Näillä on yhteinen asukaskohtainen omarahoitusosuus, joka vähennetään laskennallisista kustannuksista.

Valtionosuuksia hallinnoi valtiovarainministeriö. Muita valtionosuuksia, kuten nykyiseen ylläpitäjäjärjestelmään jääviä ja veikkausvoittovaroihin perustuvia ja eräitä muita valtionosuuksia, hallinnoi opetusministeriö.

Yleinen valtionosuus

Yleinen peruspalvelujen rahoitus (yleinen valtionosuus) kuuluu osana vuoden 2010 alusta ns. yhden putken valtionosuuteen. Yleisen valtionosuuden perusteet eivät uudistuksesta huolimatta muutu.

Yleistä valtionosuutta on Rovaniemelle arvioitu saatavan vuonna 2010 3,9 milj. €. Summa sisältää osuuden verotulotasauksesta.

Uudistuksen johdosta yleisessä valtionosuudessa otetaan huomioon järjestelmämuutos eli siirtymätasaus. Laskelma siirtymätasauksesta saadaan vuoden 2009 loppupuolella tai vasta vuoden 2010 alkupuolella.

Yleisen valtionosuuden perusosa vuonna 2009 oli 29,68 euroa/asukas. Vuoden 2010 perusosaksi on arvioitu 30,46 euroa/asukas sisältäen 2,7 %:n indeksitarkistuksen.

Perusosan perusteella lasketusta yleisen valtionosuuden määrästä vähennetään väliaikaisten hankkeiden rahoitus 1,33 €/as. Valtionosuusleikkaukset 10,75 €/as, työmarkkinatuen siirtymäkauden vähennys 5,80 €/as, saaristoisuuden ja harvan asutuksen kuntien tuki 5,68 €/as ja eräät muut vaikutukset on otettu huomioon korottamalla yhden putken asukaskohtaista rahoitusosuutta.

Väliaikaisilla tehtävillä tarkoitetaan Kunta IT-hankkeen rahoittamista vielä vuonna 2010 sekä viranomaisradioverkon (Virve) rahoitusvajeen kattamiskustannuksia.

Yleisessä valtionosuudessa on otettu huomioon vuonna 2009 toteutettu kuntien verotulovähennysten kompensaation korjaus. Lisäys tai vähennys on kohdennettu kunnalle sen mukaan, miten veroihin tehdyt vähennykset ovat kuntaan kohdistuneet (HE 191/2008, Laki 861/2008). Varsinainen kompensaatiolisäys on tehty sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuteen.

Vuoden 2010 verovähennysten kompensaation määrä on 375 milj. euroa. Se lisää valtionosuuksia 70,77 €/asukas. Asukasta kohti lasketun määrän muutos perustuu vuoden 2007 verotietoihin ja korjataan myöhemmin vuodelta 2008 lokakuun lopussa valmistuvan verotuksen mukaiseksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuus

Sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoitus kuuluu osana vuoden 2010 alusta ns. yhden putken valtionosuuteen. Sosiaali- ja terveyspalvelujen laskennallisten kustannusten määräytymisperusteet eivät uudistuksesta huolimatta muutu.

Valtionosuuden perusteena ovat seuraavat ikäryhmittäiset ja muut laskennalliset perusteet:

Vuonna 2010 euroa/asukas

Ikäryhmä	Sosiaalihuolto	Terveydenhuolto
0-6-vuotiaat	6 259,09	802,57
7-64-vuotiaat	291,20	881,83
65-74-vuotiaat	848,32	2 073,41
75-84-vuotiaat	5 118,60	3 999,33
Yli 85-vuotiaat	14 055,11	6 941,83

Muut laskennalliset perusteet (euroa/asukas):

Työttömyyden mukainen (euromäärä/työtön) 560,49

Työttömyysasteen mukainen 51,12

Vaikeasti vammaisten mukainen 15,24

Lasten huostaanottojen mukainen 43,06

Sairastavuuden mukainen 379,12

Työttömyysprosentti 8,00 %
Asukasluku (vuodenvaihde 2008/2009)

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuteen vaikuttavat syrjäisyyskertoimet ovat yleisessä valtionosuudessa käytettävien syrjäisyyslukujen mukaan seuraavat (A 791/2008):

1,05, jos syrjäisyysluku on 0,50 – 0,99

1,08, jos syrjäisyysluku on 1,00 – 1,49

1,17, jos syrjäisyysluku on 1,50 tai yli

1,10, jos saaristokunta.

Kuntakohtaisten valtionosuusperusteiden kertoimet ovat vielä vuonna 2009 käytettyjen tietojen mukaiset. Kertoimet saadaan tarkistetuksi vasta marras-joulukuussa. Työttömyystiedot ovat jo lopulliset.

Edellä olevilla perusteilla kaupungin omilla arvioilla ikäluokkien määristä on sosiaali- ja terveystoimen valtionosuutta arvioitu saatavan 62,8 M€.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus

Esi- ja perusopetuksen sekä kulttuuripalvelujen rahoitus kuuluu osana vuoden 2010 alusta ns. yhden putken valtionosuuteen. Esi- ja perusopetuksen valtionosuus määräytyy kunnalle ikäluokkapohjaisesti 6-15- vuotiaan väestön perusteella. Lisäksi kunnalle säädetään kotikuntakorvausten perusteet, joiden nojalla kotikuntakorvausmenot ja -tulot määräytyvät.

Kulttuuripalveluihin kuuluvat kirjastot, asukaskohtainen kulttuuritoimi ja asukaskohtainen taiteen perusopetus.

Vuoden 2010 uudistuksessa ns. yhden putken valtionosuuksiin kuuluvat verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, yleinen valtionosuus, sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoitus, esi- ja perusopetuksen sekä kulttuuripalvelujen rahoitus. Näillä on yhteinen asukaskohtainen omarahoitusosuus, joka vähennetään laskennallisista kustannuksista. Valtionosuuksia hallinnoi valtiovarainministeriö. Muita valtionosuuksia, kuten nykyiseen ylläpitäjäjärjestelmään jääviä ja veikkausvoittovaroihin perustuvia ja eräitä muita valtionosuuksia, hallinnoi opetusministeriö.

Yhden putken järjestelmän asukaskohtaiseksi rahoitusosuudeksi arvioitiin aluksi 2 600 euroa/asukas. Tarkistettu arvio rahoitusosuudeksi on 2 571 €/asukas (indeksitarkistus 2,7 %) Ylläpitäjäjärjestelmän, johon kuuluvat lukiokoulutus, ammatillinen koulutus ja ammattikorkeakoulu, rahoitusosuudeksi vuodelle 2010 arvioidaan 348 euroa/asukas.

Vuodelle 2010 on yksikköhintaperiaatteella laskettuna arvioitu saatavan 12,6 miljoonaa euroa opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta nettona, kun huomioidaan kotikuntakorvausten aiheuttama menoerä. Lopulliset kuntakohtaiset tiedot saadaan vasta vuoden lopulla.

Verotulotasaus

Kuntakohtainen ennakkotieto perustuu Kuntaliiton laskelmiin. Laskennallinen verotulo on 3 252 euroa/asukas ja tasausraja 2 987 euroa/asukas (91,86 %). Tasauslisä on 100 % tasausrajaan saakka ja tasausvähennys 37 % tasausrajan ylittävistä laskennallisista verotuloista. Rovaniemen laskennalliset verotulot vuonna 2008 olivat arviolta 2 845 euroa, ja verotulotasaus vuodelle 2010 on noin 8,3 milj. euroa. Verotuloihin perustuva vuoden 2010 valtionosuuksien tasaus määräytyy vuodelta 2008 valmistuvan verotuksen perusteella. Lopullinen laskelma tehdään verotuksen valmistumisen jälkeen marraskuussa.

Yhdistymisavustus

Valtion laskennallinen yhdistymisavustus on 6,73 milj. euroa, josta kohdennetaan yhdistymissopimuksen mukaisesti talouden tasapainottamiseen 2,7 milj. euroa ja muu osa hallintoon, työpaikkoihin, palveluihin, kyliin ja liikkumiseen. Valtio maksaa yhdistymisavustuksen vuosina 2006 -2010. Avustusten yksityiskohtaisesta käytöstä vuosittain päättää kaupunginhallitus. Vuodelle 2010 on talouden tasapainottamiseen käytettävissä 89 667 euroa.

Vuosi	2006	2007	2008	2009	2010	Yhteensä euroa
Talouden tasapainottamiseen	897 333	839 867	592 400	280 733	89 667	2 700 000
Hallinto	448 333	21 667				470 000
Työpaikat	45 500	59 500	105 000	120 333	89 667	420 000
Palvelut	328 000	110 000	9 000	0	0	447 000
Kylät	261 583	381 417	319 500	247 933	134 567	1 345 000
Liikkuminen	261 583	381 417	319 500	247 933	134 567	1 345 000
Yhteensä	2 242 332	1 793 868	1 345 400	896 932	448 468	6 727 000

Valtionosuudet yhteensä vuonna 2010

	milj. €
Yleinen	3,91
STM	62,81
OPM	12,58
Yhteensä	79,30
Yhdistämisavustus	0,09
Yhteensä	79,39

Verotulotasaus sisältyy valtionosuuksiin.

RAHOITUSTUOTOT JA - KULUT

Korkotuotot on arvioitu kaupungin maksuvalmiuden ja markkinakorkotason sekä antolainojen mukaisesti. Korkomenot on laskettu kaupungin lainakannan ja sen muutosten sekä velkakirjojen ja yleisen lainakoron mukaisesti. Muut rahoitustuotot sisältävät kaupungin liikelaitoksen peruspääoman koron ja kuntayhtymien peruspääoman koron sekä laskennallisen koron palvelutuotannon ja viranomaistoimintojen käytössä olevasta käyttöomaisuudesta. Käyttöomaisuuden laskennallisena sisäisenä korkona on käytetty 4 prosenttia. Muut rahoitusmenot sisältävät varauksen verotilitysten ja kassalainojen korkomenoja varten sekä muut laina- ja rahoituskulut.

POISTOT

Käyttöomaisuuden poistot merkitään tuloslaskelmaan kaupunginhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelman peruste

Poistosuunnitelman perusteena on käyttöomaisuuden taloudellinen käyttöikä, jona aikana hyödykkeen hankintameno poistetaan noudattaen hyvään kirjanpitotapaa ja kaupunginhallituksen antamia ohjeita.

TILIKAUDEN TULOS

Talousarviovuonna 2010 kaupungin tilikauden tulos on 0,1 milj. euroa ylijäämäinen. Suunnittelukaudella 2011 - 2013 tilikauden kumulatiivinen tulos osoittaa ylijäämää, jolla katetaan vuosina 2006- 2009 syntynyt kumulatiivinen alijäämä.

4.2.2 TUOTTAVUUDEN KEHITTÄMISOHJELMA

Pääministeri Matti Vanhasen II hallitus linjasi politiikkariihessään 24.2.2009, että 20 suurinta kuntaa laatii palveluidensa kehittämiseksi tuottavuusohjelmat. Ohjelmien toteutumista seurataan ja arvioidaan kuntien ja valtion yhteistyönä.

Valtuuston päättämässä talousarviossa 2009 ja –taloussuunnitelmassa vuosille 2010 –2012 tasapainotustavoitteena on palvelumenojen vähentäminen suunnittelukaudella 4,2 M€ ja Maaomaisuuden tuoton lisääminen 6,4 M€. Valtuuston suunnittelukaudella hyväksymä tasapainotussuunnitelma korvataan tuottavuuden kehittämisohjelmalla, joka tulee laadittavaksi ed. mainitun valtioneuvoston päätöksen johdosta. Kehittämisohjelma tarkentuu tulevan suunnittelukauden vuosina.

Rovaniemen kaupungin tavoite on, että kaupungin tilikausien 2006 –2013 tulos on positiivinen. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää talouden tasapainotustoimenpiteitä ja tuottavuuden kehittämistä. Ellei kaupungin kulurakenne kevene ja toimintojen tuottavuus kasva, nykyisellä tulorahoitustasolla voi tulevalla suunnittelukaudella kertyä alijäämää n. 30 miljoonaa euroa.

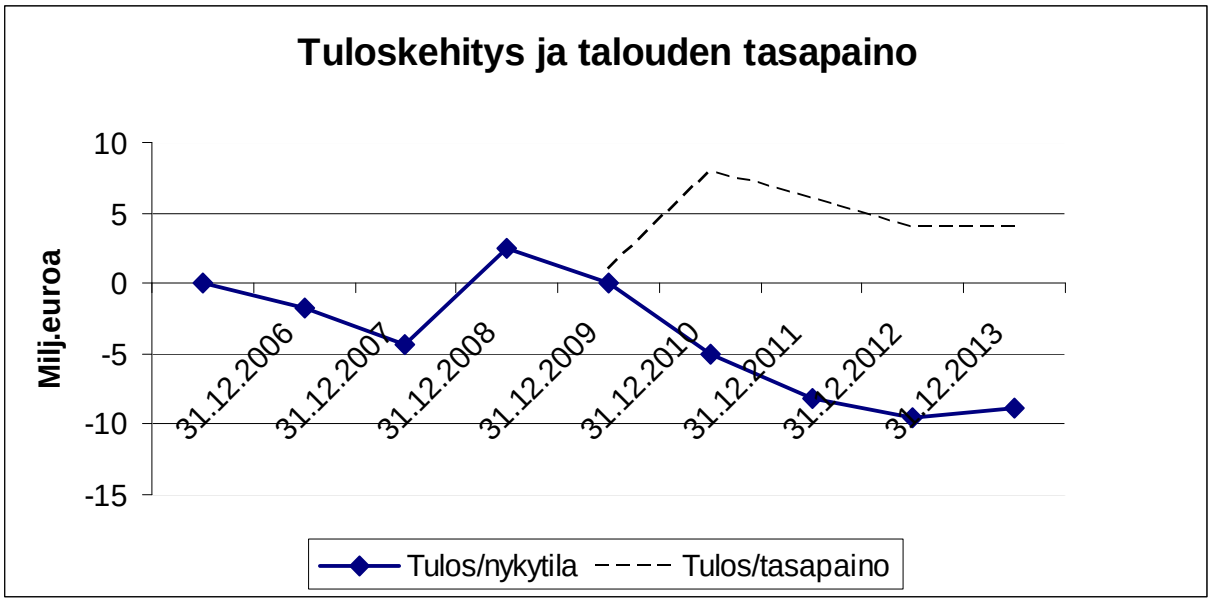

Rovaniemen kaupunki laatii suunnittelukaudelle valtioneuvoston edellyttämän tuottavuuden kehittämisohjelman ja päättää käytännön toimenpiteistä, kun kaupungeille laadittu yhteneväinen ohjelma on sisällöltään määritelty ja kuntiin lähetetty.

Kuntien tuottavuusohjelmista oli työsuunnitelmaa laadittaessa käytössä kaksi yhteenvetoa. Kuntaliiton organisoima 20 kunnan tuottavuusyhteyshenkilöverkosto on tuottanut tuottavuusohjelman sisällön luokittelun. Valtiovarainministeriö on tehnyt yhteenvedon 20 kunnan tuottavuusohjelmia koskevasta kyselystä.

Näiden yhteenvetojen pohjalta on tunnistettavissa, että tuottavuusohjelmatyötä tehdään seitsemällä tuottavuutta parantavalla osa-alueella:

1. Henkilöstö, osaaminen ja työhyvinvointi
2. Palvelujärjestelmä, prosessit ja sähköiset palvelut
3. Palveluverkko ja toimitilat
4. Organisaatio ja rakenteet
5. Hankinnat
6. Johtamisjärjestelmä
7. Tuottavuusmittareiden kehittäminen, tutkimus, kehitys ja innovaatiot

20 suurimman kunnan ja valtion tuottavuusohjelmatyötä tehdään kehittämisohjelmamallilla. Tavoitteena on kuntien järjestämien palvelujen tuottavuuden lisääminen. Tuottavuuden parantaminen liittyy laaja-alaisesti kuntien toimintaan. Kuntien tuottavuuden parantamisesta keskusteltaessa sivutaan yleisesti kaikkia kuntien talouden ja toiminnan ohjauksen keinoja.

20 suurimman kunnan ja valtion tuottavuusohjelmatyössä vakiinnutetaan erityisesti suurimpien kuntien ja valtion käyttämä tuottavuuden käsitteistö ja tuottavuutta parantavien toimenpiteiden luokittelu edellä olevan luokittelun mukaiseksi. Keskeisenä tavoitteena on myös tuottavuuden mittaustapojen yhdentäminen, jotta eri keinojen vaikuttavuuden vertailu on mahdollista.

Tuottavuusohjelman osa-alueilla käynnistetään kehittämisen kärkihankkeita, joihin osallistuvat valtion puolelta asianomaiset ministeriöt ja 20 suurimmasta kaupungista asianomaiseen osa-alueeseen omassa toiminnassa erityisesti panostavat kaupungit. Yhteen kärkihankkeeseen voi osallistua pienempi tai suurempi joukko 20 kaupungista. Kärkihankkeita toteutetaan valtion ja kuntien osalta olemassa olevia resursseja hyödyntäen.

Kärkihankkeet voivat olla uusia toimintatapoja luovia tai nykyisiä hyviä käytäntöjä ja niiden vaikuttavuutta vertailevia. Uusia toimintatapoja luova hanke voi olla kuntien yhteistyönä kansallisesti tai seudullisesti ja yhteistyössä valtion kanssa toteutettava hanke palvelun tuotantotavan uudistamiseksi tavoitteena esim. uusi organisointitapa palvelujen järjestämisessä. Hyvien käytäntöjen vertailu voi olla jo tehtyjen ratakisujen tuottavuuden arviointia jälkikäteen tai esim. kokemusten vaihtoa käynnissä olevista toimenpiteistä.

4.2.3 TULOSLASKELMA PERUSKUNTA

TULOSLASKELMA

Peruskunta (=ei sisällä liikelaitosten lukuja)	TP 2008 1000 €	TA 2009 1000 €	TA 2010 1000 €	TS 2011 1000 €	TS 2012 1000 €	TS 2013 1000 €
Toimintatuotot						
Myyntituotot	201 085	203 926	209 214			
Maksutuotot	13 588	13 755	10 594			
Tuet ja avustukset	10 867	9 512	8 567			
Vuokratuotot	6 145	6 480	4 637			
Muut tuotot	6 363	6 022	5 484			
Toimintatuotot	238 048	239 695	238 496			
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	101 130	103 534	103 900			
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	26 836	27 223	27 510			
Muut henkilöstösivukulut	7 604	7 758	6 374			
Palveluiden ostot	300 862	312 649	319 541			
Aineet tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	13 451	11 874	11 794			
Avustukset	22 622	21 303	21 261			
Vuokrat	16 804	18 149	19 550			
Muut kulut	599	1 264	668			
Toimintakulut	489 908	503 754	510 615			
Toimintakate	-251 860	-264 059	-272 119	-273 731	-275 972	-278 148
Verotulot	184 280	185 300	190 331	192 200	196 100	202 000
Valtionosuudet	69 875	76 220	79 296	80 300	81 500	82 800
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	5 134	5 021	5 020			
Muut rahoitustuotot	7 021	5 874	6 941			
Korkokulut	2 494	2 691	2 534			
Muut rahoituskulut	1 805	365	413			
Rahoitustuotot ja -kulut	7 857	7 839	9 013	8 615	8 552	8 577
Vuosikate	10 152	5 300	6 522	7 384	10 180	15 229
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	5 486	5 421	6 444	6 984	7 580	8 429
Satunnaiset tuotot						
Tilikauden tulos	4 666	-121	78	400	2 600	6 800
Poistoeron lis-/väh+	0	0	0			
Suunnitelman ylittävät poistot	0	0	0			
Varausten lis-/väh+						
Rahasojen lis-/väh+						
Tilikauden yli-/alijäämä	4 666	-121	78	400	2 600	6 800

4.3 INVESTOINTIOSA

Investointiosassa esitetään käyttöomaisuuden hankinnat ja niihin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot sekä omaisuuden myynnit. Investoinneista esitetään kokonaiskustannusarvio sekä tarvittava määräraha talousarviovuonna ja suunnitteluvuosien arvioitu käyttötarve. Jos hankkeen toteutuminen viivästyy arvioidusta aikataulusta, jaksotetaan investoinnin määrärahatarve uudelleen suunnitteluvuosille. Tuleviin investointeihin voidaan varautua tekemällä investointivaraus.

Investointiosan sitovuus

Kaupunginhallituksen, liikuntalautakunnan ja teknisen lautakunnan osalta investointiosan sitovia määrärahoja ovat hankkeeseen tai hankeryhmään myönnetyt nettomäärärahat. Taseyksiköitä ja liikelaitoksia sitoo investointeihin varattu kokonaisnettokehys. Kaupunginhallituksella on oikeus päättää kiinteän omaisuuden hankinnasta tai luovutuksesta, mikäli hankinta- tai luovutushinta on enintään 2 000 000 euroa. Kaupunginhallituksella tai sen määräämällä viranomaisella on oikeus päättää irtaimen omaisuuden ja arvopapereiden hankinnasta talousarvion määrärahojen puitteissa. Kaupunginhallituksella on oikeus päättää arvopapereiden luovutuksesta, mikäli kauppahinta on enintään 2 000 000 euroa. Edellä mainittu 2 000 000 euron raja koskee myös maankäyttösopimuksia.

Investointien kehitys ja investointitaso suunnittelukaudella

Kaupungin käyttömenot ovat viime vuosina kasvaneet nopeammin kuin tulot. Investointien suuntaamista käyttömenoja kasvattaviin kohteisiin tulisi välttää, koska tilanne johtaa velkaantumiseen. Vuosien 2010 - 2013 nettoinvestointien kokonaismäärä on 79,4 miljoonaa euroa, tästä liikelaitosten osuus on 37,7 miljoonaa euroa. Investointien määrä ylittää kokonaispoistotason, joka on noin 58,5 miljoonaa euroa sekä suunnitellun vuosikatteen, joka on 69,4 milj. euroa. Kaupunkistrategian mukaan kaupungin lainamäärä suunnittelukaudella ei saa kasvaa merkittävästi. Vuosikatteen ylittävät investoinnit lisäävät kaupungin lainamäärää suunnittelukaudella 10,1 M€.

Investointien määrällä, priorisoinnilla ja ajoituksella voidaan vaikuttaa siihen, että Rovaniemen kaupungin talous pysyy tasapainossa. Kaupunkistrategian mukaisesti investointien tulee ensisijaisesti palvella asumisen ja elinkeinojen tarpeita sekä tukea terveen talouden kehitystä. Tästä johtuen investointien painopiste on teknisen lautakunnan, Napapiirin Veden ja Tilaliikelaitoksen investoinneissa.

Seuraavilla sivuilla esitellään investointien yhteenveto ja kaupunginhallituksen, liikuntalautakunnan sekä teknisen lautakunnan investoinnit hankkeittain lyhyesti. Liikelaitosten ja taseyksiköiden investoinnit käsitellään heidän talousarvioidensa yhteydessä. Liikelaitosten yksittäisistä poistorahoituksella hoidettavista hankkeista päätetään johtokunnissa kuten myös taseyksiköiden irtaimistoinvestoinneista. Toimitilahankkeita koskevat tarveselvitykset, hankesuunnitelmat ja vuokrasopimukset on kuitenkin hyväksytettävä ennen investointihankkeen toteuttamista siinä lautakunnassa, jonka määrärahoista tiloja käyttävä toiminta rahoitetaan.

Yhteenveto kokonaisinvestoinneista on esitetty seuraavalla sivulla.

Taulukko 22 Rovaniemen kaupungin investointisuunnitelman yhteenveto 2010–2013

Investointisuunnitelma 2010–2013

		TA 2010 1 000 €	TS 2011 1 000 €	TS 2012 1 000 €	TS 2013 1 000 €	Yht. 1 000 €
Kaupunginhallitus	Menot	1 270	1 070	1 070	1 070	4 480
	Tulot	200	200	200	200	800
	Netto	1 070	870	870	870	3 680
Liikuntalautakunta	Menot	1 475	1 175	1 700	1 500	5 850
	Tulot	275	195	40	40	550
	Netto	1 200	980	1 660	1 460	5 300
Tekninen lautakunta	Menot	4 350	6 590	6 390	10 140	27 470
	Tulot	35	40	40	40	155
	Netto	4 315	6 550	6 350	10 100	27 315
Tilaliikelaitos	Menot	11 353	9 030	9 478	5 348	35 209
	Tulot	2 202	2 453	3 314	2 114	10 083
	Netto	9 151	6 577	6 164	3 234	25 126
Napapiirin Vesi	Menot	2 600	3 430	4 010	2 560	12 600
	Tulot	40				40
	Netto	2 560	3 430	4 010	2 560	12 560
Sivistyspalvelujohtokunta	Menot	1 284	1 112	904	850	4 150
	Tulot	0	175			175
	Netto	1 284	937	904	850	3 975
Sosiaali- ja terveys-palvelujen johtokunta	Menot	405	350	350	350	1 455
	Tulot					
	Netto	405	350	350	350	1 455
KAIKKI YHTEENSÄ	Menot	22 737	22 757	23 902	21 818	91 214
	Tulot	2 752	3 063	3 594	2 394	11 803
	Netto	19 985	19 694	20 308	19 424	79 411

4.3.1 KAUPUNGINHALLITUS

1000 MAAN HANKINTA JA MYYNTI

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot			900	900	900	900
Tulot			200	200	200	200
Netto			700	700	700	700

Tulorahoitus muodostuu tonttien ja maa-alueiden myynnistä/vuokrauksesta. Merkittävimpiä kohteita ovat Valionranta, Lapinaukea ja keskustan korttelit 34 ja 35.

1150 OSAKKEET JA OSUUDET

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot			300	100	100	100
Tulot						
Netto			300	100	100	100

Suunniteltu osakkeiden ja osuuksien hankinta ja myynti.

1550 IRTAIMISTO JA MUU KÄYTTÖOMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot			70	70	70	70
Tulot						
Netto			70	70	70	70

Varaus hallintorakennusten irtaimistohankintoihin.

4.3.2 LIIKUNTALAUTAKUNTA

2400 OUNASVAARAN LIIKUNTAPUISTO

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot	650	100	350	200	0	0
Tulot			80	0	0	0
Netto	570	100	270	200	0	0

Vuoden 2010 määräraha on varattu hyppyrimäkien HS 100 / HS 70 / HS 50 kuntotutkimuksessa todettujen rakennevaurioiden korjaamiseen sekä lisäksi hiihtokeskuksen kunto – ja hiihtoreittien peruskunnostukseen.
Vuoden 2011 määräraha on varattu suurten investointien ja alueen suunnitteluun Ounasvaara 2 suunnitelman pohjalta. Hankkeet on siirretty ensi vuosikymmenelle ja ne rahoitetaan osittain valtion liikuntapaikkarahoituksen ja/tai EU-rakennerahastojen avulla.

2401 KESKUSKENTTÄ/MONITOIMIKENTTÄ

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot	3800	850	150	0	1500	1300
Tulot			0	0	0	0
Netto	3200	850	150	0	1500	1300

Keskuskentästä rakennetaan perinteistä liikuntapaikkarakentamisesta poikkeava ympäristö, joka lisää eri-ikäisten kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia ja viihtyvyyttä sekä paikkakunnan vetovoimaa.
Monitoimikentän valaistus valmistui 2008 ja keskialueen keinonurmi 2009.
Vuoden 2010 määrärahalla hankitaan monitoimikaukalo, saatetaan loppuun juoksuratojen korjaus sekä tehdään pienimuotoinen katsomon sekä pukuhuoneiden peruskorjaus.

Vuosien 2012 ja 2013 määrärahoilla rakennetaan uusi katsomo, jossa on pukuhuoneet sekä muut tarvittavat tilat.

2402 SINETÄN LIIKUNTASALI JA MONITOIMITILA

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot	1 550		775	775	0	0
Tulot	310		155	155	0	0
Netto	1 240		620	620	0	0

Sinetän liikuntasalitarpeesta on tehty tarveselvitys, jonka näkökulmana on ollut Ounasjoen alueen liikunta-, koulu- ja nuorisotoimen tarpeet. Ounasjoen alueelta puuttuu kyliä ja eri kylien käyttäjäryhmiä yhdistävä ja palveleva riittävän kokoinen liikuntatila, jota alueen asukkaat ja liikuntaryhmät sekä Sinetän koulu voivat käyttää liikunta- ja urheilutoiminnassaan. Liikuntasali toteutetaan liikuntalautakunnan esityksen mukaisesti. Kaupunki selvittää liikuntasalin rakentamisaikaisen rahoituksen saantimahdollisuudet niin, että rakentaminen on mahdollista aloittaa vuonna 2010. Hankkeelle on arvioitu saatavan valtionosuutta 20 %.

2450 LIIKUNTAPAIKAT / ALLE 0,4 M€ PERUSKORJAUKSET

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot			200	200	200	200
Tulot			40	40	40	40
Netto			160	160	160	160

Vuosien 2010 – 2013 määrärahat käytetään liikuntapaikkojen ja niillä olevien rakennusten sekä ulkoilureittien peruskorjauksiin ja välineiden hankintaan.

4.3.3 TEKNINEN LAUTAKUNTA

3001 KESKUSTAN VETOVOIMAISUUDEN LISÄÄMINEN

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot	180	80	100			
Tulot	75	40	35			
Netto	105	40	65			

Keskustan vetovoimaisuuden lisäämishanke jatkuu yleis- ja rakennussuunnitelman laatimisella Ounas-Kemijoen rannalle välille Lainaan venesatama Kirkkolammen puisto. Suunnittelutyön kustannuksiin on myönnetty valtion ja Euroopan aluekehitysrahaston avustusta 75 000 € ja suunnittelutyö toteutetaan v.2009–2010. Hankkeen tavoitteena on kehittää Rovaniemen keskustan ympärivuotista matkailullista vetovoimaa sekä parantaa keskustan yritysten toimintaedellytyksiä ja toimintaympäristöä sekä lisätä asumisviihtyisyyttä kaupunkikeskustassa. Kansallisen kaupunkipuiston perustamisen selvittämistä jatketaan vuonna 2010.

3002 KATUJEN RAKENTAMINEN JA KATUVALOT

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot			3 400	4 400	4 400	4 400
Tulot						
Netto			3 400	4 400	4 400	4 400

Määrärahat käytetään keskeneräisten töiden loppuunsaattamiseen, heikkokuntoisten katujen peruskorjaukseen, liikennejärjestelyiden vaatimiin muutos- ja täydennysrakentamiseen sekä uusien katujen rakentamiseen. Johtoverkoston saneeraus ja rakentaminen liittyy kunnallistekniikan rakentamiseen ja peruskorjaukseen ja se pyritään niveltämään näiden töiden yhdeksi kokonaisuudeksi. Samassa yhteydessä rakennetaan myös tarvittavat sadevesiviemäröinnit. Johtoverkoston osalta määrärahat osoitetaan Napapiirin Veden talousarviossa.
Määräraha käsittää vuoden 2010 osalta olemassa olevan katuverkon saneeraukseen, liikennevalokojeiden kunnostukseen, päällysteiden uusimiseen ja keskeneräisyyksien loppuunsaattamiseen. Rakentamiskohteista laaditaan erillinen työohjelma.

Katuvalaistuksen osalta määrärahaa käytetään olemassa olevan valaistusverkon saneeraamiseen mm. lahonneiden pylväiden uusimiseen ja säästökytkennän laajentamiseen. Hankkeet pohjautuvat seuraaviin laadittuihin suunnitelmiin ja tarveselvityksiin: Rovaniemen seudun liikenneturvallisuussuunnitelma, Rovaniemen pää- ja kokoojakatujen kuntokartoitukset, Rovaniemen tieverkkosuunnitelma, Rovaniemen keskustan liikennesuunnitelma, Rovaniemen joukkoliikennesuunnitelma, siltojen kuntokartoitukset, teknisten palveluiden palvelutyytyväisyystutkimukset, asuntostrategia, maapoliittinen ohjelma, yleiskaava ja vahvistetut asemakaavat, katujen kunnon seuranta ja asiakaspalautteet.

3003 VÄYLÄTIEN JATKE

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot						400
Tulot						
Netto						400

Rovaniemen seudun tieverkkosuunnitelman mukainen pääkatuyhteys Viirinkangas–Rantavitikka -alueelta valtatie 4:lle, Oijustielle ja eteläiseen alakeskukseen. Hanke pohjautuu Rovaniemen seudun tieverkkosuunnitelmaan, liikenneturvallisuussuunnitelmaan ja yleiskaavaan.

3005 VENNIVAARA-YLIKYLÄ LIIKENNEJÄRJESTELYT

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot					600	800
Tulot						
Netto					600	800

Kuntien yhdistyttyä on tarve Vennivaara - Ylikylä alueen yhteisen aluekeskuksen toteuttamiselle. Määrärahalla on tarkoitus toteuttaa aluekeskuksen vaatimat liikennejärjestelyt. Kaavoitustyö on kesken.

3007 VALTATIE 4:N LIITTYVÄT TYÖT

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot					350	3500
Tulot						
Netto					350	3500

Kyseessä on tiehallinnon kanssa toteutettava yhteishanke. Määräraha on varaus kaupungin maksuosuuksiin

3008 ISOAAVANTIEN SILTA

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot	1200	50		1150		
Tulot						
Netto	1200	50		1150		

Määrärahalla toteutetaan Isoaavantien jatkeella oleva rautatien ylittävä silta. Tämä mahdollistaa teollisuusalueen laajentamisen Jääskeläisen suuntaan ja jatkossa suoran pääkatuyhteyden Länsikankaalta valtatie 4:lle sekä eteläiseltä liike- ja teollisuusalueelta Vennivaaraan ja edelleen Kittiläntielle. Sillan suunnittelu toteutetaan v.2009. Hankkeen rahoitusta selvitetään.

3100 LIIKENNEVÄYLÄT

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot			200	200	200	200
Tulot						
Netto			200	200	200	200

Suunnittelumäärärahat on varattu erityisosaamista vaativien, kuten yleissuunnitelmien ja liikennevalosuunnitelmien teettämiseen sekä liikenneselvitysten, maastotutkimusten ja routamittausten tekemiseen. Ko. määräraha käsittää varauksen Rovaniemen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisiin korjaustoimenpiteisiin. Samoin kevytliikenneväylien rakentamiseen ja peruskorjaukseen suunnataan osa määrärahoista kevyen liikenteen olosuhteiden ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Kesällä 2003 aloitettiin parantamistyö vammaisjärjestöjen kanssa tehdyn estekartoituksen perusteella. Hankkeet pohjautuvat seuraaviin laadittuihin suunnitelmiin ja tarveselvityksiin: Rovaniemen seudun liikenneturvallisuussuunnitelma, Rovaniemen keskustan pysäköintitutkimus, Rovaniemen pää- ja kokoojakatujen kuntokartoitukset, Rovaniemen tieverkkosuunnitelma, Rovaniemen keskustan liikennesuunnitelma, Rovaniemen joukkoliikennesuunnitelma, teknisten palveluiden palvelutyytyväisyystutkimukset, maapoliittinen ohjelma, yleiskaava ja vahvistetut asemakaavat, katujen kunnon seuranta ja asiakaspalautteet.

3202 MATKAILUYMPÄRISTÖN KEHITTÄMISTYÖT

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot				190	190	190
Tulot				40	40	40
Netto				150	150	150

Määrärahalla on tarkoituksena jatkaa vuosina 2004 - 2006 ollutta Joulukolmion ympäristörakentamis-projektia sekä kehittää keskustan matkailuympäristöä. Projektiin on tarkoitus hakea myös ulkopuolista rahoitusta.

3300 YMPÄRISTÖ- JA PUISTORAKENTAMINEN

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot			350	350	350	350
Tulot						
Netto			350	350	350	350

Määrärahalla toteutetaan ympäristörakentamista ja ympäristörakentamishankkeista laaditaan erillinen työohjelma vuosittain. Maantäyttöpaikkojen tasaus, maisemointi ja metsitys sekä maa-ainesten ottoalueiden viimeistely vaatii osaltaan vuosittain noin 10 000 €. Puistojen ja leikkipaikkojen osalta painopiste on vanhojen leikkipaikkojen peruskorjauksessa joilla pyritään mm. täyttämään EN-turvavaateet. Leikkipaikoista on tehty vuonna 2006 kuntokartoitus, jonka tekninen lautakunta hyväksyi noudatettavaksi toimintaohjeeksi. Määrärahalla toteutetaan myös uusien asuntoalueiden leikkipaikkojen rakentamistyöt. Puistokohteista laaditaan erillinen työohjelma.

3600 KAAVAT JA SELVITYKSET

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot			300	300	300	300
Tulot						
Netto			300	300	300	300

Määräraha käytetään ulkopuoliseen kaavoitustyöhön sekä kaavojen vaatimien erityisosaamista vaativien selvitysten laatimiseen sekä kaavojen edellyttämien pohjakarttojen uudistamiseen.

4.4 RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma osoittaa, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin, lainan lyhennyksiin ja muihin rahoitusmenoihin sekä miten rahoitustarve katetaan. Rahoitustarve katetaan joko lainojen lisäyksellä ja/tai toimintapääoman vähennyksellä.

MÄÄRÄRAHOJEN SITOVUUS

Rahoitusosan sitovia määrärahoja ovat lainanantoon osoitettu nettomääräraha ja pitkäaikaisten lainojen ottoon osoitettu nettomääräraha.

VUOSIKATE

Vuosikatteen määrä rahoituslaskelmaan muodostuu tuloslaskelman mukaan.

INVESTOINNIT

Investoinnit merkitään rahoituslaskelmaan erillisen investointisuunnitelman mukaan. Investointisuunnitelmaan sisältyvät arviot hankintamenoista, rahoitusosuuksista ja käyttöomaisuuden myyntituloista.

ANTOLAINAT

Antolainan lisäykset sisältävät varauksen liikelaitosten, tytäryhtiöiden ja muiden antolainatarpeisiin, joilla tuetaan kaupungin strategian mukaisia toimenpiteitä. Uutena muotona on sosiaalinen luototus.

Antolainan vähennyksiin on laskettu lainasuunnitelmien mukaiset lyhennykset.

LAINAKANNAN MUUTOKSET

Pitkäaikaisia lainoja otetaan kaupungin rahoitusaseman ylläpitoon ja liikelaitosten investointien rahoittamiseen.

Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset on merkitty talousarvion laadintahetkeen mennessä otettujen lainojen lyhennysaikataulujen mukaan. Liikelaitosten lainakannan muutokset sisältyvät liikelaitosten omiin laskelmiin.

Suunnittelukaudella on tavoitteena, että lainamäärä ei kasva merkittävästi.

4.4.1 RAHOITUSLASKELMA PERUSKUNTA

RAHOITUSLASKELMA Peruskunta	TP 2008 1000 €	TA 2009 1000 €	TA 2010 1000 €	TS 2011 1000 €	TS 2012 1000 €	TS 2013 1000 €
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	10 152	5 300	6 522	7 384	10 180	15 229
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-1 619					
Tulorahoitus yht.	8 533	5 300	6 522	7 384	10 180	15 229
Investointien rahavirta						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	10 009	8 121	8 784	10 297	10 414	13 910
Rahoitusosuudet investointimenoihin	637	995	510	610	280	280
Käyttöomaisuuden myyntitulot	2 753	0	0	0	0	0
Investoinnit yht.	6 619	7 126	8 274	9 687	10 134	13 630
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 914	-1 826	-1 752	-2 303	46	1 599
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	3 500	100	100	100	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	3 645	600	20	20	20	20
Antolainauksen muutokset yht.	145	500	-80	-80	20	20
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	8 200	10 600	11 000	9 500	8 100
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	9 122	9 400	8 910	8 600	9 500	9 743
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset yht.	878	-1 200	1 690	2 400	0	-1 643
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Korottomien velkojen muutos						
Rahoitustoiminta yht.	1 023	-700	1 610	2 320	20	-1 623
Vaikutus maksuvalmiuteen	2 937	-2 526	-142	17	66	-24

5 LIIKELAITOSTEN TOIMINTA JA TALOUS

5.1 NAPAPIIRIN VESI

Vastuuhenkilö: toimitusjohtaja P. Pulkkinen

Liikelaitoksen nimi Napapiirin Vesi
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus Napapiirin Veden toiminta-ajatuksena on huolehtia tulevaisuuden perus-, korjaus- ja kehittämisinvestoinnit huomioon ottaen omakustannusperiaatteella toiminta-alueillaan puhtaan talousveden hankinnasta, käsittelystä ja johtamisesta, jätevesien johtamisesta ja puhdistamisesta sekä hulevesien johtamisesta sekä vastata yllämainittujen toimintojen tarvitsemien johtojen, laitteiden ja laitosten kehittämisestä, suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta.
Yleistavoitteet (Kaupunkistrategian mukaiset) Vesihuoltolaitos toimii kunnallisena liikelaitoksena tehtävänään hankkia ja toimittaa toiminta-alueillaan velvoitetarkkailuohjeen vaatimukset täyttävää talousvettä. Kerätä, johtaa ja puhdistaa kaikki syntyvät jätevedet toiminta-alueilla ympäristölupien mukaisesti. Napapiirin Vesi järjestää asukkaille laadukkaat vesihuoltopalvelut.
Tuottavuus Laitokselle annetun tuottotavoitteen saavuttamiseksi perus- ja käyttömaksuja joudutaan korottamaan vastaamaan kustannustasoa.
Tulostavoite Napapiirin Veden tulostavoite on tehdä tilikausittain positiivinen tulos siten, että liikelaitos pystyy maksamaan peruspääomalle 10 %:n koron ja omistajalainalle 6 % koron.
Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010 – 2013 Saarenkylän ns. kantaosa liitetään Korkalovaaran painepiiriin. Näillä hankkeilla saavutetaan huomattavia säästöjä energiakustannuksissa. Siirtojohtojen rakentaminen Pohtimolampi-Sinettä välille saadaan valmiiksi vuoden 2011 aikana, Sinettä-Vennivaara välille johdot toteutunee vuoden 2013 loppuun mennessä.
Riskit Poikkeustilanne, kuten tulva, myrsky tai tulipalo, saattaa aiheuttaa vesilähteen pilaantumisen tai veden jakelu keskeytyy pitkäaikaisen laajan sähkökatkoksen aikana. Kemikaalin yliannostuksen mahdollisuus talousvedessä pienenee kalkkikivialkaloinnin käynnistyttyä. Jätevedenpuhdistamoilla sähkökatko tai kemikaalin saavuus heikentävät puhdistustulosta.

TALOUSSUUNNITELMA

ROVANIEMI

LIIKELAITOS: NAPAPIIRIN VESI

(1000 €)	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto	10554	11579	11 871	11 630	11 400	11 100
Tilikauden ylijäämä (ennen tp-siirtoja ja veroja)	-540	40	0	0	0	0
Bruttoinvestoinnit	5370	3090	2 600	3 430	4 010	2 560
Nettoinvestoinnit	5302	2910	2 560	3 430	4 010	2 560
Lainat 31.12. yht.	14 191	14 458	13 944	13 869	14 246	13 271
Henkilöstömäärä (lkm)	55	54	53	53	53	53

5.1.1 TULOSLASKELMA – NAPAPIIRIN VESI

TULOSLASKELMA Napapiirin Vesi	TP 2008 1 000 €	TA 2009 1 000 €	TA 2010 1 000 €	TS 2011 1 000 €	TS 2012 1 000 €	TS 2013 1 000 €
Liikevaihto	10 554	11 579	11 871	11 630	11 400	11 100
Liiketoiminnan muut tuotot	63	254	46			
Materiaalit ja palvelut						
Aineet tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	1 351	1 471	1 373			
Palvelujen ostot	1 503	1 607	1 582			
Materiaalit ja palvelut yhteensä	2 854	6 033	2 955			
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	1 825	1 860	1 893			
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	414	467	521			
Muut henkilöstösivukulut	117	129	117			
Henkilöstökulut yhteensä	2 250	2 456	2 531			
Poistot ja arvonalentumiset	3 071	3 137	3 220			
Liiketoiminnan muut kulut	222	262	330			
Liikeylijäämä	2 114	2 900	2 882	2890	2897	2888
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	6	15	6			
Muut rahoitustuotot	11	15	15			
Kunnalle maksetut korkokulut	364	360	360	360	360	360
Muille maksetut korkokulut	348	265	277			
Korvaus peruspääomasta kunnalle	2 058	2 265	2 265	2265	2265	2265
Muut rahoituskulut	1	1	1			
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2754	2860	2881	2890	2897	2888
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-640	40	0	0	0	0
Poistoeron lisäys tai vähennys	100	0				
Vapaaehtoisten varausten lisäys tai vähennys						
Tilikauden ylijäämä /alijäämä	-540	40	0	0	0	0

5.1.2 RAHOITUS – NAPAPIIRIN VESI

RAHOITUSLASKELMA Napapiirin Vesi	TP 2008 1000 €	TA 2009 1000 €	TA 2010 1000 €	TS 2011 1000 €	TS 2012 1000 €	TS 2013 1000 €
Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien kassa-virta						
Tulorahoitus						
Liikeylijäämä	2 114	2 860	2 882	2 890	2 897	2 888
Poistot ja arvonalentumiset	3 071	3 137	3 220	3 141	3 194	3 252
Muut tulorahoituksen korjauserät						
Rahoitustuotot ja kulut	-2 754	-2 860	-2 881	-2 890	-2 897	-2 884
Tulorahoituksen korjauserät	-2					
Tulorahoitus yht.	2 429	3 137	3 221	3 141	3 194	3 256
Investoinnit						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-5 371	-3 060	-2 600	-3 430	-4 010	-2 560
Rahoitusosuudet investointimenoihin	69	150	40	0	0	0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	2	0	0	0	0	0
Investoinnit yht.	-5 300	-2 910	-2 560	-3 430	-4 010	-2 560
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	-2 871	227	661	-289	-816	696
Rahoitustoiminnan kassavirta						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	2 000	1 500	900	1 500	2 000	500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	-1 149	-1 414	-1 575	-1 623	-1 475
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 074					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 168					
Lainakannan muutokset yht.	2 094	351	-514	-75	377	-975
Vaihto-omaisuuden muutos	21					
Saamisten muutos muilta	358					
Korottomien velkojen muutos	208	500	450	400	350	350
Muut maksuvalmiuden muutokset	587	500	450	400	350	350
Rahoitustoiminta yht.	2 681	851	-64	325	727	-625
Vaikutus maksuvalmiuteen	-190	1 078	597	36	-89	71

5.2 TYÖTERVEYSPALVELUT

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö / liikelaitosjohtaja Anne Kunnari

Liikelaitoksen nimi Rovaniemen kaupungin Työterveysliikelaitos
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus Työterveysliikelaitos toimii alansa alueellisena osaamiskeskuksena tuottaen kuntatyöpaikoille, yrityksille ja yrittäjille sopimuksiin perustuvaa työterveyshuoltoa ja työterveyspainotteista sairaanhoitoa sekä muita työhyvinvoinnin asiantuntijapalveluita. Työterveysliikelaitoksen tehtävänä on Kansanterveyslain Rovaniemen kaupungille asettamat velvoitteet työterveyspalvelujen järjestämisestä alueella oleville työpaikoille ja yrittäjille. Työterveysliikelaitos tuottaa ja kehittää työelämälle terveydenhuollon palveluja, ylläpitää työterveysasematoimintaa sekä harjoittaa alan koulutus- ja konsultaatiotoimintaa
Yleistavoitteet (Kaupunginstrategian mukaiset) Rovaniemen kaupungin työterveysliikelaitos tukee asiantuntijuudellaan elinkeinoelämää, asiakasyrityksiä ja työpaikkoja edistäen osaltaan työikäisten työkykyisyyttä, työolosuhteiden terveellisyyttä ja työyhteisöjen toimintaa. Työterveysliikelaitos tuottaa työssä käyvälle väestölle laadukkaat työterveyshuoltopalvelut. Palvelut tuotetaan Hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti ja niitä kehitetään yhteistyössä asiakastyöpaikkojen kanssa.
Tuottavuus Toiminta on kilpailukykyistä, sopimusten mukaista ja kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti kannattavaa. Kunnan työssäkäyvän väestön laajempi kuuluminen työterveyshuoltojen sopimuksen piiriin • väestötilastot, yritystilastot Hyvän työterveyshuoltokäytännön tasoisen toiminnan kattavuus asiakasyrityksissä ja työpaikoilla sekä asiakastyöpaikkojen ja työelämän hyvä tuntemus. • asiakaskyselyt, benchmarking sekä työpaikkojen sopimusten laajuus, sisältö ja toteutusaste, varhaisentuen mallin toteutuminen Työolosuhteiden terveellisyys, hyvä työympäristö ja sujuva työyhteisön toiminta sekä työkykyinen työntekijä • väestötilastot, sairauspoissaolotilastot, työkyvyttömyyseläketilastot, työilmapiirikartoitukset ja työpaikkaselvitykset. Oman henkilöstön jaksaminen ja työn hallinta • henkilöstön työhyvinvoinnin mittarit ja henkilöstön saatavuus, kehityskeskustelut ja koulutus Toimintaa tehostetaan myös seuraavilla keinoilla: • Sähköisen toiminta-/laatukäsikirjan käyttöönotolla, prosessikuvauksia päivittämällä, toimintakäytäntöjen yhdenmukaistamisella • Tilojen käyttöä tehostetaan • Tulos- ja toimintaseurantaa eri tasoilla kehitetään ja henkilökunnan kustannustietoisuutta lisätään • Toiminnassa ja resursseissa mitoitus tulee olla tehtyjen sopimusten määrän ja laajuuden mukaisia, joilla turvataan sopimusten laajuiset palvelut

Tulostavoite

Tavoitteena on tehdä tilikausittain positiivinen tulos. Kaupungin tilaamista työterveyspalveluista laaditaan palvelusopimus, jonka loppusumma on enintään vuoden 2009 tasolla ja joka osaltaan noudattaa valtuuston asettamia palvelujärjestelmälle asetettuja tuottavuustavoitteita.
Tulostavoitteen saavuttaminen

- talousarvion seurantaluvut, ammattiryhmäkohtaisten tulostavoitteiden toteutuma sekä henkilöstöresursointi sisäisten ja ulkoisten palvelusopimusten mukaisesti

Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010 – 2013

- Palveluprosessien päivittäminen osaksi sähköistä toimintajärjestelmää
- Huomioidaan toiminnassa elinkeinoelämän muutokset ja niistä mahdollisesti aiheutuvat vaikutukset sopimuksiin
- Työterveyshuollon asiantuntijuuden tarkoituksenmukainen käyttö työpaikkojen muutostilanteissa
- Uuden työlähtöisen toimintamallin käyttöön otto
- Osallistuminen työterveyspalveluverkostoihin ja niihin liittyviin hankkeisiin
- Sähköisen asioinnin/verkkopalvelujen/arkistoinnin kehittäminen

Riskit

- Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus
- Asiakastyöpaikkojen taloudellinen tilanne

ROVANIEMI
LIIKELAITOS: TYÖTERVEYSLIIKELAITOS

(1000 €)	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto	2607	2539	2752	2863	2977	3096
Liiketoiminnan muut tuotot	3	4	11	10	2	2
Tilikauden ylijäämä (ennen tp-siirtoja ja veroja)	81	20	0	0	0	0
Bruttoinvestoinnit						
Nettoinvestoinnit						
Lainat 31.12. yht.	40	0	0	0	0	0
Henkilöstömäärä (htv)	30,8	31	32	33	33	33

5.2.1 TULOSLASKELMA – TYÖTERVEYSLIIKELAITOS

TULOSLASKELMA Työterveysliikelaitos	TP 2 008 1 000 €	TA 2 009 1 000 €	TA 2 010 1 000 €	TS 2011 1 000 €	TS 2012 1 000 €	TS 2013 1 000 €
Liikevaihto	2 610	2 539	2 752	2 863	2 977	3 096
Liiketoiminnan muut tuotot		4	11	10	2	2
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-85	-69	-67			
Palveluiden ostot	-627	-561	-587			
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-712	-630	-654	-678	-696	-724
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 223	-1 284	-1 434			
Eläkekulut	-324	-346	-387			
Muut henkilöstösivukukut	-92	-96	-87			
Henkilöstökulut yhteensä	-1 639	-1 726	-1 908	-1 984	-2 064	-2 146
Poistot ja arvonalentumiset	-41	0	0			
Liiketoiminnan muut kulut	-153	-168	-203	-211	-219	-228
Liikeylijäämä +/alijäämä -	66	19	-1			
Rahoitustuotot j -kulut						
Korkotuotot	15	1	2			
Muut rahoitustuotot	0	0	0			
Muille maksetut korkokulut	0	0	-1			
Muut rahoituskulut	0	0				
Rahoitustuotot ja -kulut	15	0	1			
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	81	20	0			
Satunnaiset tuotot ja -kulut	0	0	0			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	81	20	0	0	0	0

5.2.2 RAHOITUS – TYÖTERVEYSLIIKELAITOS

Työterveysliikelaitoksella ei ole poistoja eikä investointeja vuosille 2010–2013.

5.3 TILALIIKELAITOS

Vastuuhenkilö: liikelaitosjohtaja Hannu Pirinen

Liikelaitoksen nimi Tilaliikelaitos
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus Liikelaitoksen tehtävä on tarjota toimitilat Rovaniemen kaupungin toimintoja varten. Liikelaitos vastaa rakennusomaisuuden kehittämisestä, ylläpidosta sekä hyvästä vuokrausasteesta. Liikelaitos hoitaa keskitetysti mahdollisen toimitilojen välivuokrauksen. Liikelaitos vastaa kaupungin investointi- ja peruskorjausohjelmiin sisältyvien kohteiden rakennuttamisesta kaupunginvaltuuston hyväksymän investointiohjelman mukaisesti.
Yleistavoitteet (Kaupunkistrategian mukaiset) Liikelaitoksen tavoitteena on tarjota kaupungin yksiköille toimintaan soveltuvat ja turvalliset toimitilat. Tavoitteena on pitkäjänteinen omakustannusperusteinen toiminta, jolla pyritään säilyttämään rakennuskannan arvo ja kohtuullinen vuokrataso. Tilaliikelaitoksen tavoitteena on omistamiensa ja kaupungin käytössä olevien tilojen määrän, arvon ja ylläpidon optimointi, tilojen tarkoituksenmukainen käyttö sekä peruskorjaus- ja kunnossapitotoiminnan avulla tarjota asianmukaiset tilat kaupungin palvelukeskuksille sekä muille vuokralaisille.
Tuottavuus Liikelaitoksen tavoitteena suunnittelukaudella on, että kaupungin toimintayksiköiden maksama vuokrataso ei reaalisesti nouse. Vuoden 2010 vuokriin ei tehdä korotuksia, lukuun ottamatta peruskorjattuja rakennuksia, joiden pääomakustannukset tulevat nousemaan.
Tulostavoite Tilaliikelaitoksen tulostavoite on tehdä tilikausittain positiivinen tulos siten, että liikelaitos pystyy maksamaan omistajalainalle ja pääomalle vuosina 2008 – 2010 neljän prosentin koron, jonka jälkeen korko nousee asteittain. Kaupunginvaltuusto on päättänyt Tilaliikelaitokselle investointikehyksen, joka suunnittelukaudella ylittää poistotason. Uusinvestointikohteet tulee rajoittaa vain valtuuston talousarviossa erikseen hyväksymiin kohteisiin.
Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010 - 2013 Tilaliikelaitos aloitti toimintansa 1.1.2008. Tilaliikelaitoksen toiminnalla haetaan tehokkuutta tilojen käyttöön ja sitä kautta kustannussäästöjä. Liikelaitoksen tehtävänä on tuottaa tilapalveluja asiakaslähtöisesti ja kilpailukykyisellä hinta- ja laatutasolla sekä ohjata investointien tarvetta ja määrää. Tilaliikelaitoksen tavoitteena on myydä tarpeetonta tilakapasiteettia ja siten lisätä tulo-rahoitusta.
Riskit Tilojen kunnossa ilmenevät toiminnasta riippumattomat ja ennalta arvaamattomat ongelmat.

TALOUSSUUNNITELMA

ROVANIEMI
LIIKELAITOS: TILALIIKELAITOS

(1000 €)	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto	14172	17249	16397	18214	18686	18892
Tilikauden ylijäämä (ennen tp-siirtoja ja veroja)	-1726	81	20	20	20	20
Bruttoinvestoinnit	3895	8463	11353	9030	9478	5348
Nettoinvestoinnit	3347	8113	9151	6577	6164	3234
Lainat 31.12. yht.	25	4600	9934	12501	14452	13443
Henkilöstömäärä (htv)	10	10	10	10	10	10

INVESTOINNIT

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2010	2011	2012	2013
Menot			11353	9030	9478	5348
Tulot			2202	2453	3314	2114
Netto			9151	6577	6164	3234

5.3.1 TULOSLASKELMA – TILALIIKELAITOS

TULOSLASKELMA Tilaliikelaitos	TP 2008 1 000 €	TA 2009 1 000 €	TAE 2010 1 000 €	TS 2011 1 000 €	TS 2012 1 000 €	TS 2013 1 000 €
Liikevaihto	14172	17249	16397	18214	18686	18892
Liiketoiminnan muut tuotot	737	1322	1586			
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	4018	4934	4503	4538	4689	4712
Palvelujen ostot	5213	6000	5292	5315	5396	5458
Materiaalit ja palvelut yhteensä	9231	10934	9795	9853	10085	10170
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	384	461	517	527	538	554
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	103	124	140	143	146	150
Muut henkilösivukulut	28	34	31	32	33	34
Henkilöstökulut yhteensä	515	619	688	702	716	738
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	3474	3422	3780	4017	4183	4312
Liiketoiminnan muut kulut	315	238	280	100	100	100
Liikeylijäämä (-alijäämä)	1374	3358	3440	3542	3602	3572
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot/rahaston korko						
Muut rahoitustuotot	16		25			
Kunnalle maksetut korkokulut	931	931	931	931	931	931
Muille maksetut korkokulut	5	165	334	411	471	441
Korvaus peruspääomasta kunnalle	2180	2180	2180	2180	2180	2180
Ylijäämä (alijäämä) ennen vara-uksia	-1726	82	20	20	20	20
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähenn.(+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1726	82	20	20	20	20

5.3.2 RAHOITUS – TILALIIKELAITOS

RAHOITUSLASKELMA Tilaliikelaitos	TP 2008 1 000 €	TA 2009 1 000 €	TA 2010 1 000 €	TS 2011 1 000 €	TS 2012 1 000 €	TS 2013 1 000 €
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä	1 374	3 358	3 439	3 283	3357	3373
Poistot ja arvonalentumiset	3 474	3 422	3 780	4 017	4183	4312
Muut tulorahoituksen korjauserät						
Rahoitustuotot ja kulut	3 100	3 277	3 420	3 283	3 357	3 373
Toiminnan rahavirta	1 748	3 503	3 800	4 017	4 183	4 312
Investointien rahavirta						
Investointimenot	3 895	8 463	11 353	9 030	9478	5348
Rahoitusosuudet investointimenoihin	291	450	1 902	2 253	3114	1914
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	220	0	300	200	200	200
Investoinnit yht.	3 384	8 013	9 151	6 577	6 164	3 234
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	-1 636	-4 510	-5 352	-2 560	-1 981	1 078
Rahoitustoiminnan kassavirta						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	4 600	5 800	3 300	3000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	466	733	1049	1 009
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 494	0	0			
Lainakannan muutokset yht.	1 494	4 600	5 334	2 567	1 951	-1 009
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Korottomien velkojen muutos	240					
Rahoitustoiminta yht.	1 734	4 600	5 334	2 567	1 951	-1 009
Vaikutus maksuvalmiuteen	98	90	-18	7	-30	69

6 KOKO KAUPUNGIN TALOUS

6.1 KOKO KAUPUNGIN TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA Koko kaupunki	TP 2008 1000 €	TA 2009 1000 €	TA 2010 1000 €	TS 2011 1000 €	TS 2012 1000 €	TS 2013 1000 €
Toimintatuotot						
Myyntituotot	214 394	218 090	223 936			
Maksutuotot	13 627	13 798	10 637			
Tuet ja avustukset	10 867	9 512	8 567			
Vuokratuotot	20 430	23 806	21 161			
Muut tuotot	6 866	7 437	6 858			
Toimintatuotot	266 185	272 643	271 160			
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	104 562	107 139	107 744			
Henkilöstösivukulut	0	0	0			
Eläkekulut	27 677	28 160	28 558			
Muut henkilöstösivukulut	7 842	8 016	6 609			
Palveluiden ostot	308 205	320 817	327 002			
Aineet tarvikkeet ja tavarat	0	0	0			
Ostot tilikauden aikana	18 906	18 349	17 737			
Avustukset	22 622	21 303	21 261			
Vuokrat	17 297	18 675	20 212			
Muut kulut	795	1 407	819			
Toimintakulut	507 906	523 866	529 958			
Toimintakate	-241 721	-251 223	-258 799	-260 401	-262 340	-264 325
Verotulot	184 280	185 300	190 331	192 200	196 100	202 000
Valtionosuudet	69 875	76 220	79 296	80 300	81 500	82 800
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	5 182	5 052				
Muut rahoitustuotot	7 021	5 874				
Korkokulut	4 143	4 413				
Muut rahoituskulut	6 043	4 810				
Rahoitustuotot ja -kulut	2 017	1 703	2 714	2 442	2 298	2 316
Vuosikate	14 453	12 000	13 542	14 541	17 558	22 791
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	12 071	11 980	13 444	14 141	14 958	15 991
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	2 382	20	98	400	2 600	6 800
Poistoeron lis-/väh+	100	0	0			
Suunnitelman ylittävät poistot	0	0	0			
Varausten lis-/väh+	0	0	0			
Rahastojen lis-/väh+	0	0	0			
Tilikauden yli-/alijäämä	2 481	20	98	400	2 600	6 800

6.2 KOKO KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA Koko kaupunki	TP 2008 1000 €	TA 2009 1000 €	TA 2010 1000 €	TS 2011 1000 €	TS 2012 1000 €	TS 2013 1000 €
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	14 453	12 002	13 542	14 541	17 558	22 791
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 619	0	0	0	0	0
Tulorahoitus yht.	12 834	12 002	13 542	14 541	17 558	22 791
Investointien rahavirta						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	19 275	19 644	22 737	22 757	23 902	21 818
Rahoitusosuudet investointimenoihin	997	1 595	2 452	2 863	3 394	2 194
Käyttöomaisuuden myyntitulot	2 973	0	300	200	200	200
Investoinnit yht.	15 305	18 049	19 985	19 694	20 308	19 424
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 471	-6 047	-6 443	-5 153	-2 750	3 367
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	3 500	100	100	100	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	3 645	600	20	20	20	20
Antolainauksen muutokset yht.	145	500	-80	-80	20	20
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 000	14 300	17 300	15 800	14 500	8 600
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	10 196	10 549	10 790	10 908	12 172	12 227
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 662	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset yht.	1 804	3 751	6 510	4 892	2 328	-3 627
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Korottomien velkojen muutos	827	500	450	400	350	350
Rahoitustoiminta yht.	2 776	4 751	6 880	5 212	2 698	-3 257
Vaikutus maksuvalmiuteen	305	-1 296	437	59	-52	110

7 KAUPUNGIN KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMINTA JA TALOUS

7.1 MERKITTÄVIMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINTA JA TALOUS

7.1.1 NAPAPIIRIN RESIDUUM OY

Tytäryhtiön nimi Napapiirin Residuum Oy
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus Yhtiön toiminta-ajatuksena on jätehuoltopalvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti ympäristönäkökohdat huomioon ottaen. Yhtiö ylläpitää Kuusiselän kaatopaikkaa ja omistajakuntien jäteasemia sekä huolehtii hyöty- oja ongelmajätehuollosta toimialueellaan sopimusten ja jätelain mukaisesti.
Yleistavoitteet (Kaupunkistrategian mukaiset) Yhtiön yleistavoitteena on jätehuoltopalvelujen tuottaminen tasapuolisesti omistajakuntien alueella, hyötykäytön lisääminen ja ympäristötietoisuuden lisääminen sekä jätehuoltopalvelujen kehittäminen alueelliset tarpeet huomioiden.
Tuottavuus Yhtiön omalla tulorahoituksella katetaan käyttö- ja pääomamenot sekä toiminnan kehittäminen. Lisäksi varaudutaan kaatopaikan sulkemisesta ja jälkihoidosta aiheutuviin kustannuksiin.
Tulostavoite Napapiirin Residuum Oy:n tulostavoite on tehdä tillikausittain positiivinen toiminnallinen tulos ilman kaupungin lisäsijoituksia. Yhtiön tulee varautua lain mukaisiin kaatopaikan jälkihoitovelvoitteisiin.
Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010 -2013 Yhtiö selvittää jätteiden energiahyötykäyttömahdollisuudet suunnitelmakaudella. Mahdolliset yhtiön operatiivisen toiminnan muutokset jätelain kokonaisuudistuksen johdosta 2010 selvitetään omistajaohjauksen periaatteet huomioiden.
Riskit Mahdollinen lainsäädännöstä tai muusta yhtiöstä riippumattomasta syystä johtuva yhtiön käsittelyyn tulevien jätemäärien pieneneminen, joka vaikuttaa ilman taksarakenteen muutosta negatiivisesti liikevaihtoon.

TALOUSSUUNNITELMA

ROVANIEMI

KONSERNIYHTIÖ: NAPAPIIRIN RESIDUUM OY

(1000 €)	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto	3682	3230	3577	3894	3856	3996
Tilikauden ylijäämä (ennen tp-siirtoja ja veroja)	338	10	138	426	505	612
Bruttoinvestoinnit	220	2300	180	150	100	100
Nettoinvestoinnit	7	2300	180	150	100	100
Lainat 31.12. yht.	3063	4960	5020	4377	3735	3093
Henkilöstömäärä (htv)	11	11	12	12	12	12

7.1.2 ROVANIEMEN ENERGIA OY

Tytäryhtiön nimi

Rovaniemen Energia Oy (konsernin tytäryhtiöt: Rovaniemen Verkko Oy, Kolarin Lämpö Oy)

Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus

Rovaniemen Energia -konserni tuottaa sähköä ja lämpöä, myy kaukolämpöä ja sähkönsiirtopalvelua, ylläpitää jakeluverkostoja ja harjoittaa urakointitoimintaa.

Yleistavoitteet (Kaupunkistrategian mukaiset)

Konsernin tavoitteena on tuottaa energiapalveluita kaupungin alueelle sekä resurssien puitteissa koko Lapin alueelle. Tuotannon polttoainehankinnoissa tukeudutaan maakunnan omiin metsähake- ja turvevaroihin. (Taulukko 1)

Taulukko 1: Asiakasryhmittäiset tavoitteet

	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
Energian myynti	GWh	GWh	GWh	GWh	GWh	GWh
– siirtopalvelun myynti	318,8	321	315	318	322	325
– lämmön myynti	457,5	494	504	514	524	534
– oman tuotannon sähkön myynti	171,1	172	172	173	173	174
– osakkuussähkön myynti	85,7	69	68	66	66	66

Tuottavuus

Asiakaspalvelua tehostetaan ottamalla käyttöön Energiapolar Oy:n ja sen osakkaiden kanssa uusi asiakaspalvelujärjestelmä. Järjestelmän avulla nopeutetaan asiakaspalvelua ja tuodaan asiakkaille lisää sähköisiä palveluja. Etäluettavat energiamittarit mahdollistavat todettuun energiakulutukseen perustuvan laskutuksen. Tämä parantaa asiakkaiden mahdollisuuksia energiatehokkuuden parantamiseen sekä mahdollistaa yhtiöitten hinnoittelu- ja palvelumallien kehittämisen. Kaukolämmön markkinointia painotetaan rakennetuille kaukolämpöalueille tehtyjen investointien hyödyntämiseksi. Uudet alueet pyritään ottamaan mahdollisimman kattavasti kaukolämmitykseen ja hinnoittelua kehitetään alueittain kustannusvastaavammaksi. (Taulukko 2)

Taulukko 2: Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut

1 000 €	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto / hlö	388	435	396	424	457	506
Investoinnit	9 504	5 725	5 753	5 466	3 565	3 658

Tulostavoite

Energia-konsernin tilikauden tulos on suunnittelukaudella positiivinen. Tulorahoituksella pystytään hoitamaan vieraan pääoman korvaukset sekä ulkopuolisille rahoittajille että Rovaniemen kaupungille lainasopimusten mukaisesti sekä varautumaan tulevien vuosien korvausinvestointeihin. Tämän lisäksi omistaja, Rovaniemen kaupunki, edellyttää miljoona euroa osingonjakoa vuodelta 2009 sekä vuosittain koko suunnittelukaudelta 2010–2013.

Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010 -2013

Lämpöliiketoiminnan laajentamiselle etsitään mahdollisuuksia yhteistyössä alueen lähikuntien kanssa. Muutoinkin yhteistyötä lisätään lappilaisten energiayhtiöiden kanssa synergiaetujen hyödyntämissä. Esisuunnittelussa olevan biovoimalaitoksen rakentaminen Rovaniemelle tuo toteutuessaan muutoksia energian tuotantorakenteeseen ja yhtiön toimintaan sekä taloussuunnitelman lukuihin. Hanke on tarkoitus toteuttaa voimayhtiönä, jossa vähemmistöosakkaina on ulkopuolisia yrityksiä. Investointipäätös on mahdollista tehdä vuoden 2010 aikana, jolloin voimalaitos valmistuisi talveen 2013/2014. Tällöin investointitarve olisi vuosittain 2011: 50,1 M€; 2012: 67,7 M€ ja 2013: 52,9 M€. Toteutuessaan hanke lisää investointikustannuksia myös suoraan Energian taloussuunnitelmaan 2012: 1,9 M€ ja 2013: 5,3 M€ kaukolämpölinjan rakentamisen sekä sähköverkkovahvistuksen osalta. Esisuunnittelun kustannukset rahoitetaan Energian taloussuunnitelman kautta. Voimalaitosyhtiön perustamisen jälkeen esisuunnittelukustannukset myydään voimayhtiölle. Bioterminaalin 1. vaihe on toteutettu 2009 Energian investointina.

Riskit

Energia-konsernin yksi merkittävimmistä riskeistä on sähkön markkinahinnan vaihtelun aiheuttama hintariski. Markkinariskiä vastaan yhtiöllä on hallituksen vahvistama riskipolitiikka. Suosiolan voimalaitoksen tuotannon keskeytyksiin yhtiö on varautunut toiminnan keskeytys- ja konerikkovakuutuksin. Turvetuotannon sääriskin ja turpeen kuljetushäiriöiden mahdollisesti aiheuttamiin tuotantohäiriöihin on varauduttu Suosiolan hiilenpolttomahdollisuudella. Kaukolämmön hankinta muodostaa hintariskin hankinnan pohjautuessa lähivuosina jo noin 10 %:n suhteelliselta osuudelta öljynkäyttöön. Päästökaupan hintariskiä hallitaan minimoimalla päästöoikeuksien hankintaa puun käytön merkittävällä lisäämisellä. Verkkoyhtiön riskit liittyvät sähkönjakelun häiriöihin. Näihin uhkiin on varauduttu varallaolojärjestelmillä, verkoston ennakkohuollolla, riittävällä ammattitaitoisella henkilöstöllä sekä omaisuus- ja vastuuvakuutuksin.

TALOUSSUUNNITELMA

ROVANIEMI
KONSERNIYHTIÖ: ROVANIEMEN ENERGIA -KONSERNI

(1000 €)	TP2008	TA2009	TA2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto	38 855	43 900	38 814	41 105	42 999	46 056
Tilikauden ylijäämä (ennen tp-siirtoja ja veroja)	3 594	4 098	3 866	4 197	4 727	7 041
Bruttoinvestoinnit	9 504	5 725	5 753	5 466	3 565	3 658
Nettoinvestoinnit	8 348	5 305	5 236	4 937	3 024	3 105
Lainat 31.12. yht.	88 081	84 573	84 761	84 194	81 513	78 814
Henkilöstömäärä (htv)	100,2	101	98	97	94	91

7.1.3 ROVASEUDUN MARKKINAKIINTEISTÖT OY

Tytäryhtiön nimi Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus Alueen elinkeinoelämän ja yritystoiminnan edellytysten luominen ja kehittäminen Rovaniemellä. Yritystilojen markkinointi, rakennuttaminen ja vuokraaminen alueen yrityksille.
Yleistavoitteet (Kaupunkistrategian mukaiset) Alueen elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja vahvistaminen. Tilojen rakentaminen ja vuokraaminen täällä laajentaville kasvuyrityksille sekä alueelle muuttaville uusille yrityksille.
Tuottavuus Yhtiön tulos tulee suunnittelukaudella olemaan positiivinen. Kohteiden vuokrataso pidetään markkinaehtoisena ja vuokrausasteen tavoitetasona pidetään vastaavien aluekeskusten tasoa. Kulurakenne pidetään hallinnassa ennakoivalla ja ammattitaitoisella rakennusten ylläpidolla.
Tulostavoite Yhtiön tulostavoitteena on tehdä tilikausittain positiivinen tulos. Investointien rahoitusrakenne pidetään sellainen, että niiden rahoitukseen ei tarvita omistajan sijoituksia.
Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010–2013 Taiteiden Talon investoinnin siirtyminen pääosin vuodelle 2010 kasvattaa vuoden investoinnit n. 5,5 milj. euroon, vuokratuotot kohteesta tuloutuvat v. 2011 lähtien.
Riskit Suurimmat riskit liittyvät toimintaympäristöön. Liikevaihto muodostuu pääosin vuokratuotoista, riski saamatta jäävistä vuokratuotoista riippuu vuokralaisina olevien yritysten kyvystä maksaa vuokria. Meneillään olevan taloustaantuman syvyys ja kesto muodostavat sitä kautta riskin tuotoille. Matkailualan epävarma tulevaisuus on riski yhtiön toiminnan kannalta. Yhtiössä pyritään reagoimaan nopeasti muuttuviin olosuhteisiin. Korkotasossa tapahtuvat nopeat ja ennakoimattomat muutokset, pankit ovat mm. nostaneet perimiään korkomarginaaleja. Tämä on myös riski yhtiölle. Rakennuskanta on vakuutettu vahinkojen varalta.

TALOUSSUUNNITELMA

ROVANIEMI

KONSERNIYHTIÖ: ROVASEUDUN MARKKINAKIINTEISTÖT OY

(1000 €)	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto	8 614	7 180	6 776	7 411	7 559	7 710
Tilikauden ylijäämä (ennen tp-siirtoja ja veroja)	2 100	984	588	968	950	1 126
Bruttoinvestoinnit	3 093	3 000	5 500	1 000	1 000	1 000
Nettoinvestoinnit	93	3 000	5 500	1 000	1 000	1 000
Lainat 31.12. yht.	35 741	32 312	33 639	31 147	28 763	26 675
Henkilöstömäärä (htv)	5	5	5	5	5	5

7.1.4 ROVANIEMEN KEHITYS OY

Tytäryhtiön nimi Rovaniemen Kehitys Oy (konserniin kuuluu Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy)
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus Rovaniemen Kehitys Oy:n tarkoituksena on alueen elinkeinotoiminnan ja elinkeinopolitiikan kehittäminen, edistäminen ja toteuttaminen, sekä elinkeinoasioiden hoidon ja yhteistoiminnan järjestäminen. Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy:n tarkoituksena on alueen matkailun kehittäminen ja markkinoinnin toteuttaminen sekä matkailualan tuotteiden ja palvelujen myynti. Yhtiö toimii Rovaniemen matkailualueen elinkeinoelämän edustajana ja edunvalvojana.
Yleistavoitteet (Kaupunkistrategian mukaiset) Kaupunginvaltuusto asetti työpaikkojen kasvutavoitteeksi tuhat uutta nettotyöpaikkaa v. 2010 mennessä, mikä tarkoittaa 260 työpaikan vuotuista nettolisäystä. Työllisyysaste-tavoite vuoteen 2011 on 62,5 %. Pyrkimyksenä on vahvistaa, synnyttää ja monipuolistaa alueen yritystoimintaa, jotta alueelle saadaan sijoittumaan uusia suomalaisia ja kansainvälisiä yrityksiä. Tavoitteena on yritysten nettomääräinen lisäys 55 yritystä/vuosi vuosina 2007 - 2008 ja 75 yritystä vuosina 2009 – 2011 sekä yritysten liikevaihdon kasvu. Matkailun kehittämisen osalta tavoitteena on vuoteen 2010 mennessä lisätä matkailun työpaikkoja 300 henkilötyövuotta ja kasvattaa yöpymisvuorokausia 7 % / vuosi sekä vahvistaa matkailualan yritystoimintaa ja kannattavuutta. Tarkoituksena on vaikuttaa matkailualan yritysten yhteistyön kehittymiseen erityisesti tuotekehityksessä ja tuotteiden tarjonnassa sekä ennen muuta kysynnän kasvuun eri kohderyhmissä.
Tuottavuus Palvelujen tuotantoa tehostetaan ja yhtiön liiketoimintaa kehitetään. Palvelut kohdistetaan oikea-aikaisesti ja vaikuttavuuden lisäämiseksi tuotanto- ja palvelurakenne muutetaan asiakaslähtöiseksi. Yhtiön liiketoimintaa kehitetään ulkopuolisen rahoitusosuuden kasvattamiseksi.
Tulostavoite Tavoitteena on tehdä tilikausittain positiivinen tulos siten, että kaupungin nettomaksut yhtiölle eivät saa nousta, ellei kaupungin tilaamien palvelujen määrä nouse. Yhtiön liiketoimintaa kehitetään ulkopuolisen rahoitusosuuden kasvattamiseksi.
Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010 -2013 Palvelujen kohdistaminen oikea-aikaiseksi ja vaikuttavuuden lisääminen sekä tuotanto- ja palvelurakenteen muuttaminen asiakaslähtöiseksi. Yhtiön liiketoiminnan kehittäminen ja rahoituspohjan laajentaminen. Palvelu- ja tuotantorakenteen keskittäminen. Matkailu ja Markkinointi Oy:n toiminnan painopisteen suuntaaminen tuotekehitykseen ja markkinointiin sekä Rovaniemi-brändin vahvistaminen ja liikevaihdon kasvattaminen.
Riskit Tilaaja – tuottaja-mallin operatiivinen hajanaisuus.

TALOUSSUUNNITELMA

ROVANIEMI

KONSERNIYHTIÖ: ROVANIEMEN KEHITYS OY

(1000 €)	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto	3 439	4 435	4 700	4 800	4 800	4 800
Tilikauden ylijäämä (ennen tp-siirtoja ja veroja)	35	60				
Bruttoinvestoinnit	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0	0	0
Lainat 31.12. yht.	0	0	0	0	0	0
Henkilöstömäärä (htv)	26	26	30	30	30	30

7.2 MUUT KONSERNIYHTIÖT JA YHTEISÖT

7.2.1 LAPIN ALUETEATTERIYHDISTYS RY

Tytäryhtiön nimi Lapin Alueteatteriyhdistys ry
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus Yhdistys ylläpitää Rovaniemen Teatteri – Lapin Alueteatteri –nimistä ammattiteatteria, joka toimii teatteritaiteen keskeisenä ammatillisena osaamiskeskuksena toiminta-alueellaan.
Yleistavoitteet (Kaupunkistrategian mukaiset) Rovaniemen Teatteri – Lapin Alueteatteri valmistaa ja tuottaa teatteriesityksiä ja järjestää työpajoja. Teatteritoiminnan rahoittamiseksi yhdistys vuokraa Lappia-talon tiloja ja järjestää konsertti- ja kongressitilaisuuksia, vuokraa puvustoa ja järjestää Sparrasvalot –koulutuksia yrityksille.
Tuottavuus Teatteri tuottaa vuosittain ohjelmistossa olevien lisäksi uusia ensi-iltoja. Näytelmistä ainakin yksi kiertää toiminta-alueella. Tuotannoissa ja työpajatoiminnassa huomioidaan erityisesti lasten ja nuorten teatterikasvatustarpeet. Omien tuotantojen lisäksi voidaan hankkia vierailunäytäntöjä. Yhteistuotantojen tavoitteena on mahdollistaa paikallisten harrastajaryhmien osallistuminen ammattiteatterin tuotantoihin.
Tulostavoite Tavoitteena on tuottaa vuosittain viisi uutta ensi-iltaa. Katsojatavoite on 210 esitystä, joihin osallistuu 30 000 katsojaa. Oma tulonhankinta on 15 % bruttomenoista. Lappia-talon peruskorjauksen ajan tavoitteet määritellään tilapäisten tilojen asettamien vaatimusten mukaan.
Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010 -2013 Lappia-talon peruskorjauksen ja tilapäisten tilojen edellyttämät muutokset toiminnassa.
Riskit

TALOUSSUUNNITELMA

ROVANIEMI

KONSERNIYHTIÖ: LAPIN ALUETEATTERIYHDISTYS RY

(1000 €)	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto						
Tilikauden ylijäämä (ennen tp-siirtoja ja veroja)	66	83	0	0	0	0
Bruttoinvestoinnit						
Nettoinvestoinnit						
Lainat 31.12. yht.	67	67	67	67	67	67
Henkilöstömäärä (htv)	53	54	55	55	55	55

7.2.2 ROVANIEMEN KYLIEN KEHITTÄMISSÄÄTIÖ

Tytäryhtiön nimi Rovaniemen kylien kehittämissäätiö
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus Yleishyödyllisen tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö tukee ja avustaa hankkeita ja toimintoja, jotka lisäävät kunnan eri alueiden ja kylien vetovoimaisuutta, sekä edistävät niiden kulttuuri-, virkistys- ja elinkeinotoimintaa. Tavoitteena on ylläpitää eri alueilla ja kylissä sellaiset elinolosuhteet, että ihmiset haluavat niissä jatkaa asumista ja elinkeinojen harjoittamista. Säätiön varoja ei käytetä kunnan lakisääteisten toimintojen rahoittamiseen. Säätiö voi tukea myös toiminta-alueeseensa liittyvää tutkimustoimintaa mm. kunnan eri alueiden ja kylien toimintojen kehittämissuuntien selvittämiseksi. Säätiö voi toteuttaa myös muuta säätiön yleishyödyllistä tarkoitusta palvelevaa toimintaa.
Yleistavoitteet (Kaupunkistrategian mukaiset) Säätiön tarkoituksena on vahvistaa Rovaniemen kylien elinkelpoisuutta sekä edistää niiden asukkaiden hyvinvointia. Säätiö voi omistaa toimintaansa varten kiinteää ja irtainta omaisuutta, sekä arvopapereita ja muita osakkeita sekä olla jäsenenä eri yhteisöissä.
Tuottavuus Säätiö tulee käyttämään rahastoihin sijoitettujen varojen vuosittaisen tuotto-osuuden säätiön säännöissä määriteltyihin käyttökohteisiin.
Tulostavoite Säätiön rahavarat tulevat olemaan 31.12.2009 yhteensä 12 milj. euroa. Tavoitteena on saada sijoituksille 3,35 prosentin tuotto vuonna 2010. Varoista korkosijoituksia on 90,6 % ja osakesijoituksia 9,4 %.
Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010 -2013 Säätiö toteuttaa sääntöjen mukaista toimintaa ja päättää vuosittain tuotto-osuuksien käyttökohteet. Tulevina vuosina tuotoista osa tullaan käyttämään vuoden 2008 tappion kattamiseen, joka aiheutui maailmantalouden romahtamisesta.
Riskit Säätiön rahavarat on hajautettu osake- ja korkosijoituksiin. Riskit aiheutuvat yleisistä sijoitustoiminnan riskeistä.

TALOUSSUUNNITELMA

ROVANIEMI

KONSERNIYHTIÖ: ROVANIEMEN KYLIEN KEHITTÄMISSÄÄTIÖ

(1000 €)	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto	288	230	400	500	550	570
Tilikauden voitto (ennen tp-siirtoja ja veroja)	-557	2	40	118	166	184
Bruttoinvestoinnit	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0	0	0
Lainat 31.12. yht.	0	0	0	0	0	0
Henkilöstömäärä (htv)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

7.2.3 ROVANIEMEN MONITOIMIKESKUSSÄÄTIÖ

Tytäryhtiön nimi Rovaniemen monitoimikeskus-säätiö
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus Tuottaa ja kehittää yksilön työ – ja toimintakykyä vahvistavia koulutus- ja valmennus – sekä kuntoutuspalveluja.
Yleistavoitteet (Kaupunkistrategian mukaiset) 1. Välityömarkkinoiden ylläpito ja kehittäminen 2. Epäedullisessa asemassa olevien työttömien henkilöiden aktivointi 3. Passiivityöttömyydestä aiheutuviin kuntasektorin kustannuksiin vaikuttaminen alentavasti 4. Peruspalveluja tukevan tilaaja-tuottaja toiminnan kehittämien sosiaalisen työllistämisen toimialalla 5. Verkostoyhteistyön kehittäminen sosiaalisen työllistämisen toimialalla olevien toimijoiden kanssa
Tuottavuus 1. Vuosittainen toiminnan tulos tulee olla pääsääntöisesti ylijäämäinen. 2. Säätiön taseessa on perustajan sijoitusta vastaava määrä rahana tai rahaksi muutettavana omaisuutena. 3. Rovaseudun työttömyyden vähentäminen 50 000 aktiivipäivällä 4. Tilaaja – tuottaja toiminnan sopimusehtojen 100 % täyttäminen
Tulostavoite Tulostavoitteena on positiivinen tulos poistojen jälkeen.
Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosille 2010 -2013 1. Säätiön työpajatoiminnan laajentaminen siten, että työtoimintaa toteutetaan lisäksi säätiön omistaman yhtiön Laptikki Osakeyhtiön kautta. 2. Toimenpiteissä olevien edelleen sijoittamistoiminnan aloittaminen 3. Toiminnan sopeuttaminen palkkatukilakimuutosten mukaiseen toimintaan 4. Työvoimapoliittisen toiminnan vähentäminen ja sosiaalipoliittisen toiminnan lisääminen
Riskit Strategiset riskit; - Kuntataloudessa tapahtuvat äkilliset muutokset ja niiden vaikutus sosiaalisen työllistämisen toteuttamiseen - Valtiontalouden linjaukset työllisyyden hoidossa, De minimis laki - Kyky vastata aktivointitoimenpiteissä olevien palvelutarpeeseen Operatiiviset riskit; - Aktivointitoimenpiteissä tapahtuvat vaihtelut prosesseissa olevien käyttäjäasiakkaiden määrissä. Resursointi on pidettävä varmuuden vuoksi maksimitasolla. Tämä puolestaan aiheuttaa painetta menojen hallittavuuteen. Rahoitusriskit; - Tulorakenne ja sen painottuminen julkisten ostopalvelujen varaan. - Tulokertymien riippuvuus kuntasopimusten kestosta ja määrästä.

TALOUSSUUNNITELMA

ROVANIEMI
KONSERNIYHTIÖ: ROVANIEMEN MONITOIMIKESKUS-SÄÄTIÖ

(1000 €)	TP2008	TA2009	TAE2010	TS2011	TS2012	TS2013
Liikevaihto	2498	2507	2650	2900	3120	3120
Tilikauden ylijäämä (ennen tp-siirtoja ja veroja)	56	62	60	64	69	69
Bruttoinvestoinnit	16	10	30	30	50	50
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0	0	0
Lainat 31.12. yht.	176	124	72	19	0	0
Henkilöstömäärä (htv)	67,7	70,0	75,0	95,0	105,0	105

7.2.4 MUUT

	OMISTUSOSUUS (%) v. 2009
TYTÄRYHTEISÖT:	
Hallankaikko Kiinteistö Oy	100,00
Kiinteistö Oy Rovaniemen Poropeukalo	100,00
Rovaniemen Energia Oy	100,00
Napapiiri-Ounasvaara Oy	100,00
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy	100,00
Kiinteistö Oy Rakan Veteraanit	98,40
Napapiirin Residuum Oy	90,04
Rovaniemen Kehitys Oy	89,11
Napapiirin Jäähalli	90,38
As Oy Viirinkankaantie 2-4	77,30
Kiinteistö Oy Monitoritalo	66,33
Rovaniemen Klubikiinteistö Oy	52,46
Kiinteistö Oy Lappi Areena	71,69
KUNTAYHTYMÄT	
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	75,96
Lapin sairaanhoitopiirin ky	53,28
Ounastähti kehittämiskuntayhtymä	42,33
Lapin liitto ky	29.89
Kolpeneen Palvelukeskuksen ky	17,69
OSAKKUUSYHTEISÖT	
LapIT Oy	33,85
Rovakaira Oy	39,85
Saarenhelmi Kiinteistö Oy	36,80
Arktikum Palvelu Oy	33,33
Liike-Jaako Kiinteistö Oy	32,10
Rovaniemen Pohjanpuistikon autotalo Oy	26,89
Tuovilankulma As Oy	20,00
Liisankumpu Kiinteistö Oy	33,30
YHTEISYHTEISÖT	
Kiinteistö Oy Arctic Centre	50,00
YHDISTYKSET JA SÄÄTIÖT	
Lapin alueteatteriyhdistys ry	(määräysvalta)
Rovaniemen kylien kehittämissäätiö	(määräysvalta)
Rovaniemen monitoimikeskussäätiö	(määräysvalta)

LIITE 1: TALOUSARVION 2010 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

KAUPUNGIHALLITUS 7.12.2009/488 §

Talousarvion 2010 täytäntöönpano-ohjeet

Konsernitalous ja suunnittelu 24.11.2009:

Kuntalain mukaan kaupungin toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava valtuuston hyväksymää talousarviota (65 §) ja kaupunginhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (23 §). Valtuuston hyväksymässä hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset mm. kunnan taloudenhoidosta.

Hallintosäännön mukaan valtuusto hyväksyy talousarviossa palvelujen järjestämistä ja viranomaistehtävien sekä hallinnon hoitamista varten määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto asettaa tehtäväalueille toimintatavoitteet sekä hyväksyy investoinnit ja talousarvion rahoituksen perusteet. Määrärahat varataan ottaen huomioon kaupungin rahoitusmahdollisuudet. Kaupunginhallitusta ja lautakuntia sitoo niille myönnettyjen määrärahojen loppusumma. Taseyksiköitä ja liikelaitoksia sitoo valtuuston asettama tulostavoite.

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen on annettava toimielimille talousarvion hyväksymisen jälkeen talousarvion täytäntöönpano-ohjeet sekä toiminta- ja talousraportointia koskevat ohjeet. Kaupunginhallituksen tulee toimittaa valtuustolle kaksi kertaa vuodessa talousarvion osavuosikatsaukset. Kaupunginhallituksen tulee osavuosikatsauksen yhteydessä saattaa valtuuston tietoon konserniraportti.

Liite 1: Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet

Konsernitalous ja suunnittelu – yksikkö esittää, että kaupunginhallitus päättää antaa vuoden 2010 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet liitteen 1 mukaisesti.

Esitys Kaupunginjohtaja Mauri Gardin:
Kaupunginhallitus päättää antaa vuodelle 2010 liitteen 1 mukaiset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

Kaupunginhallitus 7.12.2009, 488 §:
Apulaiskaupunginjohtaja Matti Ansala selosti ohjeen sisällön.
Kaupunginjohtaja muutti päätösesitystään siten, että ohjeeseen sivulle 6 kohtaan d) lisätään teksti: ”Päätökset saatetaan tiedoksi toimielimille.”

Päätös Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan muutetun päätösesityksen mukaisesti.

TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

Vuoden 2010 talousarvion täytäntöönpanossa on noudatettava seuraavia ohjeita:

1. Talousarvion sitovuus

Valtuusto on päättänyt talousarviossa kaupunginhallitusta ja toimielimiä sitovista tavoitteista ja määrärahoista. Kaupunginhallitus vastaa siitä, että valtuuston asettama tilikauden tulostavoite toteutuu. Kaupunginhallitusta ja lautakuntia sitoo niille myönnettyjen määrärahojen loppusumma.

Taseyksiköiden ja liikelaitosten tulee tulorahoituksellaan kattaa kaikki tuotannosta aiheutuvat kustannukset ja pääomakulut ja lisäksi saavuttaa valtuuston asettama sitova tulostavoite.

Kaupunginhallituksen, liikuntalautakunnan ja teknisen lautakunnan osalta investointiosan sitovia määrärahoja ovat hankkeeseen tai hankeryhmään myönnetyt nettomäärärahat.
Taseyksiköitä ja liikelaitoksia sitoo investointeihin varattu kokonaisnettokehys.

2. Talouden tasapainottaminen

Talouden tasapainottamiseksi saa koko kaupungin ulkoisten nettomenojen kasvu olla enintään 2,5 %.

Toimielinten on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin toimintamenojen kasvun alentamiseksi nykyisestä tasosta.

3. Palvelusopimukset

Lautakunnat vastaavat palveluiden järjestämisestä. Palvelusopimuksessa määritellään järjestettävät palvelut, niiden määrä, laatu ja hinta sekä sovitaan menettelytavasta yli- ja alikäyttötilanteissa.

Lautakuntien 18.12.2009 mennessä hyväksymät palvelusopimukset toimitetaan välittömästi johtokuntiin täytäntöönpanoa varten. Kaupunginhallitukselle palvelusopimukset annetaan tiedoksi tammikuun loppuun mennessä. Vastaavasti toimitaan myös elinkeinojaoston tekemien palvelusopimusten kanssa.

4. Käyttösuunnitelmat

Viranomaislautakuntien ja kaupunginhallituksen alaisten osastojen on laadittava tehtäväalueilleen talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat 18.12.2009 mennessä. Käyttösuunnitelmassa tehdään talousarviota tarkempi selvitys tehtäväalueiden määrärahojen käytöstä. Kaupunginsihteeri kokoaa käyttösuunnitelmat ja toimittaa ne kaupunginhallitukselle tiedoksi tammikuun loppuun mennessä.

5. Johtokuntien talousarviot

Liikelaitosten ja osastojen johtokuntien on hyväksyttävä toimialakohtaiset tuloslaskelmakaavan mukaisesti laaditut talousarviot viimeistään tammikuun loppuun mennessä. Tuloslaskelma on laadittava siten, että kaupunginvaltuuston päättämä tulostavoite toteutuu.

6. Toiminta- ja talousraportointi

Kaupunginjohtaja vastaa siitä, että kaupunginhallitus saa käsiteltäväkseen vähintään kaksi kertaa vuodessa talousarvion osavuosikatsauksen, joka toimitetaan valtuustolle.

Lautakunnan esittelijä vastaa siitä, että lautakunta käsittelee hallintosäännön mukaisesti talousarvion ja palvelusopimuksen toteutumista koskevan toiminta- ja talousraportin. Toiminta- ja talousraportin yhteydessä on annettava selvitys myös investointihankkeiden toteutumisesta ja niiden määrärahojen käytöstä. Raporttien perusteella on ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin, jotta määrärahojen puitteissa turvataan sovitut palvelut.

Johtokunnan esittelijä vastaa siitä, että johtokunta käsittelee hallintosäännön mukaisesti palvelusopimusten ja tuloslaskelman toteutumista koskevan toiminta- ja talousraportin. Raportin yhteydessä on annettava selvitys myös investointien toteutumisesta ja niistä toimenpiteistä, joihin raportti antaa aihetta, jotta asetettu tulostavoite saavutetaan.

Jokaisen talousarvion toteuttamisesta vastaavan on seurattava talousarvion ja tavoitteiden toteutumista ja ryhdyttävä tarvittaessa asian vaatimiin toimenpiteisiin.

7. Tositteiden hyväksyntä

Osastonjohtajat määräävät vuosittain omaa osastoaan koskevien tositteiden hyväksyjät. Hyväksyjäksi on määrättävä henkilö, jolla on tosiasialliset mahdollisuudet vastata talousarviosta ja varojen käytöstä sekä valvonnasta. Tositteiden hyväksymisoikeus on sidottu tehtävään ja asemaan.

Vastuualuepäälliköllä ja hänen sijaisellaan on tarvittaessa oikeus hyväksyä kaikki vastuualuettaan koskevat laskut.

Osastonjohtajalla ja hänen sijaisenaan toimivalla viranhaltijalla on tarvittaessa oikeus hyväksyä kaikki osastoaan koskevat laskut. Osastonjohtajien omat matka- yms. laskut hyväksyy kaupunginjohtaja, varahyväksyjänä hänen varahenkilönsä.

Kaupunginjohtajalla ja hänen sijaisekseen määrätyllä viranhaltijalla on oikeus hyväksyä kaikki kaupunkia koskevat laskut. Kaupunginjohtajan henkilökohtaiset laskut hyväksyy kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan 1. varapuheenjohtaja.

Luettelo osastonjohtajien määräämistä hyväksyjistä ja varahyväksyjistä sekä muutokset asiatarkastajien luetteloon on toimitettava hallintopalvelujen tuotanto-osastolle joulukuun loppuun mennessä.

Tositteiden hyväksyjän tulee varmistua siitä, että vastaanottotarkastus on tullut suoritetuksi ja että tositteessa on voimassa olevan tallennussuunnitelman mukainen tiliöinti. Laskusta on käytävä ilmi, että se kuuluu kaupungin maksettavaksi ja että siinä on riittävä asiaselvitys ja alvmerkintä. Tiliöinneissä noudatetaan Kuntaliiton tililuettelomallia.

Hyväksyjän on lisäksi huolehdittava siitä, ja että lasku käsitellään ja hyväksytään maksuun viimeistään eräpäivää edeltävänä päivänä ennen klo 12.00. Hyväksyjän laiminlyönneistä johtuvista viivästysseuraamuksista (käteisalennusten menetys ja viivästyskorot) vastaa ensisijaisesti laskun hyväksyjä.

8. Henkilöstö

Kaupungin palveluksesta poistuu eläköitymisestä johtuen seuraavan kymmenen vuoden aikana n. 1200 henkilöä. Rovaniemen kaupunki rekrytoi merkittävästi myös uutta henkilökuntaa ja nykyisen henkilöstön palvelussuhdeturva voi toteutua jatkossakin edellyttäen, että henkilöstö sitoutuu kehittämään toimintaa, omaa osaamista ja ammattitaitoa sekä on valmis siirtymään uusiin tehtäviin.

Kaupunginjohtajan johdolla laaditaan osastoittain henkilöstösuunnitelma ja toteuttamisohjeet henkilöstövoimavarojen ohjaamisesta yllä olevaa kaupungin valtuuston päättämää linjausta noudattaen.

9. Omaisuuden hankinta ja luovutus

Julkiset hankinnat tulee pääsääntöisesti aina kilpailuttaa ja hankintojen menettelyjen tulee olla osallistujia tasa-arvoisesti ja syrjimättömästi kohtelevia. Hankinnoissa on noudatettava julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä sekä kaupungin hankintaohjeita ja pienhankintojen menettelytapaohjeita.

Hankintapalvelut

Hankintapalvelut -yksikkö kilpailuttaa kaupungin, kaupungin omistamien konserniyhteisöjen ja koulutuskuntayhtymän vuosihankinnat sekä ohjeistaa, opastaa ja kouluttaa kaupungin osastoja eri hankintojen kilpailuttamisessa.

Hankinnoista päättäminen, hankintavaltuudet ja hankintapäätöksen tekeminen

Ennen hankinnan valmistelua tulee varmistaa, että osasto on varautunut taloudellisesti hankinnan suorittamiseen. Lisäksi on todettava, että tuote/palvelu ei sisälly vuosihankintoihin (Lanssi/työkalut/hankintapaikat ja tuotteet). Voimassa olevaa vuosihankintojen hankintapaikkaluetteloa on aina noudatettava.

Hankinnoista ja mahdollisesta option käytöstä on aina tehtävä viranhaltijan tai toimielimen kirjallinen päätös (ei koske arvoltaan vähäisiä hankintoja). Hankintarenkaaseen liittymisestä päättää aina asianomainen toimielin. Kokonaisarvoltaan yli 1.000.000 euron arvoisen hankinnan suorittamisesta yhteishankintamenettelynä tai hankintarenkaan kautta päättää kaupunginhallitus.

Hankintarenkaaseen tai yhteishankintaan liittymispäätöksestä on lähetettävä tieto hankintapalvelut -yksikköön.

Osastot valmistelevat sekä kansallisen ja EU-kynnysarvon ylittävien että alittavien hankintojen alustavan tarjouspyynnön sisällön osalta. Osastojen on tarjouspyyntöjensä sisällöllä varmistettava, että hankinnat tukevat osaston kohdalla talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Hankintapalvelut -yksikkö tukee lopullisen tarjouspyynnön laatimista sekä kilpailuttaa erillishankinnat yhteistyössä osastojen kanssa niiden tarpeiden mukaisesti.

Osasto vastaa aina viime kädessä tekemästään erillishankinnasta ja sen kilpailuttamisesta. Suorahankinnoista tulee olla aina yhteydessä hankintapalvelut –yksikköön.

Toimielin voi delegoida päätäntävaltaansa kuuluvan hankintapäätöksen tekemisen osastonjohtajalle ja vuosihankintojen osalta hankintapäällikölle. Delegointi edellyttää, että kaupunginhallitus tai ao. toimielin käsittelee tarjouspyynnön ennen hankinnan kilpailutusta.

a) Tavaroiden ja palveluiden vuosi- ja yhteishankinnoista päättää hankintapäällikkö ja hankintapäällikön estyneenä ollessa kaupunginlakimies.

b) Kaikkien kynnysarvot ylittävien hankintojen mahdollisesta keskeyttämisestä ja uudesta kilpailuttamisesta päättää hankintapäällikkö.

c) Toimielin päättää määrärahojensa puitteissa toimialansa erillishankinnasta (tavara- ja palveluhankinnat), jonka kokonaisarvo on yli 500.000 euroa. Toimielin voi delegoida ratkaisuvaltaa edelleen.

d) Osastonjohtaja päättää toimialansa erillishankinnasta (tavara- ja palveluhankinnat), jonka kokonaisarvo on enintään 500.000 euroa. Osastonjohtaja voi delegoida ratkaisuvaltaa edelleen. Päätökset saatetaan tiedoksi toimielimille.

e) Kaupungin hallinnoimissa projektien erillishankinnoissa noudatetaan kohdissa b, c ja d ilmoitettuja hankintavaltuuksia.

f) Irtaimen omaisuuden myynnistä ja menettelytavasta päättää hankintapäällikkö 100 000 euroon saakka. Hankintapäällikkö voi delegoida ratkaisuvaltaa edelleen.

Palvelua hankittaessa on huomioitava koko sopimusaikana kertyvät kustannukset. Toistaiseksi voimassaolevassa sopimuksessa huomioidaan vähintään neljän vuoden kustannukset.

Kilpailutusprosessin jälkeen tehtävän hankintapäätöksen mukaan on liitettävä muutoksenhakuohje ja merkittävä lähetyspäivämäärä valitusajan määrittelemiseksi.

Hankinnan arviointi ja sopimuksenhallinta

Osasto valvoo tekemiensä palvelu- ja tavarahankintojen toteutumista hankintasopimuksen mukaisesti. Osaston on määriteltävä hyvissä ajoin ennen hankintaa menetelmät, joilla hankinnan laatua ja kehittymistä voidaan arvioida. Osaston on myös tarpeen mukaan seurattava palveluntuottajan taloudellista tilannetta hankinnan jatkuvuuden varmistamiseksi.

Osaston on hankinnan jatkuvan tarkoituksenmukaisuuden varmistamiseksi oltava selvillä hankintaa koskevien sopimusehtojen asettamista velvoitteista palvelun tai tavaran toimittajalle sekä osastolle itselleen.

10. Tietohallinto

Kaupunkikonsernin tietohallinto ja ICT -toimintoihin käytettävien henkilöresurssien, hankkeiden, investointien, määrärahojen ja sopimusten ohjauksesta vastaa tietohallintojohtaja. Tietohallintojohtaja hallinnoi keskitetysti kaupunkikonsernin tieto- ja viestintäjärjestelmäarkkitehtuuria ja valvoo, että kaupunkikonsernin kaikissa tietohallintoon liittyvissä toimissa noudatetaan tietohallintostrategisia tavoitteita ja keinoja niiden saavuttamiseksi.

Tietohallinnon tehtävänä on järjestää kaupunkikonsernin ICT -palvelut siten, että ne noudattavat kustannushyödyltään ja vaikuttavuudeltaan kaupunkistrategiaa. Tietohallinto on erottamaton osa kaupungin toimintaa ja on kaikessa strategisessa kehittämisessä mukana. Tietohallinto koordinoi, kehittää ja tukee sähköistä hallintoa ja sähköistä asiointia, joiden avulla parannetaan ja selkeytetään kaupungin palveluiden saatavuutta kuntalaisille, yrityksille ja muille viranomaisille.

11. Investoinnit

Investointien sitovuudesta valtuusto on päättänyt talousarvion investointiosassa. Kaupunginhallituksella on oikeus päättää kiinteän omaisuuden hankinnasta tai luovutuksesta, mikäli hankinta- ja luovutushinta on enintään 2 miljoonaa euroa. Kaupungin liikelaitoksilla ja taseyksiköillä on oikeus päättää taseessaan olevan tarpeettoman irtaimen ja kiinteän omaisuuden myynnistä, kun myyntihinta on enintään 2 miljoonaa euroa.

Toimielimen esittelijä vastaa siitä, että investointihankkeesta tehdään tarveselvitys, jossa esitetään tarvittavassa laajuudessa toiminnan nykytila ja kehitysennuste, vaihtoehdot, yhteistyömahdollisuudet ja niiden edullisuusvertailut, alustava kustannusarvio, rahoitus ja käyttötalousvaikutus. Tarveselvitys tulee käsitellä siinä toimielimessä, jonka toimintaa varten investointihanke toteutetaan.

Tarveselvityksen jälkeen investointihankkeesta laaditaan hankesuunnitelma, jonka laadinnasta vastaa hankkeesta riippuen tilaliikelaitos tai teknisten palveluiden osasto. Hankesuunnitelmasta päättää se lautakunta, jonka toimialaa varten investointihanke toteutetaan (esim. koulutuslautakunta). Hankesuunnitelman liitteenä tulee esittää alustava vuokrasopimus.

Investointihankkeen toteuttamispäätöksen tekee lautakunnan hyväksymän hankesuunnitelman perusteella se toimielin, jolle hankkeen investointimääräraha on myönnetty. Tilaliikelaitoksen talonrakennushankkeiden valtionosuuden ja muun ulkopuolisen rahoituksen hakemisesta vastaa tilaliikelaitoksen johtaja toimielimen tarveselvitykseen ja hankesuunnitelmaan perustuen.

Muiden hankkeiden osalta mahdollisen valtionosuuden ja muun ulkopuolisen rahoituksen hakemisesta vastaa hankesuunnitelman hyväksyneen toimielimen esittelijä. Toimielimen esittelijä vastaa investointihankkeen valmistuttua siitä, että hankkeesta laaditaan toteutumisraportti, joka toimitetaan ao. toimielimelle tiedoksi.

Toteutumisraportissa esitetään mm. toteutuneet kustannukset suhteessa kustannusarvioon, hankkeen toteutuminen suhteessa hankesuunnitelmaan sekä muut toteutuksen kannalta oleelliset asiat.

12. Maksut

Maksuista ja taksoista päätetään hallinto- ja johtosäännön mukaisesti. Lisäksi maksuissa noudatetaan talousarviossa määrättyjä yleisiä perusteita. Maksut on laskutettava viivytyksettä ja perittävä tehokkaasti. Maksujen viivästymisestä tulee periä perintäkulut ja lain mukainen viivästyskorko, ellei korosta toisin ole säädetty. Kaupungin maksut tulee ohjata kaupungin pankkitileille ja kaupungin maksujen käsittelyssä sekä käteiskassojen hoidossa tulee noudattaa kaupunginhallituksen hyväksymää käteiskassaohjetta. Muutokset käteiskassaohjeisiin päättää kaupunginkamreeri. Pienimmän laskutettavan, palautettavan ja peritään lähtevän summan päättää kaupunginkamreeri. Osastonjohtajien päätökset poistetuista saatavista viedään toimielimeen tiedoksi vähintään kerran vuodessa.

13. Varastot

Osaston johtaja vastaa, että jokaiselle varastolle on määrätty vastuunalainen hoitaja, joka huolehtii materiaalin vastaanottamisesta, varastoinnista ja luovuttamisesta sekä varaston inventoinnista vähintään kerran vuodessa. Varastossa olevasta materiaalista on pidettävä ajan tasalla olevaa varastokirjanpitoa. Varastojen arvo on pidettävä mahdollisimman pienenä.

14. Projektit

Kaupungin hallinnoimissa projekteissa noudatetaan kaupunginhallituksen 9.10.2006 hyväksymää projektitoiminnan ohjetta sekä muutoinkin kaupungin toimintaa ja taloutta koskevia määräyksiä ja ohjeita sekä projektipäätöksissä annettuja määräyksiä. Projektitoiminnan ohjeet tulee ohjeen mukaisesti uudistaa vuoden 2010 aikana.

15. Riskien hallinta

Riskienhallinta on seurauksiltaan kielteisten tapahtumien (riskien) järjestelmällistä tunnistamista, arviointia ja varautumista.

Lautakuntien ja johtokuntien on salassapitomääräykset huomioiden päätettävä riskienhallintasuunnitelmasta, jossa määritellään keskeiset taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä toimenpiteet ja vastuut niiden ennaltaehkäisemiseksi.

Riskienhallintasuunnitelma on laadittava ja päivitettävä siten, että se tukee kaupunkikonsernia koskevan riskienhallintapolitiikan laatimista. Riskien hallinnan osalta yhteyshenkilönä toimii kaupungin turvallisuus/valmiuspäällikkö.

Vakuuttamisesta vastaa strateginen hallinto-osasto, joka antaa tarvittavat ohjeet vakuutusturvan järjestämiseksi. Yhteyshenkilö vakuutusasioissa on strategisen hallinnon lakiasiainsihteeri, joka on vakuutusyhtiöön nähden yhteyshenkilö sekä vakuutusasioiden pääkäyttäjä internetasioinnissa.

Vakuutuspalvelut kilpailutetaan 2010. Toimintayksiköiden tulee antaa tarvittavat tiedot riskien ja vakuutustarpeen arviointia varten.

Enintään 20.000,00 € suuruisesta vahingonkorvauksen myöntämisestä ja/tai henkilöstön vahingonkorvausvastuusta päättää kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

16. Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta on johdon väline kohtuullisen varmuuden hankkimiseksi tavoitteiden saavuttamisesta.

Valvontatehtävistä kaupunkikonsernissa vastaa sisäinen tarkastaja, joka myös tarvittaessa ohjeistaa osastoja sisäisen valvonnan järjestämisestä. Esimiehet vastaavat jatkuvasta valvonnasta omissa toimintaprosesseissaan.

Lautakuntien esittelijät, tuotanto-osastojen osastonjohtajat sekä liikelaitosten ja konserniyhtiöiden toimitusjohtajat vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä johtamansa toiminnan osalta. Valtuudet ja vastuut on määrättävä tarkoituksenmukaisella työnjaolla sekä toimintojen ja varainkäytön asianmukaisella seurannalla. Merkittäviä taloudellisia vaikutuksia koskevissa päätöksissä esittelijän on ennen päätöksentekoa hankittava talouspäällikön tai vastaavia tehtäviä hoitavan lausunto asiasta. Lausunnon pyytäminen ei muuta esittelijän vastuuta.

Kunkin osaston ja liikelaitoksen johtokunnalle on huhtikuun loppuun mennessä annettava tiedoksi sisäisen valvonnan järjestäminen. Vastaavasti toimintavuoden päättyessä on annettava tiedoksi valvontatoimien toteutuminen. Sisäisen valvonnan toimenpiteet tulee toteuttaa siten, että ne edistävät tilinpäätökseen sisällytettävän selonteon laatimista. Sisäisessä valvonnassa on huomioitava mitä salassapidosta on säädetty.